

ማርያም ፈጣሪና መድኃኒትም ሲሆን በሥጋ ከእርሱዋ ቃል ሥጋ ሆኖ መወለዱ ይታመናል። ነገር ግን ሥጋው ከመሞቱ በፊትም ሆነ ከትንሣኤው በኋላ መለወጥን የማያይ ዘላለማዊ ስለሆነ ከሰዎች ሥጋ የተለየ ነው። የአዳም ልጆች ሥጋ ሁሉ ጊዜአዊ እንጂ ዘላለማዊ አይደለምና ሮሜ 6፡9 ፩ቆሮ 15፡40-50። ኢሳ 48፡12-13። ሆሴ 2፡18 ክርስቶስ ከመሞቱ በፊትም ይበላና ይጠጣ ነበር፤ ይሰወርም ነበር። ከትንሣኤውም በኋላ ይበላና፤ ይጠጣ ይሰወርም ነበር። ይህ የሚያመለክተን፤ ሥጋው ያለመለወጡንና ከልደቱ ጀምሮ ለዘላለም የሚኖር የአብ ባሕርይ ማንጸባረቂያ ሰማያዊ አካሉ መሆኑን ያረጋግጣል። የክርስቶስን ሥጋ የሚመስል ሌላ ክፉር ሥጋ የለም። ክርስቶስ የአምላክ ሥጋ ነው የክርስቶስ ሥጋም በወንድና በሴት ዘር የለም። ክርስቶስ የአምላክ ሥጋ ነው የክርስቶስ ሥጋም በወንድና በሴት ዘር ከሚፈጠረው ሥጋ የተለየ እንደሆነ የታመነና ሰው ሁሉ ሊቀበለው የሚገባ ነው።

ከሰው ዘር መወለድ የሚቻለው በሴት በኩል ስለሆነና ከተረዘበት እስከ ልደቱ ከልደቱም እስከ እድሜው ፍጻሜ እንድ ተብሎ ዘመን ስለሚቆጠርለት ክርስቶስም ቃሉን ሥጋ በማድረግ ከማርያም ከተወለደበት ጊዜ ጀምሮ ዘመን ሊቆጠርለት ስለታቀደ አንተ ልጄ ነህ እኔም ዛሬ ወለድኩህ ተብሎ ተጽፎአል። ዕብ 1፡5። ዕብ 10፡5 መዝ 2፡7። እግዚአብሔር አዳምን ሲፈጥር በአፍንጫው የሀይወትን እስትንፋስ የሚያስገባበት የጭቃ አካል እንዳዘጋጀ ሁሉ ለራሱም ማደሪያ የሚሰማውን (ሁለተኛውን አዳም) መንፈሳዊ አካል ክርስቶስን ሊያዘጋጅ ችሏል።

የሕያው እግዚአብሔር አንድያ ልጁ
ባሕርይና የልደቱ ዘመን

በዮሐ ወንጌል 1፡14፡- ክርስቶስ ሁለት ልደት እንደሌለው በመጀመሪያ ቃል እንደነበረና ቃልም በእግዚአብሔር ዘንድ እንደነበረ እንመለከታለን። ቃል በቃልነቱ ከአብ ዘንድ ከዘላለም የነበረው ነው። አብና ቃል አንድ ነው። አብ ራሱ ከጥንት በቃልነትና በመንፈስነት ነበረ፤ ይኖራልም።

በመዝ 2፡1-7 አሕዛብና ነገሥታት አለቆችም በመሲሁ ላይ እንደሚነሱና እግዚአብሔር አብም፡- «አንተ ልጄ ነህ እኔ ዛሬ ወለድኩህ» እንደሚለው ይናገራል። አሕዛብና አለቆች በመሲሁ ላይ የተነሱት መቼ ነበር? በአዲስ ኪዳን ዘመን አይደለምን? «በእርሱ ደስ የሚለኝ የምወደው ልጄ ይህ ነው፤ እርሱን ስሙት።» ብሎ እግዚአብሔር አብ ስለ ልጁ የመሰከረው ክርስቶስ ከድንግል ማርያም ከተወለደ በኋላ እንደሆነ ማቴ 3፡17 ይመሰክር የለምን? በታዩር ተራራስ ላይ በክብር ባንጸባረቀ ጊዜ ሙሴና ኤልያስ በአራት ዘመን አይተውት የማያውቁትን የአብን ልጅ እንዲያዩት ተጠርተው ሲያዩት በደመና ግርማ ተጋርደው የሰሙት ድምጽ፡- «የምወደው ልጄ ይህ ነው እርሱን ስሙት» የሚል አልነበረምን? ማር 9፡28።

ክርስቶስ ከዘላለም ከአብ ተወልዶ ከአብ አካል ውጭ የኖረ ሁለተኛ አምላክ ነው የሚሉ ሰዎች ከመጽሐፍ ቅዱስ ምንም ማስረጃ የላቸውም። እግዚአብሔር እግዚአብሔርን አይወልድም፤ በልደት የሚፈጠሩ እግዚአብሔሮች የሉምና። እግዚአብሔር ግን በመገለጫ መንገዶቹ እራሱን ለሕዝቡ ይገልጻል። እግዚአብሔር በሥጋ እንደሚገለጽ ከጥንት በነበረው አፍ ሲናገረው የቆየው ትንቢትና ቃል ኪዳን ነበር። አባታችን አዳም በኃጢአት ስለወደቀ እግዚአብሔርም ስለ አዘነለት ሊያድነው ከሴት ዘር በተወለደው በመሲሁ ተገለጠ። ሴት ዘር ማለት ሴት ዘር ስሌላት ለሀያዋን በተሰጠው የተስፋ ዘር መወረት የተወለደ ማለት ነው። ኢሳ 53፡1፡- «የሰማነውን ነገር ማን አምኖአል? የእግዚአብሔርስ ክንድ ለማን ተገልጧል? በፊቱ እንደ ቡቃያ ከደረቅም መራት እንደ ስር

አደንክል፤...» በማለት የማርያምን ማህበን እንደ ደረሰ መረት በመመስል የእግዚአብሔር ከንድ በተለምዶ ያለ ዘር ከድንግል መወለዱን ያበስራል። መሲህ ማለት የተላከ፤ የተቀባ ማለት ነው። ለመሆኑ መቼ ነበር የተቀባው? መቼስ ነበር ወደ ሰው የተላከው? በአብ ረቂቅ ሥራ በመንፈሳዊ አሰራር ከድንግል ከተወለደ በኋላ አይደለምን? የገባልንን ቃል ኪዳን ለመፈጸም ለመጀመሪያ ጊዜ የእግዚአብሔር የባሕሪዬ ልጅ ከደረሰ መረት እንደ ሥር አድጓል የሚለውን ትንቢት በመፈጸም ከድንግል ተወለደ ብሎ ማመን እውነት ነው። በተለምዶ ካልሆነ በቀር ከደረሰ መረት ሥር ያድጋል ወይም የተዘራ ነገር ይበትላል ብሎ ማመን እጅግ አስቸጋሪ ቢሆንም ለእግዚአብሔር ግን የሚሳነው ነገር የለም። ዕብ 1፡13። ዮሐ 3፡13-36። ዮሐ 6፡31-63። ዮሐ 8፡12-19። ዮሐ 8፡23-42። ሐዋር 15፡47-50። ሉቃ 1፡34-35

እግዚአብሔር ቃል በነበረ ጊዜ የሚዳሰስ አካል አልነበረውም ደምና ሥጋም አልነበረውም። በሰው ፎርም ወይም ገጽ ታይቶ አያቅም ነበር። ነገር ግን በአብነት፤ በቃልነትና በመንፈስ ቅዱስነት የሚታወቅ አምላክ ሆኖ ይኖር ነበር። ለመረጣቸው ሰዎች በመላእክቱና በነቢያቱ በኩል ይገለጥ፤ እንደነበር መጽሐፍ ቅዱስ ያስረዳል። ዘጸ 4። ዘጸ 3። ዘጸ 23፡20-22። ዕብ 1፡13።

ከዘመናት በኋላ ግን ቃሉን ሥጋ በማድረግ በዝ ልጁ ተገለጠ። በአዲስ ኪዳን ዘመን ብቻ እግዚአብሔር ሙሉ የሰው አካል ደምና ሥጋ ባለው ፍጹም ሰው በሆነው በሰማያዊው አዳም በክርስቶስ ውስጥ በውሕደት ተገለጸልን። ገላ 4፡4

«ነገር ግን የዘመኑ ፍጻሜ በደረሰ ጊዜ እግዚአብሔር ከሴት የተወለደውን (የተፈጠረ) ግን ያድደል) ከሕግም በታች የተወለደውን ልጁን ላከ ይላል»።

ከድንግል ማርያም ከመወለዱ በፊት ክርስቶስ የት ነበር? ምንስ ነበር?

በአብ ዘንድ የነበረ ቃል ነው። - «በመጀመሪያ ቃል ነበረ፤ ቃልም በእግዚአብሔር ዘንድ ነበረ፤ እግዚአብሔርም ቃል ነበር (ከግሪክ መ/ቅ) ተመልከት። ይህም በመጀመሪያው በእግዚአብሔር ዘንድ ነበረ ሁሉ በእርሱ ሆነ ከሆነውም አንዳች ሰንኳ ያለ እርሱ አልሆነም፤ በእርሱ ሕይወት ነበረች ሕይወትም የሰው ብርሃን ነበረች ብርሃንም በጨለማ ይበራል

ጨለማም አላሸነፈውም ...ቃልም ሥጋ ሆነ»። በማለት ከመወለዱ በፊት በአብ ዘንድ በቃልነት ብቻ የነበረ መሆኑን ያረጋግጣል። በዘፍ 3፡8 - «እነርሱም ቀኑ በመሸ ጊዜ የእግዚአብሔርን የአምላክን ድምጽ ከገነት ውስጥ ሲመለስ ሰሙ።» ስለሚል። ከአዳም ጀምሮ ቃሉን መስማት እንጂ እግዚአብሔርን በአካል ያየ ማንም የለም። በዘፍ 4፡12-24። - «እግዚአብሔር በእሳት ውስጥ ሆኖ ተናገራችሁ፤ የቃልም ድምጽ ሰማችሁ፤ መልክ ግን አላያችሁም፤ ድምጹን ብቻ ሰማችሁ ታደርጉም ዘንድ ያዘዛችሁን ቃል ኪዳን አሥሩን ቃላት ነገራችሁ፤ በሁለቱም በድንጋይ ጽሑፋችሁ ላይ ጻፋችሁ። ትወርሷት ዘንድ ተሻግራችሁ በምትገቡበት ምድር የምታደርጓትን ሥርዓትና ፍርድ አስተምራችሁ ዘንድ እግዚአብሔር በዚያን ጊዜ አዘዘኝ።

እግዚአብሔር በኮረብ በእሳት ውስጥ ሆኖ በተናገራችሁ ጊዜ መልክ ከቶ አላያችሁምና እጅግ ተጠንቀቁ፤ እናዳትረክሱ፤ የተቀረፀውን ምስል የማናቸውንም ነገር ምሳሌ፤ በወንድ ወይም በሴት መልክ የተሠራውን፤ በምድር ላይ ያለውን የእንስሳን ሁሉ ምሳሌ፤ በሰማይም በታች የሚበረውን የወፍ ሁሉ ምሳሌ፤ በምድርም ላይ የሚሸከረከረውን ሁሉ ምሳሌ፤ ከምድርም በታች በውጋ ውስጥ የሚኖረውን የዓሣን ሁሉ ምሳሌ እዳታደርጁ፤ እይኖችህን ወደ ሰማይ አንስተህ አምላክህ እግዚአብሔር ከሰማይ ሁሉ በታች ላሉት አሕዛብ ሁሉ የሰጣቸውን ዐቅዶንና ጨረቃን ከዋክብትንና የሰማይን ሠራዊት ሁሉ ባየህ ጊዜ፤ ሰግደህላቸው አምልኮሃቸውም እንዳትስት ተጠንቀቅ... አምላክህ እግዚአብሔር የሚባላ እሳት ቀናተኛም አምላክ ነውና»።

በሐዋር 10፡2 - «ሁሉም ሙሴን ይተባበሩ ዘንድ በደመናና በባህር ተጠመቁ፤ ሁሉም ያን መንፈሳዊ መብል በሉ፤ ሁሉም ያን መንፈሳዊ መጠጥ ጠጡ፤ ይከተላቸው ከነበረው ከመንፈሳዊ አለት ጠጥተዋልና፤ ያም አለት ክርስቶስ ነበር» በማለት በሙሴም ዘምን በቃልነቱ ሲከተላቸው እንደነበር ያረጋግጣል።

ኢየሱስ ክርስቶስ ስለራሱ ሲመሰክር - «ከሰማይ ከወረደው በቀር ወደ ሰማይ የወጣ ማንም የለም እርሱም በሰማይ የሚኖረው የሰው ልጅ ነው» ይላል። ዮሐ 3፡13።

«ይበሉ ዘንድ ከሰማይ እንጀራ ሰጣቸው» ተብሎ የተጻፈውን ቃል መፈጸሙንም ሲያረጋግጥላቸው እውነት እላችኋለሁ እውነተኛ እንጀራ ከሰማይ የሚሰጣችሁ አባቴ ነው እንጂ...

መሴ አይደለም የእግዚአብሔር እንጂ ሌላ ከሰማይ የሚመድ ለዓለምም ሕይወትን የሚሰጥ ነውና አላቸው። ዮሐ 6:31-33። በቁጥር 38፡- «የላከኝን ፈቃድ ለማድረግ ከሰማይ መርጃለሁና» ይላል። አይወድ ግን አባቱንና እናቱን የምናውቃቸው ይህ የዮሴፍ ልጅ ኢየሱስ አይደለምን? እንግዲህ ከሰማይ መርጃለሁ እንዴት ይላል? አሉ።

«ኢየሱስም መለሰ አላቸውም፡- «የላከኝ አብ ከላበው በቀር ወደ እኔ ሊመጣ የሚችል የለም ...ከሰማይ የወረደ ሕያው እንጂ ሌላ ነኝ ሰው ከዚህ እንጂ ሌላ በሌላ ለዘላለም ይኖራል እኔም ስለ ዓለም ሕይወት የምሰጠው እንጂ ሥጋዬ ነው ...ሕያው አብ እንደላከኝ እኔም ከአብ የተነሣ ሕያው እንደምሆን እንዲሁ የሚበላኝ ደግሞ ከእኔ የተነሳ ሕያው ይሆናል፡ ከሰማይ የወረደ እንጂ ይህ ነው» በማለት ሰማያዊነቱን አረጋግጠላቸው። ዮሐ 6:51-58።

ፈረሳውያን፡- «አንተ ስለ ራስህ ትመሰክራለህ ምስክርነትህ እውነት አይደለም» አሉት። ኢየሱስ መለሰ አላቸውም፡- «እኔ ስለ ራሴ ምንም እንኳ ብመሰክር ከወደት እንደመጣሁ ወደትም እንድሄድ አውቃለሁና ምስክርነቴ እውነት ነው። እናንተ ግን ከወደት እንደመጣሁ ወደትም እንድሄድ አታውቁም» አላቸው። ዮሐ 8:13-14

«የላከኝ አብ ከእኔ ጋር ነው እንጂ ብቻዬን አይደለሁም እኔንስ ብታውቁኝ አባቴን ደግሞ ባወቃችሁ ነበር... እናንተ ከታች ናችሁ እኔ ከላይ ነኝ እናንተ ከዚህ ዓለም ናችሁ እኔ ከዚህ ዓለም አይደለሁም» አላቸው ዮሐ 8:14-15 ቁ.23።

አይወድም ክርስቶስ ከአብ ወጥቶ መምጣቱን በመቃወም ንግግር ሲያበዙ፡- «እናንተ ከአባታችሁ ከዲያብሎስ ናችሁ» ዮሐ 8:44።

«እኔ ከእግዚአብሔር ወጥቼ መጥቼአለሁና እርሱ ላከኝ እንጂ ከራሴ አልመጣሁምና ንግግረን የማታስተውሉ ስለምድር ነው? ቃሌን ልትሰሙ ስለማትችሉ ነው» አላቸው። ዮሐ 8:42-44

ክርስቶስን ብርሃን ሆኖ ወደ ዓለም መምጣቱን ሲያውጅ፡- «በእኔ የሚያምን ሁሉ በጨለማ እንዳይኖር እኔ ብርሃን ሆኜ ወደ ዓለም መጥቼአለሁና... እኔ ከራሴ አልተናገርሁምና ነገር ግን የላከኝ አብ እርሱ የምለውን የምናገረውንም ትዕዛዝ ሰጠኝ» ይላል ዮሐ 12:46-49።

«የሥጋውንና የደሙን መታሰቢያ በሚቆርሰበት ጊዜም አብ ሁሉን በእጁ እንደሰጠው ከእግዚአብሔር እንደወጣ ወደ እግዚአብሔር እንዲሄድ አውቆ ከአራት ተነሳ» የሚል ቃል ስለተጻፈ ክርስቶስ በእርግጥ ከአብ የወጣ ቃል መሆኑን ያረጋግጣልና። ዮሐ 13:3 በዮሐንስ ወንጌል 16:28 ደግሞ ክርስቶስ ስለራሱ ሰማያዊነት ሲመሰክር፡- «ከአብ ወጥቼ ወደ ዓለም መጥቼአለሁ ደግሞ ዓለምን እተዋወለሁ ወደ አብም እሄዳለሁ» ሲል ያረጋግጣልናል።

ኢየሱስ እራሱ፡- «እውነተኛ አምላክ ብቻ የሆንህ እንተን የላከኸውንም ኢየሱስ ክርስቶስን ያውቁ ዘንድ ይህች የዘላለም ሕይወት ናት» ይላል። ዮሐ 17:3።

ፅዮሐ 5:20 ደግሞ፡- «የእግዚአብሔርም ልጅ እንደመጣ፡ እውነተኛም የሆነውን እናውቅ ዘንድ ልቡናን እንደሰጠን እናውቃለን እውነተኛም በሆነው በእርሱ አለን፤ እርሱም ልጁ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። እርሱ እውነተኛ አምላክና የዘላለም ሀይወት ነው። ለጆች ሆይ ከጣለታት እራሳችሁን ጠብቁ» በማለት በዮሐንስ ወንጌል 17:3 እና በፅዮሐ 5:20 የተገለጸው እውነተኛው አምላክ ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ መሆኑን ያረጋግጣል። የሀንን ያላወቁ በጣለታት ውስጥ እንዳሉ ይመሰክራል። ይሁዳ ቁ. 24 ቁ. 25።

«የሰጠኸኝ ሁሉ ከአንተ እንደሆነ አሁን ያውቃሉ... ከአንተም ዘንድ እንደወጣሁ፤ በእውነት አወቁ አንተም እንደላከኸኝ አመኑ» በማለት ተከታዮቹ በእውነት ክርስቶስ ከሰማይ ከአብ ዘንድ የመጣ መሆኑን ስለአመኑ ሊታወቅና ሊታመን የሚገባው ምስጢር የተገለጠላቸው መሆኑን ያረጋግጣል። ዮሐ 17:3-5። ቁ. 7-8 ቁ. 24-26። ይህ ምስጢር ከአብ ዘንድ የነበረው ቃል በፅኑ 1፡13 እንደተጻፈው በሰውነት ሊገለጥና በሞቱ ሊያድነን መምጣቱን ያስረዳል። በ፩ቆር 15:47-50 በተላጸው መሠረት የማይበሰብስና የማይለወጥ እውነተኛውና ሁለተኛው አዳም ክርስቶስ ነው። ሰማያዊው አዳም ከምድራዊው አዳም በክብርና በባሕርይ ይበልጣል። በቅድስናም የሚመስለው የለም።

የእግዚአብሔር ቃል በነቢዩ ሚካያስ 5:2-4 ሲመሰክር፡- «አንቺ ቤተሰብህም ኢፍራታ ሆይ እንቺ በይሁዳ እላላፋት መካከል ትሆን ዘንድ ታናሽ ነሽ፤ ከአንቺ ግን አወጣጡ ከቀድሞ ጀምሮ ከዘላለም የሆነ በእስራኤልም ላይ ገሽ

የሚሆን ይወጣልኛል። ስለዚህ ወላጅቱ እስከምትወልድበት ጊዜ ድረስ አሳልፎ ይሰጣቸዋል። እርሱም ይቆማል በእግዚአብሔር ኃይል በአምላኩ በእግዚአብሔር ስም ግርማ መንጋውን ይጠብቃል እነርሱም ይኖራሉ» ይላል።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስለራሱ ደጋግሞ በሚመሰክርበት ጊዜ

«እንግዲህ የሰው ልጅ አስቀድሞ ወደነበረበት ሲወጣ ብታዩ እንዴት ይሆናል» በማለቱ ከሰማይ የመጣ እንጂ ከምድራዊ አዳም ዘር አለመሆኑን ያረጋግጣል። ዮሐ 6፡52-63። በመዝሙር 33፡56 በእግዚአብሔር ቃል ሰማዮች ጸኑ ሠራዊታቸውም በእፋ እስትንፋስ የሚል ተጽፎአል። በ፩ዮሐ 5፡7 ደግሞ፡- «በሰማይ የሚመሰክሩ ሦስት ናቸውና፡ አርሳቸውም አብ፡ ቃልም፡ መንፈስ ቅዱስም እነዚህ ሦስቱም እንድ ናቸው» ይላል።

በሊዮን የሚመሩ የምዕራብ ክርስቲያኖች (ካቶሊክ) ስለ ሥላሴዎች አካላት ሲተነትኑ፡- «እግዚአብሔር አብ፤ እግዚአብሔር ወልድ፤ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ከአብ የሚወጣ፤ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ከእግዚአብሔር ወልድ የሚወጣ፤ በማለት ከሁለት እግዚአብሔሮች የሚወጡ ሁለት መንፈስ ቅዱሶች ስለፈጠሩ፡ የግሪክ ክርስቲያኖች ከእግዚአብሔር አብ የሚወጣውን እንጂ ከእግዚአብሔር ወልድ የወጣውን መንፈስ ቅዱስ አንቀበልም በማለት፤ ሊለያዩ ቸለዋል። መንፈስ ቅዱስ ከሁለት እግዚአብሔሮች የሚወጣ ከሆነ እንዴት አንድ አካል ያለው ሦስተኛ አምላክ ይሆናል? ለሚሉት ጠያቂዎች መልስ ሊያገኙላቸው አልቻሉም ነበር። የእግዚአብሔር መንግሥት ታሪክ ገጽ 245 ተመልከት።

እግዚአብሔር አንድ ነው ነገር ግን በባህርይው ውስጥ ቃልና እስትንፋስ አሉት። ስለዚህ፡- አብ ቃልና እስትንፋስ የማይለያዩ የአንድ ፈጣሪ ባሕርይ ናቸው እንጂ ሦስት እግዚአብሔሮች አይደሉም። ከጥንት ከዘላለም ከአብ ዘንድ የነበረ ቃል ሥጋ ሲሆን የአብ አካል ሆነ አብም በእርሱ ውስጥ በምድር ታየ ተዳሰሰ፤ ስለዚህም ነው ሐዋርያው ዮሐንስ ሲመሰክር፡-

«ባለ ሕይወት ቃል ከመጀመሪያው የነበረውንና የሰማነውን በዓይኖቻችንም ያየነውን የተመለከትነውን እጁንም የዳሰሱትን እናወራለን ሕይወትም ተገለጠ የሆነ አላቀንጣል እንመሰክርማለን ከአብ ዘንድ የነበረውን

ለእኛም የተገለጠውን የዘላለምን ሕይወት እናወራላችኋለን» ሲል የመሰከረው። ፩ዮሐ 1፡12።

ከዚህ በላይ የተመለከትናቸው ምስክርነቶች የአብ ቃል በአብ ዘንድ ከዘላለም የነበረ መሆኑን ሰው ለመሆን ወደ ምድር መምጣቱን እንጂ ወልድ ፍጡር ግብር አለመሆኑን ነው።

ሐዋርያው ጳውሎስ ስለ ጌታ ሲመሰክር፡-

«ፊተኛው ሰው አዳም ሕያው ነፍሱ ሆነ ጳለኛው አዳም ሕይወት የሚሰጥ መንፈስ ሆነ። ፊተኛው ሰው ከመረት መሪታዊ ነው ሁለተኛው ሰው ከሰማይ ነው» ይላል። ፩ቆሮ 15፡45-47።

የልደቱንም ምስጢር ሲያብራራ፡-

«የሳሌም ንጉሥና የልዑል እግዚአብሔር ካህን የሆነ ይህ ሞልክ ጸደቅ... የጽድቅ ንጉሥ ነው የሚለውን ንጉሥ ማለት የሰላም ንጉሥ ነው፤ አባትና እናት የትውልድም ቁጥር የሉትም ለዘመኑም ጥንት፤ ለሕይወቱም ፍጻሜ የለውም፤ ዳሩ ግን በእግዚአብሔር ልጅ ተመስሎ ለዘላለም ካህን ሆኖ ይኖራል» የሚለው እውነተኛ ምሳሌ ነው።

ዕብ 7፡13 ቃል የተወለደበትን ዘመን የሚቆጥር ማነው? አብ ቃልና እስትንፋስ አንድ ነው የአንድም ነው። አብ ያለ ቃሉ ቃሉም ያለአብ ሕያው አይሆንም። ስለዚህ ለቃል አባትና እናት የትውልድም ዘመን የሉትም። ቃል ሥጋ ሊሆን በመጣ ጊዜ ግን በሥጋው ወልድ እንዲሆን የአብ ውሳኔ በመሆኑ ዘላለማዊነቱን እንደያዘ የእግዚአብሔር ልጅ ተብሎ ይኖራል።

የእግዚአብሔር ልጅ የአባቱን ባሕርይ የያዘ በመሆኑ ፍጹም መንፈሳዊና ሰማያዊ ሰው ነው።

ከዚህ በታች የተጠቀሱትን ማስረጃዎች ልብ ብለን እናስተውል።

1ኛ. በዮሐ 1፡14፡-

«ቃል ሥጋ ሆነ» ይላል።

2ኛ. በሚክ. 5፡2-4፡-

«አወጣጡ ከቀድሞ ጀምሮ ከዘላለም የሆነ... ይወጣልኛል፤ ስለዚህም ወላጅቱ እስከምት ወልድበት ድረስ አሳልፎ

ይሰጣችኛል... እርሱም ይቆማል በእግዚአብሔር ኃይል በእምላኩ በእግዚአብሔር ስም ግርማ መንጋውን ይጠብቃል» ይላል።

3ኛ. በኢሳ 7:14:-

«አምላክ በሚደክም ሥጋ ሲገለጥ አማኑኤል ሆኖ ከድንገል እንደሚወለድ ይናገራል»።

4ኛ. በኢሳ 9:6:-

«ሕጻኑም ኃያል እምላክ የዘላለም አባት የሰላም አለቃ መሆኑን ይገልጻል»።

5ኛ. በኢሳ 53:1-6:-

«የእግዚአብሔር ከንድ ለማን ተገለጠ? ሲል፣ ክርስቶስ የአብ ኃይል ወይም ከንድ ሰው ሆኖ መወለዱን ይገልጻል»።

ኢሳ 53:5 ኢሳ 49 መዝ 90:12 መዝ 98:1 መዝ 108:6 መዝ 118:15-16 ሉቃ 22:69።

6ኛ. በሉቃ 1:34-35

«ግርያም መልአኩን:- ወንድ ስለማላውቅ ይህ እንዴት ይሆናል ስትለው መልአኩ መልሶ :-

«መንፈስ ቅዱስ በአንቺ ላይ ይመጣል የልዑልም ኃይል ይጸልልሻል፤ ስለዚህ ደግሞ ከአንቺ የሚወለደው ቅዱሱ የእግዚአብሔር ልጅ ይባላል» ከላይ እንደምን መለከተው ክርስቶስ የተፀነሰው መንፈስ ቅዱስ በግርያም ላይ በመምጣቱና የልዑልም ኃይል ስለ ጸለላት ብቻ መሆኑን የእግዚአብሔር ቃል ያረጋግጣል።

7ኛ. ሉቃ 2:9-14:-

«ገና እንደተወለደ የሰማይ ሠራዊትና መላእክት ከሰማይ ወርደው ዘመሩ ለት» እረዋቸው መዝሙሩንና ሕጻኑን አደነቁ»።

8ኛ. በማቴ 2:2-11:-

«ገና ሕጻን ሳለ ነገሥታት በከከብ ተመርተው በመምጣት ሰገዱለት አመለኩትም»።

9ኛ. ዕብ 1:1-3:-

«ውሉን ወራሽ ባረደረገው ደግሞም ዓለማችን በፈጠረበት በልጁ በዚህ ዘመን መጨረሻ ለእኛ ተናገረን እርሱም የክብሩ መንጸባረቅና የባሕርይ ምሳሌ ነው» ይላል

10ኛ. ዕብ 1:4:-

«ከመላእክት ይልቅ እጅግ አብዝቶ ይበልጣል» ይላል።

ፈተኛው አዳም ያለ አባትና እናት በእግዚአብሔር ጥበብ እንደተፈጠረ እንዲሁም ሁለተኛው አዳም ደግሞ በመልክ ጼዴቅ ምሳሌ ያለዘር በድንገል ማሕወን የገባው ቃል ሥጋ እንደሆነ ያስረዳል።

ክርስቶስ በተፈጥሮው የፈተኛው አዳም ባሕርይ ያለው የአዳም ልጅ ቢሆን ኖሮ ሁለተኛው አዳም የሚል የመለያ ስም አይሰጠውም ነበር ልቆር 15:39-50 የፈተኛው አዳም ሥጋ የሚበሰብስ ስለ ሆነ የሁለተኛውም አዳም ሥጋ መበሰበሱን ያይ ነበር ሥጋና ደም የእግዚአብሔር መንግሥት አይወርሱም ይህም የሚበሰብሰው የማይበሰብሰውን አይወርስም ከሚለውም ሕግ ሊያመልጥ አይችልም ነበር። ልቆር 15:50

«ክቡር ሥጋውን እንዲመስል የተዋረደውን ሥጋችንን ይለውጣል» ተብሎ የተጽፈውንም ቃል ኪዳን ለማግኘት እድል ፈንታ አይኖረንም ነበር። ፊል. 3:20-21።

በመዝሙር 2:1-3:- «እሕዛብ ለምን ያጉረመርማሉ? ወገኖቻችን ለምን ከንቱ ይናገራሉ? የምደር ነገሥታት ተነሱ አለቆችም በእግዚአብሔርና በመስሁ ላይ እንዲህ ሲሉ ተማክሩ። ማሰሪያቸውን እንበጥስ ገመዳቸውንም ከእኛ እንጣል አሉ» ይላል። ይህ ትንቢት አብና ወልድ አንድ አይደሉም ሁለት ልዩ ልዩ አካል ያላቸው ናቸው የሚሉ እንደሚነሱ ያስረዳል። አብና ወልድ ግን ከጥንት ከዘላለም በአብነትና በቃልነት በአንድ ሰውነት ወይም አካል የኖሩ አሁንም የሚኖሩ ናቸው። ቃል ሥጋ ቢሆን ወገኖቹም የነበሩት ጸሐፍትና ፈሪሳውያን ተሰናክለውበታል ዛሬም «ቃል ሥጋ ሆነ» የሚለውን አባባል በጣዘ ዓይነት ትርጉም እየተረጎሙ የአብና የወልድን አንድነት የሚለያዩም እጅግ ብዙ ናቸው።

መለኮታዊ ምስጢር ባለመረዳት ብዙ ሰዎች መንፈሳዊ በሚመስል ፍልስፍና በተለያየ አቅጣጫ በመተርጎም ብዙ እንደተፋለሱበት ከዚህ ቀጥሎ በተመለከተው አባባላቸው እንረዳለን።

የጆሆቫ ምስክሮች ከድንግል ስለተወለደው ጌታ እምነታቸውን ሲገልጹ፡- «ሚካኤል ተወለደ እንጂ የአብ ቃል አልተወለደም ይላሉ» ሌሎች የፕሮቴስታንት እምነት ተከታዮችም ተመሳሳይ እምነት አላቸው። የግብጽ፣ የሮም፣ የግሪክ ክርስቲያኖች ደግሞ ከድንግል የተወለደው ክርስቶስ እምቅድመ ዓለም ከአብ ተወልዶ የነበረው እግዚአብሔር ወልድ ወይም እግዚአብሔር ቃል ነው ሲሉ ቃልን በእካል ከአብ ልዩ የሆነ አምላክ ያደርጉታል።

የሰሩግ ኤጲስ ቆኔስ አባ ያዕቆብ ስለ እግዚአብሔር ልጅ ሲናገሩ፡- «እግዚአብሔር ቃል በሚያስደንቅ ትሕትና ሰው ሆነ» ሲሉ ሊሆን የማይችልና የእግዚአብሔር ቃል የማይደገፈው ሐሳብ ያቀርባሉ።

የእስክንድርያው ሊቀ ላላስ አባ ብንያምና ሌሎችም መስሎቻቸው የሆኑ የህይወት አስተማሪዎች እግዚአብሔር ቃል ወይም እግዚአብሔር ወልድ በባሕርይ የሚሞት ነው፤ የሚታመም ነው፤ የሚሉትን ነቅፈውና ዘልፈው ስለ ራሳቸው እምነት ሲናገሩ የሚታመሙና የሚሞተው እግዚአብሔር ወልድ ሳይሆን ከግርያም ባሕርይ ግለት ከሥጋዋ ሥጋ ከነፍስዋ ነፍስ ከደምዋም ደም ወስዶ እግዚአብሔር ወልድ የፈጠረው ሙሉ ሰው ክርስቶስ ወልደ ግርያም ነው ይላሉ። በዚህም እምነትላቸው የእግዚአብሔር ልጅ ሰው አለመሆኑን በተምታታ ሁኔታ ጽፈው አቅርበዋል። ሐይ. አበው ገጽ 464 ም.103 ቁ. 6።

ከእስክንድር ላላሳት አንዱ አባ ፈላቴዎስ እንዲህ ይላል፡- «እግዚአብሔር ቃል (ወልደ አብ) በድንግል ግርያም ማህፀን ሊዋሐደው ሥጋን ፈጠረ፤ የምትናገር የምታውቅ ነፍስ ያለችውን ሥጋ ነሳ ብለን እንመን (እግዚአብሔር ቃል) እግዚአብሔር ወልድ ያለመለወጥ ያለ መለየት ሥጋን ተዋሐደ ይኸውም በገጽ ልዩ ያለ በአንድ መለኮት አንድ ከሚሆን ከሦስት አካላት አንዱ አካል ነው። አሁንም እግዚአብሔር ቃል ሊዋሐደው ከፈጠረው ሥጋ ጋር መዋሐዱን እግዚአብሔር ወልድ የተባለው መለኮትም የማይታመም የማይሞት መሆኑን እንወቅ። ከግርያም የተፈጠረው ሰው ብቻ መታመሙንና

መሞቱን አውቀን እግዚአብሔር ወልድ በሕመሙና በሞቱም ጊዜ ከእርሱ አለመለየቱን እንወቅ ይላል። ሀይ. አበው ገጽ 468 ም. 104 ቁ.3 ቁ. 4 ይህ አባባል ወልደአብና ወልደግርያም ሁለት ልጆች አሉ ከሚለው ከአንጸዚያው ላላስ ከንስፕሮስ ትምህርት የተለየ አይደለም።

ንስፕሮስ ፡- «እግዚአብሔር ወልድ እምቅድመ ዓለም ከአብ የተወለደ ከአብ የማያንስ መለኮት ሲሆን እኛን ለማዳን ለሄዋን በገባው ቃል ዚዳን መሠረት ከድንግል ለመወለድ ከአብ ተልኮ በእካል ከእርሱ የተለየ በባሕርይም ከእርሱ የተለየ አድርጎ ከግርያም ሥጋና ነፍስ ሁለተኛ ልጅ ክርስቶስን ፈጠረ። ፍጹም ሰው በሆነው በግርያም ልጅ ሕማምና ሥቃይ ይቤኸን ዘንድ ስለዚህም በሁለት ባሕርይ፣ በሁለት ክርስቶሶች፣ በሁለት ገፅ፣ በሁለት አካል፣ በሁለት ጌታ ማመንና ማሳመን ይገባናል» ብሎ በማስተማሩ ዛሬ በምድር ያሉት እንጋፋ ሃይማኖቶች በሁለት ተከፍለው ሁለቱ ክርስቶሶች ወይም ወልዶች ተዋሕደው አንድ ባሕርይ አንድ አካል ሆነዋል በሚሉት ተዋሕዶዎችና በካቶሊኮች መለያየት ተፈጥሮ ይኖራል ሄይ. አበው ገጽ 465 ም. 103 ቁ. 8-12 ተመልከቱ።

ማኔ የተባለው ከፋርስ ወገን የሆነ እኔ መንፈስ ቅዱስ ነኝ ባይ የነበረው ሰው ደግሞ ስለ ክርስቶስ አመጣጥ ሲናገር፡- «የክርስቶስ ሥጋ አፈጣጠር ልክ እንደ ሥጋ ከእግዚአብሔር እጅ ከአፈር ተሰርቶ በግርያም ማሕፀን ከእስቀመጠው በኋላ ሁለተኛ አዳም ሆኖ ተወለደ» የሚል ነው። ብዙ ክርስቲያኖች በማኔ ትምህርት እምነው ይኖሩ ንበር። ተሰሚነትም ስለነበረው የሃይማኖት መሪዎች ስሕተቱ እንዳይስፋፋ በማሰብ ንጉሡን አስፈቅደው ገደሉት።

ሰባልዬስ የተባለው የሃይማኖት መሪ ደግሞ፡- ሦስቱ ሥላሴዎች በእካል አንድ ናቸው የሚል እምነት በማስፋፋቱ እግዚአብሔር በልጁ ሰውነት ተገለጠ የሚለውን ትምህርት በማይቀበሉት በሥላሴ ሦስትነት አማኞች ተወገዘ።

ኒስፕሮሳውያንና ሊዮናውያን፡- ክርስቶስ የሥላሴ አራተኛ አካል ነው በማለታቸው የግብጽ ተዋህዶዎች ለዩላቸው። ይህም መከፋፈል እስካሁን በመቀጠል ባይ ነው።

ከ325-632 ዓ.ም. የነበሩት ጳጳሳት በተለይም የእስክንድርያው ሊቀ ላላስ ቴዎዶሶስ ንስፕሮስን ተቃውመው ሲጽፉ፡- እግዚአብሔር ቃል (ወልድ) ከሰማይ ወርዶ ከቅድስት ድንግል ግርያም በግብረ መንፈስ ቅዱስ ነፍስንና ሥጋን

ነሥቶ (ወሰደ) እንደ እኛ ሰው ሆነ፤ ከእኛ ባሕርይ ሥጋንና ነፍሱን ነሳ። ያለመለወጥ ያለመቀየሩም ከእርሱ ከነሳው ሥጋ ጋር አንድ አካልና አንድ ባህርይ አደረገው። ሆኖም መለኮት ወልደ አብ ሥጋን ወደመሆን አልተለወጠም። ባሕርያት እያንዳንዳቸው ያለመለወጥ በገንዘባቸው? ፀንተው ይኖራሉ እንጂ። ነገር ግን ከማይመረመር ተዋሕዶ በኋላ የማይከፈለው አንድ ክርስቶስን ወደ ሁለት አካልና ወደ ሁለት ባሕርይ የከፈለው ኢየሱስ ክርስቶስ አንድ ወልድ ነው፤ በማለት ፈንታ እግዚአብሔር ወልድን ሁለት አካል ሁለት ባሕርይ ያደረገው የማይከፈል እግዚአብሔር የከፈለው ሦስት በማለት ፈንታ አራት አካል ያለ የእግዚአብሔር ጠላት ርጉምና ርኩስ ንስጥሮስ አራት አድርጎ 1. በአብ 2. በወልድ 3. በመንፈስ ቅዱስ 4. በክርስቶስ ልናምን ይገባናል ብሎ የካደን እንቃወማለን ብለዋል።

እግዚአብሔር ወልድ ሁለት አካል ሁለት ባሕርይ ካልንግ ለማን እንሰግዳለን? ለአምላክ ነውን ወይስ ለሰው? ለእርቅ በእሴ (ከማርያም ለተፈጠረው) እንሰግዳለን? ወይስ ሰው ለሆነ አምላክ ለአማኑኤል እንሰግዳለን? ይላሉ። ሃይማኖተ አበው ገጽ 347 ም. 82 ቁ. 17-19 ተመልከት።

ከዚህ በላይ የተመለከትነውን የተቃውሞ መጽሐፍ ልብ ብለን ብንመረምረው የተቃዋሚውም ሆነ የንስጥሮስ እምነት ተመሳሳይ ናቸው ንስጥሮስ ሁለት ወልዶች ሁለት ገጽ ሲል ቴዎዶሮስም ሆነ መሰሎቻቸው እግዚአብሔር ወልድና የምታዉቅ የምትሰማ ነፍስ ያለችው ከማርያም የተፈጠረ ሰው አለ ስለሚሉ ትምህርታቸው ከንስጥሮሳዊያንና ከሊዮናውያን ትምህርትና ፍልስፍና ይለያል ለማለት አያስቸልም።

የተዋሕዶ እምነት አስተማሪዎች የንስጥሮሳዊያንና የሊዮና ዉያንን ትምህርት

ቢያወግዙም እነርሱ ራሳቸው አብ በአካል ከወልድ ልዩ ነው። መንፈስ ቅዱስም ከአብና ከወልድ በአካል ልዩ ነው፤ ከማርያም የተፈጠረው የምታዉቅና የምትሰማ ነፍስ ያለችው ሥጋ ከወልድ ጋር ሳይቀላቀል ሳይለያይ ከወልድ አካል ጋር አንድ ነው በማለታቸው ተመሳሳይ እምነት ያላቸው ይመስላሉ።

የኢትዮጵያ፣ የግብጽ፣ የሦርያ፣ የያዕቆባዊያን ጳጳሳቸው የሚሆን እርሱም የሮህ ሀገር ኤጲስ ቆጶስ መሪ ያዕቆብ በእምነት እንቀጽ እንዲህ ይላል፡- «በመለኮት አንድ ሲሆን በአገዳጅናቸው ሦስት ይሆናሉ ይኸውም ትክክል የሆኑ አካሎች ሦስት አገዳጅናቸው እንዳሉ አምናለሁ ሦስት አካል አንድ አምላክ፤ እንዲት ፈቃድ፤

አንድ ሀይል፤ አንድ ቅድምና አላቸው ብዬ አምናለሁ። አብን ያለልጁና ያለ መንፈስ ቅዱስ እግዚአብሔር ነው ብንል አላወቅነውም ሁለት አካላት አንዱ ከአምላካዊ ባሕርይ የተወለደ ሁለተኛው ከማርያም የተወለደ አልልም። በሥላሴ ዉስጥም አራተኛውን የሚዉምር ቢኖር የተወገዘ ይሁን ወልድን ሰው ስለሆነ ከክብሩ ዘቅ የሚያደርገው ቢኖር የተወገዘ ይሁን መንፈስ ቅዱስን የአብ እስትንፋስ አይደለም የሚል ቢኖር የተወገዘ ይሁን። ሁለት የተለያዩ ፈጣሪዎች አሉ የሚል የተወገዘ ይሁን። ክርስቶስ ሁለት ነው የሚል የተለየ ይሁን። አብ እግዚአብሔር አንደሆነ ወልድም የእግዚአብሔር ቃል አንደሆነ መንፈስ ቅዱስም የእግዚአብሔር እስትንፋስ እንደሆነ አንድም አምላክ ብዬ በዚህ ቃል አምናለሁ። እግዚአብሔር አብ ቃሉም ቅዱስ መንፈሱም አንድ አምላክ እንደሆነ አምናለሁ» ይላል።

ይህም ሁሉ የሆነው በፍሔወንጌል 17፡- «እውነተኛ አምላክ ብቻ የሆነህ አንተን የላክኸውንም ኢየሱስ ክርስቶስን ያውቁ ዘንድ ይህች የዘላለም ሕይወት ናት»። ተብሎ እንደተጻፈ አምላካችን አንድ ብቻ መሆኑንና ልጁም በተፈጥሮም ሆነ በባሕርይ በሥጋም የዝ ቃሉ እንደሆነ ሰዎች ሁሉ እንዲያምኑ የዚህ ዓለም አምላክ አይናቸውን ስላሳወረ ነው።

ወደ መጽሐፍ ቅዱስ ምስክርነትም ስንመለስ እግዚአብሔር አንድ ብቻ እንደሆነ በእርሱ ውስጥ ያሉት እስትንፋሱና ቃሉም የአኩ ክፍል ብቻ እንደሆኑ እንጂ ከአብ ተለይተው በራሳቸው አግልኮት መሆን እንደማይችሉ እንገነዘባለን። የጸሐይ፣ የውኃና የእንቁላል ምሳሌዎች የመለኮት አንድነትን ምስጢር እንዲገባን እውነተኛ ምሳሌዎች ናቸው። የአዳም ተፈጥሮም ትክክለኛ ግስረጃ ነው። በአንድ አዳም ሰውነት ወይም አካል ውስጥ ሥጋ፣ ነፍስና መንፈስ እንዳሉና አንድ አዳም ብቻም እንደሆነ እግዚአብሔርም እንዲህ ነው። በአንድ እንቁላል አካል ቅርፊት አስጢልና ነው ክፍል እንዳሉ ተለያይተው ግን እንቁላል መሆን እንደማይችሉ እግዚአብሔርም ያለ ቃልና እስትንፋስ መሉ አምላክ መሆን አይችልም።

አሳይያስ ስለተወለደልን ሕጻን ሲመሰክር፡- «ሕጻን ተወልዶልናልና ወንድ ልጄም ተሰጥቶናልና አለቅነትም በሜንቃው ላይ ይሆናል ስሙም ድንቅ መካር፤ ጋያል አምላክ፤ የዘላለም አባት፤ የሠላም አለቃ፤ ተብሎ ይጠራል» ይላል።

የአሳይያስን ምስክርነት ልብ ብለን ስናስተውለው መድኃኒታችን ኢየሱስ ሕጻንም ጋያል አምላክም የዘላለም አባትም እንደሆነ ያረጋግጥልናል፤ ሕጻኑ አማኑኤል ስለሆነ

ኤልሻዳይ ነውና በመጽሐፍ ቅዱስ ብቻ ለመመሥረት ከፈቀድን በሃይማኖት ፈላስፎች ከተወናበደው ልብ ወለድ ሃሳብ ፈጽመን ልንርት ይገባል። «ቃል ሥጋ ሆነ» የሚለውንም የምስራች ቃል በልባችን ጽላት ውስጥ መቅረጽ ይገባናል። ዮሐ.1:14።

በቆስጠንጢኖስ ቄሳር ሊቀ መንበርነት በኒቂያ የተሰበሰበው የሃይማኖት ጉባኤ እምቅድመ ዓለም ከአብ የተወለደው ልጅ፡-

«ከአምላክ የተወለደ አምላክ ነው»። እኛን ለማዳንደ ከሰማይ ወረደ ከአዳም ዘር ሥጋን ነፍሱን ወሰደ ለበሰ የሚለውን ትምህርት በመቃወም 17 ኤጲስ ቆላሳት ተቃውሞ አሰመ በድምጽ ብልጫ የተላለፈውን ቃል ጉባኤ አንቀበልም ብለው እንቢ ሲሉ ቆስጠንጢኖስ ቄሳር በተጽዕኖ እንዲቀበሉ አለዚዩ በነፍሳቸው እንዲፈርዱ በቀጣ በተናገራቸው ጊዜ ያለ ውድታቸው እሺ አሉ። የእግዚአብሔር መንግሥት ታሪክ ገጽ 243።

ከ161 ዓ.ም. እስከ ማውሪትዩስ ቄሳር እስከ 582 ዓ.ም. ድረስ እውነትን በሚሰብኩት ላይ ታላቅ ስደትና ሰማዕትነት እንደነበረ ታሪክ ይመሰክራል።

እውነተኛውና የሕይወት ትምህርት በጎራዴ ኃይል ሳይሆን በፍቅርና በመንፈስ ቅዱስ ኃይል የሚሰፋና ትምህርቱ ራሱ የሥጋ ክንድ ሳይጨመርበት ልብን የሚያረካና የሚፈውስ መሆን ነበረበት። ቆስጠንጢኖስ ቄሳር ከሞተ በኋላ ግን በሌሎች ነገሥታት ዘመን የነዚያ 17 ኤጲስ ቆላሳት እምነት ሥር እየሰደደ ብጥብጡም እየባሰ ሄደ ትክክለኛው የሕይወት እውቀት ከሁሉም ተሰውሮ ነበርና ደረቅ ክርክርና ሙግት መጋደለም ለብዙ ዘመናት ቀጠለ ብዙ ደምም ፈሰሰ። (የእግዚአብሔር መንግሥት ታሪክ ገጽ 243.4 ተመልከት)። ሥጋ የሆነውም ቃል አንድ እንጂ ሁለት አልሆነምና አንዳድያ ልጁ ኢየሱስ ክርስቶስ እንደሆነ ሁሉም ሊቀበለው የሚገባው እምነት ነው።

የሞተውም አንድያ ልጁ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። የተነሣውም ያው አንድያ ልጁ እንጂ ሁለተኛው ልጁ አልነበረም። ያሰነሣውም አባቱ እንደሆነ። ሐዋ.ሥራ.2:24-28፤ መዝ.15:8-11 ቃሉ ያረጋግጣልናል።

«እግዚአብሔር ግን የሞትን ጣር አጥፍቶ አሰነሣው። ሞት ይይዘው ዘንድ አልቻለምና» ይላል። መጽሐፍ በተጨማሪ፡

«ዓፍሱ በሲኦል እንዳልቀረች ሥጋው መበሰበሰን እንዳላየ» ተናገረ። ሐዋ.ሥራ.2:31።

ነፍሱም ሥጋውም በሲኦል ከቆየ የእግዚአብሔር ልጅ ለእኛ መሞቱን ያረጋግጣል። የማርያም ልጅ እንጂ የእግዚአብሔር ልጅ አልሞተም የሚለው ፍልስፋና የመጻፍችንን ዋስትና

የሚደመስስ ስለሆነ ሊወጣ ይገባል። የሞተልንስ የእግዚአብሔር ልጅ ነው ብለን በእውነት ካመንን ደግሞ ቃል ሥጋ መሆኑን ማወቅ ይኖርብናል። ዮሐ.1:1-14።

የሰው ልጅ ተብሎ የሚጠራው አንድያ የእግዚአብሔር አብ ልጅ ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ ነው። እግዚአብሔር አብም ዓለምን እንዲሁ ስለወደደ፡

«በእርሱ የሚያምን ሁሉ የዘላለም ሕይወት እንዲኖረው እንጂ እንዳይጠፋ እግዚአብሔር አንድያ ልጁን እስኪሰጥ ድረስ ዓለሙን እንዲሁ ወደአልና ዓለም በልጁ እንዲድን ነው እንጂ በዓለም እንዲፈርድ እግዚአብሔር ወደ ዓለም አልላከውምና» ተብሎ ተጽፎአል። ዮሐ.3:16-17።

እግዚአብሔር አብ የላከልን ልጅ ሰማያዊ ስለሆነ የባሕርይው ልጁ ነውና በአካል ከአብ የተለየ አይደለም። ወልድ የአብ መልክ ነው። «ላኔና አብ አንድ ነን» ብሎ በድፍረት ሙናገር የሚችለው አብና ወልድ በውሕደት በአንድ አካል ውስጥ ስላሉ ብቻ ነው። ዮሐ.10:30

በዮሐ.10:37-38፡- «ላኔ የአባቴን ሥራ ባደርግ አትመኑኝ ባደርገው ግን እኔንስ እንኳ ባታምኑኝ አብ በእኔ እንደሆነ እኔም በአብ እንደሆንኩ ታውቁና ታስተውሉ ዘንድ ሥራውን እመኑ» ባላቸው ጊዜ እራሱን አብ አድርጓል በማለት ሊይዙት ፈለጉ ተሰውራቸውም ይላል።

በዮሐ.12:44-45፡- «ኢየሱስም ሙሽ እንዲህም አለ። በእኔ የሚያምን በላከኝ ማመኑ ነው እንጂ በእኔ አይደለም እኔንም የሚያይ የላከኝን ያያል»። በማለት አብና ወልድ በአንድ አካል የተዋሐዱ መሆናቸውን ያረጋግጣል።

በዮሐ.14:6-11 ያለውን ቃል ስንመለከት የአብና የወልድ አካል በአንድ ሰውነት እንዳለ ራሱ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በማይዋሽ ቃሉ ያረጋግጣልናል።

ኢየሱስም፡- «ላኔ መንገድና እውነት ሕይወትም ነኝ በእኔ በቀር ወደ አብ የሚመጣ የለም። እኔንስ ብታውቁኝ አባቴን ደግሞ ባወቃችሁ ነበር። ከአሁንም ጀምራችሁ ታውቁታላችሁ አይታችሁትምል»። አላቸው።

ፊልላስ፡- «ጌታ ሆይ አብን አሳየንና ይበቃናል አለው»። ሁለቱ በአንድ አካል እንዳሉ አላወቀም ነበር።

ኢየሱስም አለ፡- «አንተ ፊልላስ ይህን ያህል ዘመን ከእናንተ ጋር ስኖር አታውቃችኋለሁ? እኔን ያየ አብን አይታለል እንደትሰ አንተ አብን አሳየን ትላለህ? እኔ በአብ እንዳለሁ

አብም በእኔ እንዳለ አታምንምን? እኔ የምንግራችሁ ቃል ከራሴ አልናገረውም ነገር ግን በእኔ የሚኖረው አብ እርሱ ሥራውን ይወራል እኔ በአብ እንዳለሁ አብም በእኔ እንዳለ እመኑኝ» ይላል። ከዚህ በላይ የተመለከትነው ምስክርነት እውነት ስለሆነ አብና ወልድ በአካል አንድ መሆናቸውን ልናምን ይገባል። ውሕደቱም ከአንድያ ልጁ መሆኑን ብቻ አረጋግጠን ማመን ይኖርብናል።

የሐዋርያቱ ምስክርነት ደግሞ፡ በጳጳሩ ጢሞጊዮስ 15:17፡- «ኒጣጥተኞችን ሊያድን ክርስቶስ ኢየሱስ ወደ ዓለም መጣ። የሚለው ቃል የታመነና ሁሉ እንዲቀበሉት የተገባ ነው። ብቻውን አምላክ ለሚሆን ለማይጠፋውም ለማይታየውም ለዘመናት ንጉሥ ምስጋናና ክብር እስከ ዘላለም ድረስ ይሁን አሜን» በማለት ወደ ዓለም የመጣው ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅ አብንም ወልድንም ያጠቃለለ እንደሆነ ያሳምንናል።

ሐዋርያት ስለባሕርይ ሲመሰክሩልን ደግሞ፡- «አንድ እግዚአብሔር አለና በእግዚአብሔርና በሰውም መካከል ያለ መካከለኛው ደግሞ አንድ አለ እርሱም ሰው የሆነ ክርስቶስ ኢየሱስ ነው ራሱንም ለሁሉ ቤዛ ሰጠ።

ይህ በገዛ ዘመኑ ምስክርነቱ ነበረ እኔም ለዚህ ነገር አዋጅ ነጋሪና ሐዋርያ በእምነትና በእውነት የላከዋቸው አስተማሪ ለመሆን ተሾምሁ እውነት እናገራለሁ አልዋሽምም» ይላል። ጳጳሩ ጢሞጊዮስ 2:5-7።

ከሐዋርያት በኋላ የተነሱት የሃይማኖት መሪዎች ግን ከዚህ በላይ የተመለከትናቸውን ምስክርነቶች አይቀበሉም። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ማስረጃ የማይገኝለት ሕልምና ራእይ ስለሚያወሩ የተምታታ እምነት ያላቸው ናቸው።

እነርሱ አብና ወልድ ተዋሕደዋልና በአንድ አካል በኢየሱስ ክርስቶስ ውስጥ አብን እናያለን በማለት ፋንታ። የአብ የባሕሪይ ልጅ እግዚአብሔር ወልድና ከማርያም የተፈጠረው ክርስቶስ ተዋሕደዋል እንጂ አብ ከማርያም ልጅ ጋር አልተዋሃደም ይላሉ።

አንድያ ልጁ በማለት ፋንታ ከዘመን በፊት ተወልዷል የሚሉት የአብ ልጅ እና ከዘመን በኋላ ከማርያም ሥጋና ነፍስ የተፈጠረ የሚሉት ልጅ ሁለት ልጆች አሉ ብለው ያምናሉ።

በወልደ አብና በወልደ ማርያም ውሕደት የሚያምኑ የተዋሕደ እምነት ተከታዮች ሲሆኑ ሁለቱ ልጆች ፍጹም መልክ፣ ፍጹም አካል፣ ፍጹም ገጽ ያላቸው ናቸውና። በአንድ አካል ሊታዩ አይችሉም ብለው የሚያምኑት ክፍሎች ደግሞ

የሥላሴ አራት አካላት አማንያን ተብለው ከተዋሕደ እምነት ተከታዮች የተለዩ ናቸው። የርም የግሪክና የአስክሳንደሪያ ክርስቲያኖችም የተለያዩት በዚህ ነው።

ክርስቶስ ከማርያም አካል የተገኘ ምድራዊ ሰው ስለሆነ የሥላሴ አራተኛ አካል ነው፤ በባሕሪይም አይገናኝም ፍጹም የተለያዩ ናቸው ብለው የሚያምኑ ሊኖሩናቸው ክርስቶስ (ወልደማርያም) ሲጠመቅ እግዚአብሔር ወልድ አብሮ አልተጠመቀም የምታውቅ የምትሰማ ነፍስ ያለችው የማርያም ልጅ ሲሞት የእግዚአብሔር ልጅ አልሞተም ይላሉ። ትምህርተ ክርስትና ገጽ 17 ተመልከት።

የቄሳርያው ኢጳስ ቆጶስ ጎርጎርዮስ የንስጥሮሳውያንን ትምህርት ነቅሮ ሲጽፍ፡

«ዋወልድ አካል ግን ከእኛ ጋራ ተዛምዶአል ከተዋሃደ ከመለኮትና ከትስብእት (ከሰው) ከሁለቱ አንድ ሆኖአል ሁለቱንም አንድ አድርጎአቸዋልና መለኮት የአካል አራተኛ የባሕሪይ ሁለተኛ ሆኖ የተጨመረ አይደለም በአካል ሦስት ናቸው እንጂ» ይላል። ሃይ አባው ገጽ 40 ም.13.ቁ.7-8።

የጎርጎርዮስን ምስክርነት ስናየው ሦስተኛው አካል እግዚአብሔር ወልድ ከአራተኛው አካል የማርያም ልጅ ጋር ተዋሕደ እንጂ አብና ወልድ አንድ አካል ለመሆን ፍጹም ሊዋሕዱ አይችሉም የሚል ነው። የንስጥሮስና የሊዩንም አባባል ደግሞ ከዚህ የባሕሪ በአራት አካል የተከፋፈሉትን አማልክት የሚፈጥሩ ነው። በተፈጥሮ ባሕርይ ከአጻም ነፍስና ሥጋ የተፈጠረ የሚሆነው የሚሰማ የምድራዊ አጻም ልጅና የሃይማኖት ፈላስፎች እንደሚሉት በሰማይ ተወልዶ የነበረው የአብ የባሕሪይ ልጅ መጥሐድ ማስረጃ የማይገኝለት ውሸት ነው።

የእግዚአብሔር ልጅ በባሕርይም ሆነ በአካል አንድና ሁለት የማይባሉለት የአብ የባሕርይ ልጁ ነው ቃል ነበረ ሥጋ ሆነ ጸጋንና እውነትንም ተዋልቶ በእኛ አደረ ብለን ማመን ይገባናል።

የግብጽና የግሪክ፣ የርም ልሳሳት ችግር በእግዚአብሔር አብ ልብ የነበረው ቃል ሥጋ መሆኑንና ሰው የሆነው ቃል ከአብ ጋር መዋሃድን ሊገነዘቡ አለመቻላቸው ነው።

የዓለም መምህር ተብሎ የሚጠራው የእስክንድርያ ሊቀ ጳላስ የነበረው ቄርሎስ፡

«የጌታችን ሥጋ አዳኝ የሕይወት ባሕርት እንደሆነ ከእግዚአብሔር አብ የተገኘ ቃል ብቻ ሥጋ እንደሆነም የማያምን ከቃልም የተለየ ሌላ የሚያደርገው ቢኖር ውግዝ

ይሁን» ይላል። ሃይለባው ገጽ 297 ም.73 ቁ.51። በዚህ አባባሉ ቄርሶስ እውነት ተናገረ የአብና የወልድን ውሕደት ወደ ሌላ የሚለውጡም ከመርገም ነጻ አይደሉም።

በሥጋ የተገለጠው አብ እንደሆነ በሐዋርያው ተረጋገጠ ቃል ሥጋ ከሆነ አብ መንፈስ እንጂ ሥጋ አይደለምና ምስክርነቱ እውነት ነው። መጽሐፍ ሰለ አብ ምን አለ?

«እግዚአብሔር መንፈስ ነው» መንፈስ ሥጋና አጥንት የለውም ይል የለምን? ዮሐ.4:24። ሉቃ.24:39።

መጽሐፍ ቅዱስ አንድ መንፈስና አንድ ሰው ሲል መንፈስ የሆነው አብና ሰው የሆነው ክርስቶስ ብቻ እንደተዋሐዱና :-

«እግዚአብሔር አብ በክርስቶስ ሆኖ ዓለሙን ከገዛ ራሱ ጋር ያስታርቅ እንደነበር» ያረጋግጣል። ጆናቶር 5:19።

ዓለምን ሲያስታርቅ የነበረው ራሱ አብ ነበር። ያስታርቅ የነበረውውም ራሱ አብ እንደነበረ በሥጋው ማለት በገዛ ልጁ ውስጥ በውሕደት መኖሩን ይህ ጥቅስ ያረጋግጣልናል።

በቀላሰይስ 1:15-18:- «እርሱም (ክርስቶስ) የማይታይ አምላክ ምሳሌ ነው። የሚታዩትም ዙፋናት ቢሆኑ ወይም ጌትነት ወይም አለቅነት ወይም ሥልጣናት በሰማይና በምድር ይሉት ሁሉ በእርሱ ተፈጥረዋልና ከፍጥረት ሁሉ በፊት በኩር ነው ሁሉ በእርሱ ለእርሱ ተፈጥሮአል እርሱም ከሁሉ በፊት ነው ሁሉም በእርሱ ተጋጥሞአል። እርሱም የአካሉ ሙላት የቤተ ክርስቲያን ራስ ነው» ይላል። የማይታይ አምላክ ብቻ ነው። የአብ መልክ ክርስቶስ ሥጋ የሆነው ቃል ነው። ይህ ውሸት ነው የሚል ራሱ ውሸተኛ ነው ቃሉ የታመነ ነውና። ዮሐ.1:18።

መካከለኛው ለአንድ ብቻ አይደለም እግዚአብሔር ግን አንድ ብቻ ነው። ገላ.3:20። አንዱ እግዚአብሔርም፤ እግዚአብሔር አብ እግዚአብሔር ወልድ ተብሎ በሁለት ወይም በሦስት እግዚአብሔሮች አይከፈልም።

አምላክ አንዱ እግዚአብሔር አብ ብቻ ነው። እርሱም መንፈስ ነው መንፈስ (አብ) ሥጋና አጥንት ስለሌለው ቃሉን ሥጋ በማድረግ በልጁ በክርስቶስ አካል ተገለጠ።

የእግዚአብሔር ልጅም ለእኛ ሞተ ብለን ማመን ይገባል። ወልደ አብ አልሞተም ወልደ ማርያም ብቻ ሞተ የሚሉ ሃይማኖቶች የጋጢዓት ሥርየት የላቸው። የአብ ልጅ ለእኛ መሞቱን አያምኑምና።

«የዲያብሎስን ሥራ እንዲያፈርስ የእግዚአብሔር ልጅ ተገለጠ ተብሎ የተጻፈውንም አዋጅ ስለማያምኑ ከዲያብሎስ እሥራት ነጻ ሊወጡ አይችሉም። ጆዮሐ.3:8።

መጽሐፍ ቅዱስ:- «ኢየሱስ ክርስቶስ በሥጋ እንደመጣ የማይታመን መንፈስ ሁሉ ከእግዚአብሔር አይደለም ክርስቶስ ነው ብሎ በኢየሱስ የሚያምን ሁሉ ከእግዚአብሔር ተወልዶአል» ይላል። ጆናቶሐ 4:23። ኢሳ.51:5-23። 59:15-17። ኢየሱስ ክርስቶስ ሰው ከመሆኑ በፊት በአብ ልብ በቃልነት ብቻ እንደነበር አንብበናል «ቃል ሥጋ ሆነ» «በእኛ አደረ» ተብሎ ተጽፎአል። እግዚአብሔር አማኝኢል ሊሆን በወሰነበት ቀን ይህ ሁሉ ሆነ እግዚአብሔር እኛን ስለወደደ ይህን አስገራሚና ዕጽብ ድንቅ ተግባር አከናወነ።

መጽሐፍ ቅዱስ:- «እርሱ በእግዚአብሔር መልክ ሲኖር ሳለ ከእግዚአብሔር ጋር መተካከለን መቀማት እንደሚገባ ነገር አልቆጠረውም ነገር ግን የባረያን መልክ ይዞ በሰውም ምሳሌ ሆኖ ራሱን ባዶ አደረገ በምስሉም እንደሰው ተገኝቶ ራሱን አዋረደ ለሞትም ይኸውም የመስቀል ሞት እንኳ የታዘዘ ሆነ ይላል። ፊል.2:6-8። ኢሳ.53።

የእግዚአብሔር ልጅ ወልደ አብ፤ ሰው ሆኖ ካላዳነን ምንም ዓይነት ቅድስና ቢኖረው ከአዳም የተፈጠረ ሰው ሊያድነን አይችልም። የቆጵሮሱ ኤጳስ ቆጵስ ኤጳፋንዮስ ስለመዳናችን ሲጽፉ:- «ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሰው የሆነ የእግዚአብሔር ቃል እንደሆነ እኛ ያለመጠራጠር እንድናምን ለሰው ሁሉ የታወቀ በሐሰት ሰው የሆነ አይደለም በእውነት ሰው ሆነ እንጂ የደገነነታችን አለኝታ በሩቅ ብእሲ የተደረገ አይደለም ከአዳም ጀምሮ 5500 ዘመን እስኪፈጸም ድረስ ሰው ሊያድነን አልቻለም፤ ሰው የሆነ እግዚአብሔር ቃል አዳነን እንጂ ማመናችን በእሩቅ ብእሲ ሆኖ ርጉማን እንዳንሆን ማመናችን በማያልፍ በእግዚአብሔር ነው እንጂ» ብለዋል።

መጽሐፍ ቅዱስም:- «የእግዚአብሔር ልጅ እንደመጣ እውነተኛም የሆነውን እናውቅ ዘንድ ልቦናን እንደሰጠን እናውቃለን እውነተኛ በሆነው በእርሱ አለን እርሱም ልጁ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። እርሱ እውነተኛ አምላክና የዘላለም ሕይወት ነው። ልጆች ሆይ ከጣዖታት ራሳችሁን ጠብቁ» ይለናል። ጆናቶሐ.5:20-21።

ሐዋርያው የሐንሰ የአብና የወልድ ውሕደት በሚገባ የተገለጠለት ሰው ስለሆነ ከአግልነት አንድንርት ያስጠነቅቀናል።

ሐዋርያው የሐንሰ በመጀመሪያ ቃል እንደነበረ ቃልም በእግዚአብሔር ዘንድ እንደነበረ ቃልም እግዚአብሔር እንደነበረና ቃል ሥጋ እንደሆነ አንድ ልጅ ከአባቱ ዘንድ እንዳለው ከብር የሆነውን ከብሩን በአብ ልጅ እንዳየን የገለጠልን ሐዋርያት ነው። መጅም ቢሆን እግዚአብሔርን ያየው አንድ ሰንኳ የለም በአባቱ እቅፍ ያለ አንድ ልጁ እርሱ ተረከው እንጂ በግለት አብን በወልድ ውስጥ እንደታያቸው ያረጋግጣል።

በእግዚአብሔር ልጅና በማርያም ልጅ ውሕደት የሚያምኑ ሃይማኖቶች በሙሉ፡- «ቃል ይመረመር ዘንድ በማይቻል ተዋሕዶ አንድ አካል በመሆን ከምትናገር ነፍስና ሥጋ ጋር ሰው ሆኖ የአዳም ልጅ ተባለ። ወደ አስቦ ብቻ የቀረ አይደለም፤ ሌላ ባሕርይ አልነሳም (አልወሰደም) ወይም አልያዘም ልዩ ልዩ የሆኑ ባሕርያት ብዙ ናቸው። ግን ወደ ክርስቶስ እውነተኛ ተዋሕዶ አይገቡም እርሱ ወልድ ከሁለቱ አካላት አንድ አካል ከሁለት ባሕርያት አንድ ባሕርይ ሆነው ልለተዋሃዱም ሁለት ባሕርያት አይቀላቀሉም ስለዚህ በተዋሐደው ሥጋና ነፍስ ታመመ እንጂ የእግዚአብሔር ልጅ እግዚአብሔር ቃል በባሕርያት መለኮት አልታመመም መገረፍን መቸንከርን ብዙ ወገን መቀበልን (ወልደ አብ) በባሕርያት መለኮቱ አልቀመሰም መለኮት አይታመምምና ሥጋ አይደለምና» ይላል። ሃይለባው ገጽ 170-171 ም.72 ቁ.3 ም.73.ቁ.6ም.74.ቁ.10 ቶክሞስ ም.97 ቁ.10-14 ቁርሱስ ም.73 ቁ. 7 ቁ.39።

እነዚህ የሃይማኖት መሪዎች ያልተገለጠላቸው ፡- «ቃል ሥጋ መሆኑንና ሥጋ የሆነውንም ቃል ወልድ መባሉን ነው። የተዋሐዱትም አብና ወልድ መሆናቸውን አላስተዋሉምና ከአንድ አምላክ ሁለት አግልነትን ሊፈጥሩ ይችላሉ።

በማርቆስ እውረልዮስ ዘመን 161-180 ዓ.ም. መከራ የተቀበለ ሰግዕት ለራክሶያስ ፡- «ክርስቶስ ከእግዚአብሔር አብ አይለይም እርሱም አብ ነው እንጂ ስለሰውነቱ ብቻ ልጅ ይባላል» ብሎ ያምንና ያስተምር ነበር። የእግዚአብሔር መንግሥት ታሪክ ገጽ 193 ተመልከት።

እንዲሁም በአፍሪቃ የነበረ ሰባልዮስ፡- «አብ ወልድ መንፈስ ቅዱስ አንድ ባሕርይ አንድ አካልም ናቸው። ነገር ግን

ያ አንድ አምላክ በሦስት መልክ (መንገድ) ተገለጸ በፈጣሪነት በአዳኝነትና በቀዳሽነት ጸሐይ ደግሞ አንድ ሆኖ በሦስት መልክ እንዲገለጥ በጸሐይ ባሕርይ በመልኩ በጋደሉም» ብሎ ያምንና ያስተምር ነበር ከእግዚአብሔር መንግሥት ታሪክ ገጽ 194 ተመልከት። ጽራክስዮስና ሳባልዮስ የተባሉት የሃይማኖት ሰዎች ከዚህ በጣይ እንደተገለጹት በውሸት ሳይሆን በእውነት አብ በልጁ ውስጥ ተገለጠ አብም ስለተዋሃደው በአንድ አካል የተገለጠ ፍጹም አምላክና ፍጹም ሰው የሆነው እርሱ ነው። ያላስተዋሉ ሰዎች እግዚአብሔር ወልድ ሲሉ ያስተዋሉ ሐዋርያት ደግሞ የእግዚአብሔር ልጅ ብለው ይጠሩታል።

ያልተገለጠላቸው ሰዎች የማርያም ልጅ እንጂ እግዚአብሔር ወልድ አልሞተም ሲሉ ያስተዋሉ ሰዎች ደግሞ እግዚአብሔር አብ አልሞተም የእግዚአብሔር ልጅ ግን እኛን በማዳን ሞቶ ተነስቷል ይላሉ። ወልድ ሰው ስለሆነ አባቱ እንዳስነገው መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል።

ያላስተዋሉ የፍልስፍና ሰዎች የእግዚአብሔር ቃል ከማርያም ነፍስና ሥጋን ፈጥሮ ለበሰ እንጂ ቃል ሰው አልሆነም ሲሉ የሐዋርያትን ትምህርት የተከተሉ ደግሞ በሉቃስ 195 መሠረት መንፈስ ቅዱስ የለውም ታይቶ ቃል ሥጋ ሆነ የሚለውን የመጽሐፍ ቅዱስ ቃል ያጽድቃሉ። ድንግል ግርያም ያለወንድ ዘር እንዴት ይቻላል ብላ በጠየቀች ጊዜ በቂ መልስ አግኝታለች። ሉቃ.193-35።

የፍልስፍና ሰዎች ሁለት ልደት ሁለት ክርስቶሶች ሁለት ባሕርያት አሉ ብለው ሲያምኑ የመጽሐፍ ቅዱስ ተከታዮች ደግሞ አንድ ልደት፤ አንድ ክርስቶስ፤ አንድ ሰብአዊ ባሕርይ ብቻ እንደሆነና አብ ስለተዋሐደው ብቻ መለኮትና ሰው እንደሆነ ያምናሉ ያላምናሉም። ሃይለባው ገጽ 433 ቁ.10-14።

የኢየሱስ ክርስቶስ ሰብአዊ ባሕርይ፤

ዮሐ 1፡14። ሉቃስ 1፡35፤ ሚክ. 5፡2-4።

በዮሐ 3፡16-18፡- «በእርሱ የሚያምን ሁሉ የዘላለም ሕይወት እንዲኖረው እንጂ እንዳይጠፋ እግዚአብሔር እንድያልኝን እስኪሰጥ ድረስ ዓለሙን እንዲሁ ወደአልና። ዓለም በልጁ እንዲድን ነው እንጂ በዓለም እንዲፈርድ እግዚአብሔር ወደ ዓለም አልላከውምና፤ በእርሱ የሚያምን አይፈረድበትም በማያምን ግን በአንዱ በእግዚአብሔር ልጅ ስም ሳላመነ አሁን ተፈርዶበታል» ተብሎ የተጻፈውን አዋጅ በማስተዋል ለንመለከተው ይገባል። «የ»እግዚአብሔርን ልጅ እግዚአብሔር ወልድ ብለው በመስየምና በመስቀል ላይ የሞተው ቃል የነበረውና ሥጋም የሆነው የእግዚአብሔር ልጅ ሳይሆን ከማርያም ሥጋና ደም የተፈጠረ፤ ከእግዚአብሔር ወልድ ጋር የተዋሃደ፤ ሁለተኛ ልጅ (ወልደ ማርያም) ነው የሚለው የሐሳባውያን የፍልስፍና እምነት የእግዚአብሔር ቃል የማይደግፈው መሠረተ ቢሰ ነው።

በመስቀል ላይ ስለተቆረሰልን ሥጋ እና ስለፈሰሰልን ደም ማንነት የእግዚአብሔር ቃል ሲመሰክር፤ «በመጀመሪያ ቃል ነበረ... ቃልም ሥጋ ሆነ ጸጋንና እውነትን ተዋልቶ በእኛ አደረ፤ (በማርያም በኩል)» ሉቃ 1፡35 «መንፈስ ቅዱስ በአንቺ ላይ ይመጣል፤ የልዑልም ኃይል ይጸልልሻል ስለዚህ ደግሞ ከአንቺ የሚወለደው ቅዱስ የእግዚአብሔር ልጅ ይባላል።» ሚክ 5፡3 «...ከአንቺ ግን እወጣው ከቀድሞ ጀምሮ ከዘላለም የሆነ፤ በእሥራኤልም ላይ ገዢ የሚሆን ይወጣልናል። ስለዚህ ወላጅቱ እስከምትወልድበት ጊዜ ድረስ አሳልፎ ይሰጣቸዋል፤» ይላል።

ይህ ሥጋ የሆነው ቃል በመጀመሪያ እግዚአብሔር ዓለማትን የፈጠረበት፤ በዘመኑ መጨረሻ ሰውን ለማዳን የክብሩ መንጸባረቂያ አድርጎ የተገለጠበት የባህሪው ምሳሌና አካል ነው። (ዕብ 1፡13)

«የመስቀሉ ቃል ለሚጠፉት ሞኝነት ለእኛ ለምንድን ግን የእግዚአብሔር ኃይል ነውና... እኛ ግን የተሰቀለውን ክርስቶስን እንሰብካለን፤... ለተጠሩት... የእግዚአብሔር ኃይልና የእግዚአብሔር ጥበብ የሆነው ክርስቶስ ነው» ይላል። ጳጳር 1፡18-24። የእግዚአብሔር ልጅ ፍጹም ሰው ለመሆን ወደምድር

እየሱስ ግን ይሉታል፤

እንደተላከ ወንጌል ያስተምረናል። የእግዚአብሔር ልጅ ሙሉ በሙሉ ሰው ሆኖ ስለተወለደ ሥጋውም ሆነ ደሙ በማያዊና መንፈሳዊ ነው። ሐዋሥ. 20፡28። ጳጳር 15፡39-50።

እየሱስ ክርስቶስ ስለራሱ በማያዊ ሰውነት ሲመሰክር፡- «ለሚጠፋ መብል አትሥሩ፤ ነገር ግን ለዘላለም ሕይወት ለሚኖር መብል የሰው ልጅ ለሚሰጣችሁ ሥሩ፤ እርሱንም እግዚአብሔር አብ አትሞታልና። እንግዲህ የእግዚአብሔርን ሥራ እንድንሠራ ምን እናድርግ አሉት ኢየሱስም መለሰ፡- «ይህ የእግዚአብሔር ሥራ እርሱ በላከው እንድታምኑ ነው... እውነት እውነት እላችኋለሁ እውነተኛ እንጂራ ከሰማይ የሚሰጣችሁ አባቴ ነው»

ኢየሱስም እንዲህ አላቸው፡- «ኅሕይወት እንጂራ እኔ ነኝ ወደ እኔ የሚመጣ ከቶ አይራብም በእኔ የሚያምን ሁልጊዜ ከቶ አይጠግም። ...የህይወት እንጂራ እኔ ነኝ። አባቶቻችሁ በምድረበጻ መና በሱ ሞቱም ሰው ከእርሱ በልቶ እንዳይሞት ከሰማይ አሁን የወረደ እንጂራ ይህ ነው። ከሰማይ የወረደ ሕያው እንጂራ እኔ ነኝ... ሥጋዬን የሚበላ ደሜንም የሚጠጣ የዘላለም ሕይወት አለው። እኔም በመጨረሻው ቀን አስነሳዋለሁ ሥጋዬ እውነተኛ መብል ደሜም እውነተኛ መጠጥ ነውና ሥጋዬን የሚበላ ደሜንም የሚጠጣ በእኔ ይኖራል እኔም በእርሱ እኖራለሁ። ሕያው አብ እንደላከኝ እኔም ከአብ የተነሣ ሕያው እንደምሆን እንዲሁ የሚበላኝ ደግሞ ከእኔ የተነሣ ሕያው ይሆናል። ከሰማይ የወረደ እንጂራ ይህ ነው» አላቸው። ዮሐ.6፡27-58።

ሐይማኖታችን ከእግዚአብሔር ቃል ውጪ ካልተመሠረተ በቀር ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከሰማይ የሆነ ቅዱስ የእግዚአብሔር በግ ወይም የእግዚአብሔር ልጅ ወይም ቃል ሥጋ ሆነ ብለን ግመን አያስፈራንም።

መጥምቁ ዮሐንስ፡- «እነሆ የዓለምን ኃጢአት የሚያስወግድ የእግዚአብሔር በግ አንድ ሰው ከእኔ በኋላ ይመጣል ከእኔም በፊት ነበርና፤ ከእኔ ይልቅ የከበረ ሆኖአል... እኔም ለይቼዋለሁ እርሱም የእግዚአብሔር ልጅ እንደሆነ መስክረዋለሁ» ይላል። ዮሐ 1፡29-34

ከዮሐንስ በፊት ነበረ፤ የመገለጡ ዘመን ሲፈጸም ግን እኛን ለማዳን ቅዱሱ የእግዚአብሔር በግ ሆኖ ሊታረድልን፤ የሚሞትና ሞትን ድል የሚነሳ ሆኖ ተገለጠ። በሰው መልኩ የታየው ክርስቶስ ጎሰት (ምትሃት) አልነበረም፤ የሚጻሰስ

በመስቀል መሞት የሚችል የእግዚአብሔር ሥጋና ደም ፍጹምና ቅዱስ ሰው ነው እንጂ።

በሐዋ.ሥራ 20:28:- «በገዛ ደሙ የዋጃትን የእግዚአብሔርን ቤተ ክርስቲያን ትጠብቋት ዝንድ መንፈስ ቅዱስ እናንተን ላላሳት አድርጎ ለሾመባት ለመንጋው ሁሉና ለራሳችሁ ተጠንቀቁ» በማለት ቤተ ክርስቲያን የተዋጀችው በራሱ በእግዚአብሔር ደም መሆኑን ያረጋግጣል። የተዋጀንበት ሥጋና ደም የእግዚአብሔር የራሱ ሥጋና ደም ሆኖ እያለ ክርስቶስ የማርያምን ሥጋና ደም ተካፍሎአል የሚለው ትምህርት የመጃንን በር የሚዘጋ ከሆደት ነው።

በዮሐ. 6:57 ኢየሱስ ሲናገር:- «ሕያው አብ እንደላከኝ እኔም ከአብ የተነሣ ሕያው እንደምሆን እንዲሁ የሚበላኝ ደግሞ ከእኔ የተነሣ ሕያው ይሆናል» በማለት አብ የተዋሐደው ሥጋና ደም መሆኑን ወይም የአብ ሥጋና ደም መሆኑንና ሰማያዊነቱን ያረጋግጥልናል።

በጴጥ.ሐ. 5:68:- ደግሞ በውጋና በደም የመጣ ቃል የነበረው ኢየሱስ ብቻ መሆኑን ያረጋግጣል። በእርግጥ ክርስቶስ ልዩ አዳም ነው። በጦር ተወግቶ ውጋና ደም ያፈሰሰ ሰው ሌላ የለምና። የእግዚአብሔር ልጅ (ወልድ) እግዚአብሔር ወልድ ነውና አልሞተም የሚሉ ንስጥርሳውያንና ሌሎችም ናቸው። ንስጥርሳውያን የሥላሴዎች አራተኛ አካል ወልደማርያም ሞተ እንጂ የእግዚአብሔር ልጅ የሆነው ሦስተኛው አካል አልሞተም ምትሃት ነውና ይላሉ። ደስቲሶቶችም ወይም ዩልያኖሳውያን ክርስቶስ ምትሃት ስለነበር በሥጋ አልሞተም ይላሉ። የአሌክሳንደሪያ ሞናፎሲስቶች ደግሞ የማርያም ልጅ ክርስቶስ በእግዚአብሔር ወልድ ውስጥ በውህደት ጠፍቷል፤ የማርያም ሥጋና ደም የእግዚአብሔር ልጅ ሥጋና ደም በመሆን ተለውጧል። በሚል ፍልስፍና ቃል ሥጋ ሆነ የሚለውን ይሸራሉ። የኃጢአተኛውን አዳም ሥጋና ደም የእግዚአብሔር ሥጋና ደም ሊያደርጉት ይሞክራሉ።

ማንኛውም:- ይመጣል የተባለለት መንፈስ ቅዱስ እኔ ነኝ አጽናኝ ሆኜ ተልኬላችኋለሁ እያለ ብዙ ተከታዮችን ያተረፈ የሃይማኖት መሪ ነበር። ይህ ሰው ስለ ኢየሱስ ሰውነትና ባሕርይ ሲያስተምር:-

ክርስቶስ እንደፊተኛው አዳም በእግዚአብሔር ሥልጣን ከመሪነት አፈር የተፈጠረ ሥጋ ነው ከመሪነትም ጥቃ

ከፈጠረው በኋላ ነባቢት ልባዊት ነፍስን አሳደረበት እርሱም በባሕርይው አይሞትም ሲል አስተምሮአል።

ከቱርቱሊያንና ከአርሶስ ጀምሮ እስከዚህ ዘመን ያሉት የሃይማኖት መሪዎች አብዛኛዎቹ የክርስቶስን ማንነት የማያውቁ ስለሆኑ በእነርሱ ትምህርት ምክንያት በዓለም ላይ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስንም ከፍና ዝቅ የሚያደርጉት ብዙዎች ናቸው።

የሕይወታችን ዋስትና የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ሥጋና ደም ብቻ ነው። ከሰማይ በታች ሰው ይድንበት ዘንድ የተላከው መድኃኒት የማይከፋፈለው እንደያ የአብ ልጅ ብቻ ነው። የሐዋ.ሥራ 4:12። ዮሐ 3:16።

ሰው የሰውን ሥጋና ደም በልቶና ጠጥቶ ሊድን አይችልም፤ በመንፈስ ቅዱስ በልቦል ኃይል እውራር የተዘጋጀ ሥጋና ደም እንደሆነ መልአኩ ገብሮአል ያበሰራል። ሉቃ 1:35።

ማርያምም ወንድ ስለማላውቅ ይህ እንዴት ይሆናል? አለችው። መልአኩም መልሶ:- «መንፈስ ቅዱስ በአንቺ ላይ ይመጣል የልዑልም ኃይል ይጸልልሻል ስለዚህ ደግሞ ከአንቺ የሚወለደው ቅዱሱ የእግዚአብሔር ልጅ ይባላል» ይላል። ሉቃ.1:34-35።

እግዚአብሔር አዳምን ሲፈጥር ከምድር አፈር በተሰራው ምስል መንፈስ ቅዱስን ወይም የራሱን እስቴንፋስ በማዋሐድ ነበር። ዘፍ.2:7።

ሁለተኛው አዳም ግን ከፊተኛው አዳም የተለየ ልደት አለው። መንፈስ ቅዱስ በአንቺ ላይ ይመጣል የልዑልም ኃይል ይጸልልሻል ተብሎ በተነገረው መሠረት ፍጹም ቅዱስ ሰው የሆነው የእግዚአብሔር ልጅ ተወለደ። በዕብ. 10:4-6 «የኮርማዎችና የፍየሎች ደም ኃጢአትን እንዲያስወግድ የማይቻል ነውና። ስለዚህ ወደ ዓለም ሲገባ:- መስዋእትንና መባን አልወደድህም ሥጋን ግን አዘጋጅህልኝ በሙሉ በሚቃጠል መስዋእትና ስለ ኃጢአት በሚሰዋ መስዋእት ደስ አላለህም።» ሉቃ.1:34-35። ማቴ.1:20-23። በዮሐ.1:14። ደግሞ:- «ቃልም ሥጋ ሆነ...» ይላል።

«የእግዚአብሔር ልጅ» በማለት ፋንታ «አ»ግዚአብሔር ወልድ» የሚሉ ሁሉ የሰው ባሕርይ ያለው ከአዳም ዘር የተፈጠረ ሥጋና ደም ከእግዚአብሔር ወልድ ጋር በመዋሐድ ምክንያት ብቻ እግዚአብሔር ወልድን ሰው አስኝቶታል

ይላሉ። በሉቃስ 134-35 የተጻፈውንም ምስጢር በማስተዋል አይመለከቱትም።

በሸፍጢዋ.215-6:- «በተጻፈው ቃል ደግሞ እንድ እግዚአብሔር አለና በእግዚአብሔርና በሰውም መካከል ያለ መካከልኛ ደግሞ እንድ አሉ እርሱም ሰው የሆነው ክርስቶስ ኢየሱስ ነው። ራሱንም ለሁሉ ቤዛ ሰጠ» ይላል።

ይህ ቃል እንድ አብና እንድ ወልድ ብቻ እንዳሉ ይመስክርልናል። አብም መንፈስ እንጂ ሰው አይደለም። አብ ራሱ ከድንገል ማርያም አልተወለደምና። ሥጋና ደም አጥንትም የለውም። የእግዚአብሔር ልጅ ግን ሰው ስለሆነ ሥጋና አጥንት ያለው አካል ነው። አብም የተዋሐደው በመሆኑ አብና ወልድ መልካትና ሰው ናቸው።

በአካልም እንድ ናቸው፤ በባሕርይም ደግሞ አምላክና ሰው ናቸው። በአብ ዘንድ የነበረ ቃል ሥጋ መሆኑ ለመለኮት ከባድ ሥራ አይደለም።

የኮርማዎችና የፍየሎች ደም ጋጢዓትን ሊያስወግድ አልቻለም፤ ስለዚህ አብ ወደ ዓለም ሲገባ ሥጋን አዘጋጀ። ዕብ.104-6። በቃሉና በመንፈሱ አሠራር ቅዱስ ሥጋ ተዘጋጀ።

ኢየሱስ ክርስቶስ ፍጹም ሰው ስለሆነ:- «በሥጋው ወራት ከሞት ሊያድነው ወደሚችል ከብርቱ ጨካኝነትና ከእንባ ጋር ጸሎትና ምልኝት ወደ አብ አቀረበ እግዚአብሔርንም ስለመፍራቱ ተሰማለት። ምንም ልጅ ቢሆን ከተቀበለው መካራ መታዘዝን ተማረ ከተፈጸመም በኋላ በእግዚአብሔር እንደመልክ ጼዴቅ ሹመት ሊቀ ካህን ተብሎ ስለተጠራ ለሚታዘዙለት ሁሉ የዘላለም መዳን ምክንያት ሆነላቸው» ይላል። ዕብ.57-10።

ክርስቶስ በሥጋው የአብ ማደርያ አካል ስለሆነ የሚመስለው የሌለው ቅዱስና ልዩ ሥጋ ነው። በመልክ ጼዴቅ ምሳሌ የተዘጋጀ ሥጋ ነው።

በእግዚአብሔር አብ ልጅ የተመሰለው መልክ ጼዴቅ ምትሃት ነበር የሚል ጥቅስ አልተጻፈምና። ሥጋና ደም የተጎናጸፈ ሰው እንደነበር ጥርጥር የለውም። ሆኖም መልክ ጼዴቅ አባትና እናት የትውልድም ዘመን የለውም ተፈጥሮው በእግዚአብሔር ልጅ ስለሚመስል ምስጢራዊ ተፈጥሮ ያለው ሰው ነበር። የእግዚአብሔርን ልጅ አመጣጥ ለመተረክ የተፈጠረ ነበርና።

እንዲሁም ክርስቶስ እንደ ሰው ልደት ሕግ ከወንድ ዘር የተወለደ ስላልሆነ ተፈጥሮው ምስጢራዊና ሰማያዊ ነው።

ቆላስ. 1:15-27። ቆላስ. 2:2-3። በሥጋ ለመገለጥ በፈቀደበት ዘመን:- «ከዳዊት ዘር (ከዳዊት ቤተሰብ) ያለ ዘር እንደተወለደ እንደ ቅድስና መንፈስ ግን ከሙታን በመነሣት የተነሣ በጋይል የእግዚአብሔር ልጅ ሆኖ የተገለጠ የእግዚአብሔር ልጅ ነው። እርሱም ጌታችን ኢየሱስ ነው። ሮሜ.134።»

«ክርስቶስ የእግዚአብሔር ምስጢር ነው... የተሰወረ የጥበብና የእውቀት መዝገብ ሁሉ በእርሱ ነውና።» ቆላስ. 2:3

ከአብርሃምና ከዳዊት በፊት የነበረው የአብ ቃል በማርያም ማሕጸን በማደር ሥጋ የመሆኑ ሚስጢር ያልተገለጠላቸው ሰዎች እንደ ጸሐፍትና ሰዳቃውያን በምርምር ዘመናቸውን ይጨርሳሉ። ከእለታት እንድ ቀን ኢየሱስ ለፈረሰውያን ራሱን ሲያስተዋውቅ ... «ባለ ክርስቶስ ምን ይመስላችኋል? የማንስ ልጅ ነው? ብሎ ጠየቃቸው። የዳዊት ልጅ ነው አሉት። እርሱም እንዚያስ ዳዊት:- «ጌታ ጌታዬን ጠላቶችህን የእግርህ መረገጫ እስካደርግህ ድረስ በቀኝ ተቀመጥ አለው። ሲል እንዴት በመንፈስ ጌታ ብሎ ይጠራዋል? ዳዊትስ ጌታ ብሎ ከጠራው እንዴት ልጁ ይሆናል? አላቸው። እንድም ቃል ስንኳ ይመለሱለት ዘንድ የተቻለው የለም። ከዚህ ቀንም ጀምሮ ወደፊት ማንም ሊጠይቀው አልደፈረም» ይላል። ማቴ.22:41-46። ሌሎችም ክርስቶስ ከማርያም ሥጋና ደም የተወለደ ስለመሰላቸው:- «አነሆ እናትህና ወንድሞችህ ሊነጋገሩህ ፈልገው በውጭ ቆመዋል! አሉት እርሱ ግን ለነገረው መልሶ:- እናቴ ማን ናት? ወንድሞቼስ እነማን ናቸው? አለው እኛንም ወደ ደቀመዛሙርት ዘርግቶ:- እነሆ እናቴና ፤ ወንድሞቼ በሰማያት ያለውን የአባቴን ፈቃድ የሚያደርግ ሁሉ፤ እርሱ ወንድሜ እናቴም እህቴም ነውና አለ» በማለት ክርስቶስ ከማርያም ከተወለዱት ልጆች ጋር የማይመሳሰል እና ቃል ሥጋ በመሆን በማርያም በኩል በእኛ መካከል ያደረ እንጂ የኛን ተፈጥሮ እንዳልወሰደ አረጋግጧል።

በሉቃስ ወንጌል 11:27-28:- «ይህን ሲናገር ከሕዝቡ አንዲት ሴት ድምጿን ከፍ አድርጋ:- የተሸከመችህ ማህፀን እና የጠባሐቸው ጡቶች ብጹአን ናቸው አላቸው። እርሱ ግን... ብጹአንስ የእግዚአብሔርን ቃል ስምተው የሚጠብቁ ናቸው አለ»። ይህች ሴት የሥጋ ኢየሱስን ተፈጥሮ ያለው ለማስመሰል ምድራዊ ሰውን ስታመስግን ሰምቶ ከእውነት እንደላተቸ በማወቅ ቃል ሥጋ መሆን እንጂ ሴትየዋ እንደምትለው

ከምድራዊ ዘር የተፈጥሮ ግንኙነት እንደሌለው አረጋግጣለሁ።

እግዚአብሔር ለብም ቃል ከባሕርይ እንደወጣና ክርስቶስ የባሕርይ ልጅ መሆኑን ሲያረጋግጥ :- «አንተ ልጄ ነህ እኔ ዛሬ ወልጄሃለሁ ደግሞም እኔ አባት እሆንዋለሁ እርሱም ልጅ ይሆንኛል» ያለው ከቶ ለማን ነው? ደግሞ በኩርን ወደ ዓለም ሲያገባ፡ የእግዚአብሔር መላእክት ሁሉም ለእርሱ ይሰገዱ ይላል። ዕብ.15:6።

የእግዚአብሔር ቃል ሥጋ ሊሆን ያስፈለገበት ዋና ምክንያት ሲያብራራ:-

«አንግዲህ ልጆቼ በሥጋና በደም ስለሚካፈሉ፤ እርሱ ደግሞ በሞት ላይ ሥልጣን ያለውን በሞት እንዲሸር፤ ይኸውም ዲያብሎስ ነው፤ በሕይወታቸውም ሁሉ ስለሞት ፍርሃት በባርነት ይታሰሩ የነበሩትን ሁሉ ነፃ እንዲያወጣ፤ በሥጋና በደም እንዲሁ ተካፈሉ። የአብርሃምን ዘር (የተስፋ ዘር) ይዞአል እንጂ የያዘው የመላእክትን አይደለም» ይላል። ዕብ.2:14-16። የዚህ ትርጓሜ ክርስቶስ በሰው አምላል በሥጋና በደም ተገለጠ፤ ማለት ነው እንጂ እንደ መላእክት ያለ ሥጋና ያለ ደም ተገለጠ ማለት አይደለም።

በእግዚአብሔር አምላል የተፈጠሩት የሰው ልጆች በሥጋነታቸው ከመላእክት በትንሽ እንደሚያንሱ መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል።

መላእክት መናፍስት ስለሆኑ ጌታ በሥጋው መናፍስትን አይመስልም። እኛን ግን ይመስላል። በክርስቶስና በእኛ ሥጋ የተፈጥሮ ባሕርይ ግን ከፍተኛ ልዩነት አለ የጌታችን ሥጋ ከአዳም ሥጋ በተፈጥሮ ልዩነት እንዳለው በትንሳኤው ተገልጿል። መበሰበሰን አላየምና። ሐዋ.ሥ 2:31 :- «ሳለ ክርስቶስ ትንሣኤ አስቀድሞ አይቶ፤ ነፍሱ(ደሙ) በሲኦል እንዳልቀረች ሥጋውም መበሰበሰን እንዳላየ ተናገረ» በማለት የክርስቶስ ሥጋ መበሰበሰን የማያይ ትንሳኤና የዘላለም ሕይወት መሆኑን ያረጋግጣል።

በ፩ኛቆሮንቶስ 15:39-50።

ሐዋርያው ጳውሎስ ሲመሰክር:- «ሥጋ ሁሉ አንድ አይደለም፤ የሰው ሥጋ ግን አንድ ነው፤ የእንስሳም ሥጋ ሌላ ነው፤ የወርቅም ሥጋ ሌላ ነው፤ የዓሣም ሥጋ ሌላ

ነው። ደግሞ ሰማያዊ አካል አለ፤ ምድራዊም አካል አለ፤ ነገር ግን የሰማያዊው አካል ከብር ልዩ ነው፤ የምድራዊም አካል ከብር ልዩ ነው። ...እንዲሁም ደግሞ:- ፈተኛው ሰው አዳም ሕያው ነፍስ ሆነ ተብሎ ተጽፎአል፤ ጳሎኛው አዳም (ክርስቶስ) ሕይወትን የሚሰጥ መንፈስ ሆነ። ነገር ግን አስቀድሞ ፍጥረታዊ ቀጥሎም መንፈሳዊ ነው እንጂ መንፈሳዊው መጀመሪያ አይደለም። የፈተኛው ሰው ከመረት መረታዊ ነው (አዳም)፤ ሁለተኛው ሰው (ክርስቶስ) ከሰማይ ነው። መረታዊው እንደሆነ መረታውያን የሆኑት ደግሞ እንዲሁ ናቸው፤ ሰማያዊው እንደሆነ ሰማያዊያን የሆኑት ደግሞ እንዲሁ ናቸው። የዚያንም የመረታዊውን (አዳም) መልክ እንደለበሰን የሰማያዊውን መልክ (ክርስቶስን) ደግሞ እንለብሳለን። ነገር ግን፤ ወንድሞች ሆይ፤ ይህን እላለሁ:- ሥጋና ደም (የምድራዊ አዳም) የእግዚአብሔርን መንግሥት ሊወርሱ አይችሉም፤ የሚበሰብሰውም የማይበሰብሰውን አይወርስም» ይላል።

ኢየሱስ ክርስቶስ በሥጋ እንደመጣ የማይታመን ሰው ከአጋንንት ነው። የኢየሱስ ክርስቶስ ተፈጥሮ ከአዳም ተፈጥሮ በክብር ይበልጣል የማይል ሰውም ከአጋንንት ነው። ጆሮሐ 4:16 ተመልከት።

የአዳም ተፈጥሮ የሚበሰብሰ ስለሆነ ሥጋውና ደሙ ወደ ሰማይ ሊወጣ አልተፈቀደለትም። የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ሥጋ ግን ሕይወት ስለሆነ ሰማያዊ ክብር አለውና የማይበሰብሰ ነው። በክብር የክርስቶስ ሥጋ ከአዳም ዘር ሥጋ ይበልጣል። ሮሐ 6:27-69። ጆሮሐ 1:17። ጆሮሐ 5:6-13።

የእግዚአብሔር ቃል ሰው ወደመሆን አልተለወጠም የሚሉ ሃይማኖቶች ቃል ሥጋ ሆነ የሚለውን የመለኮት ቃል በምን ይተረጎሙታል? የማይጨበጥና የማይዳሰስ የነበረውን ቃል ሥጋ ማድረግ የሚችል አብ ኤልሻዲይ መሆኑን የዘንጉ ናቸው። ቃሉ «አንተ ልጄ ነህ እኔ ዛሬ ወለድሁሁ» ሲል የአብ ቃል በድንገል ማሕጸን ሥጋ ሆኖ እንደተወለደ ያረጋግጣል። የእግዚአብሔር ልጅ እግዚአብሔር ወልድ ተብሎ እንዲጠራ ያወጀበት ቦታ በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ለናገሻም። የእግዚአብሔር ልጅ እግዚአብሔር ወልድ ወደመባል ከተለወጠ ወልድ ለብኞው ከአብ የማያንስ አምላክ ከሆነ የሚቀጥልን ግን ይሆናል? በ፩ኛጢጥ. 3:16 «እግዚአብሔርን የመምሰል ምስጢር ያለ ጥርጥር ታላት ነው» ይላል። በሥጋ የተገለጠ የሚለውንስ

ቃል በምን ቃል ይተረጎማል? እግዚአብሔር አብ በልጁ ሰውነት መገለጡን የሚያረጋግጥ አይደለምን?

የሎዶቲያው ኤጲስ ቆጶስ የአቡሊናርዮስ ሃሳብ:-

«የኢየሱስ ክርስቶስ የማይጠፋ ቡጋጢዓትም የማይሸነፍ መለኮትነትም የተዋሃደው የአብ ልጅ ነው» የሚል ነው።

አቡሊናርዮስ በተጨማሪ ስለ ክርስቶስ ተፈጥሮ ሲያብራሩ:-

ከማርያም የተፈጠረው ሰው ሥጋና ነፍስን ብቻ ከእርሷ ሲወስድ መንፈስን ግን ከእርሷ አልወሰደምና በእግዚአብሔር መንፈስ ብቻ ሕያው ሆኖ የሚኖር ሰው ስለሆነ መለኮታዊ አእምሮና ፈቃድ የገዛው ሰው ስለሆነ ነው እንጂ ሙሉ በሙሉ ምድራዊ ሰው ብቻ አይደለም አሉ። ከማርያም የተፈጠረው ሰው አዳማዊ ሥጋ ነፍስና መንፈስ አለው ከተባለ የሰው መንፈስ ኃጢአትን ለማድረግ ከመፈተን ሊያመልጥ ስለማይችል ሙሉ በሙሉ አዳማዊ ሰው የሚለውን ሃሳብ ተቃውሞታል። ስለዚህ ሁለት ፈቃድ ያላቸው ሁለት ሰዎች በአንድ አካል ተዋህደዋል፤ በአንድ አእምሮም ይመራሉ ብሎ ማመን አይቻልም፤ የማይታሰብም ነው ብሎ ያስተምር ነበር። ዘ ኢጲጳጳስ ካቶሊክ ችርች ፲፪.198-220። ፲፪ 358-380 ዲክሽነሪ እፍ ዘ ክርስቲያን ችርች ፲፪ 55፤56 ተመልከት።

በእርግጥም ሰዎች እንደሚሉት የአብ ልጅ ከሰማይ ወርዶ ከኃጢአትኛው አዳም ዘር ሌላ ሰው ፈጥሮአልና። እግዚአብሔር ወልድ በፈጠረው ምድራዊ ሰው ሕመምና ሞት ገዝቶናል ብለን የምናምን ከሆነ መጻናችን ዋስትና አለው ለማለት አያስደፍርም። መጽሐፍ ቅዱስ ቃል ሥጋ ሆነ የሚል ከሆነ ግን፤ እግዚአብሔር አብ ሥጋ በሆነው ቃል ተዋህዶ በሥጋ በመሞት በመንፈስ ግን ሕያው በመሆን ከአዳኑ ሁለተኛው አዳማዊው ሰው መጨመር ለምን ይጠቅማል? እግዚአብሔር ምድራዊና ሰማያዊ ልጆች እንደሌላት ማረጋገጥ አለብን።

መንፈስ የሆነው አብ መጽሐፍ ቅዱሳዊ በሆነ እውቀት ቃሉን ሥጋ በማድረግ በድንገል ማርያም ማሕጸን ውስጥ ባዘጋጀው ሥጋ ተገለጠ ግለት ሲገባቸው የማይታሰብና የማይታመን ልብ ወለድ ንግግር ያስተጋባሉ። በእርግጥ አብ ካልገለጠ በስተቀር ወልድን የሚያውቅ የለም ተብሎ በማቴ.11፡27 ተጽፏል። ወደ ወንጌል ስንመለከት ግን ኢየሱስ ክርስቶስ የቃልና የመንፈስ ቅዱስ ውጤት ነው። ዮሐ.1፡14፤ ሉቃስ 1፡35።

የመጀመሪያው አዳም ተፈጥሮ የአፈርና የመንፈስ ቅዱስን ወይም የመለኮት እስትንፋስ ውጤት እንደነበረ ቃሉ ያስረዳናል። ዘፍ.2፡7፤ ኢዮብ 32፡8። 33፡4።

ሁለተኛው አዳም በቃልና በመንፈስ ቅዱስ ወይም በአብ እስትንፋስ በድንገል ማርያም ማሕጸን የተዘጋጀ ቅዱስና ከፊተኛው አዳም የሚበልጥ ፍፁም ሰው እንደሆነ ጥርጥር የሌለው እውነት ነው። ዮሐ.1፡14፤ ሉቃስ.1፡35፤ ጳጳሮሐ.1፡13፤ ኢዮብ 32፡8፤ ኢዮብ 33፡4። ሚክ 5፡2-4

ኢየሱስ ክርስቶስ የዮሴፍ ልጅ እንዳይደለ ሁሉ የዳዊትም ልጅ አይደለም። የዳዊትን መንግሥት የወረሰ በመሆኑ ግን የዳዊት ልጅ የዮሴፍ ልጅ ተብሎ የተጻፈውን የቃል ኪዳን ምስጢር ከዚህ በታች በተጠቀሱት የጥቅስ ማስረጃዎች ያብራራቸዋል።

በግላ.3፡15-17፤ ዕብ.2፡14-18 በግላ.5፡1-6 በጀኖቆሮ 5፡1-17

በቀላስዶስ 2፡11-14 በኤፌ. 2፡11-22 በቲቶ.3፡3-8።

በእነዚህ ጥቅሶች መሠረት ለአብርሃም የገባለትን ቃል ኪዳን ከአብርሃም ዘር ወይም ቤተሰብ ተወልዶ የሰጠውን የመዳን ተስፋ እንደሚፈጽምለት ለማስረዳት የተጻፉ ማስረጃዎች እንጂ በዘር ከእርሱ የተወለደ ሆኖ ክርስቶስ በሥጋ የይስሃቅ ወንድም ነው ማለት አይደለም።

በግላ.3፡16:- «ለአብርሃም ለዘሩም የተሰፋው ቃል ተነገረ፤ ስለ ብዙዎች እንደሚነገር:- ለዘሮቹም አይልም፤ ስለ አንድ እንደሚነገር ግን:- ለዘርህም ይላል»።

ይህም ቃል ለአብርሃም የሚወለዱለትን የሥጋ ዘሮችን የሚያመለክት ሳይሆን በአዲስ ኪዳን ለሚፈጠሩት መንፈሳዊ ዘሮች አባት ለሚሆነው የተስፋ ዘር ክርስቶስን በነጠላ ቁጥር የሚያመለክት ነው።

ለአብርሃም የተነገረለት የተስፋው ዘር ስለ ክርስቶስ እንጂ በሥጋ ስለተወለዱለት ምድራዊ ዘሮች አልመሆኑን ልንገነዘብ ይገባል።

ቃሉ በግላ 3፡15 ስለ ብዙዎች እንደሚነገር ለዘሮቹም አይልም ስለ አንድ እንደሚነገር ግን፡ ለዘርህም ይላል እርሱም ክርስቶስ ሲል አረጋግጦአልና። የተስፋውም ዘር ክርስቶስ ያለ ወንድ ዘር በድንገል ማሕጸን የተዘጋጀ ልዩ ዘር ነው። በጳጳሴ.፲፡23-25:- «ዳግመኛ የተወለዳችሁት ከሚጠፋ ዘር አይደለም፤ በሕያውና ለዘላለም በሚኖር በእግዚአብሔር ቃል ከማይጠፋ ዘር ነው እንጂ፤ ሥጋ ሁሉ (የአብርሃም ሳይቀር) እንደ ሃር ከብሩም ሁሉ እንደ ሃር አበባ ነውና፤ ሃሩ

ይጠወልጋል አበባውም ይረገፋል፤ የጌታ ቃል ግን ለዘላለም ይኖራል። በወንጌልም የተሰበከላችሁ ቃል ይህ ነው። በማለት የሰው ተፈጥሮ፣ ፈራሽና፣ በሰባሽ፣ ረጋፊም ስለሆነ፣ የማይረገፍ፣ የማይፈርስና ዘላለማዊ ሥጋ ያለው ክርስቶስ መሆኑን በማረጋገጥ አዳምና የአዳም ልጅ አብርሃምም ሳይቀር ከማይበሰብሰው እና ከማይጠፋው የሰዓላም ሕይወት ከክርስቶስ ሥጋ ዳግመኛ መወለድ እንዳለባቸው ቃሉ ያረጋግጣል።

የክርስቶስ ሥጋ የአብ መቅደስ እንዲሆን የተዘጋጀ ዘላለማዊ አካሉ ነው። በዮሐ.2:19-22 ኢየሱስም መልሶ፡- «ይህንን ቤተመቅደስ አፍርሱት፤ በሦስት ቀንም እነሣዋለሁ እላቸው... እርሱ ግን ይህን ሲናገር ስለ ሰውነቱ ቤተመቅደስ ይል ነበር። ስለዚህ፤ ከሙታን ከተነሣ በኋላ ደቀመዛሙርቱ ይህን እንደተናገረ አሰቡና መጻሕፍትንና ኢየሱስ የተናገረውን ቃል አመኑ» ይላል።

የሰው ዘር ጽድቅ እንደ መርገም ጨርቅ የሚቆጠር ስለሆነ ክርስቶስ ከወንድ ዘር አልተጣበቀበትም። በድንገል ማሕጸን የተዘጋጀ የእግዚአብሔር ቃል ንፁህ የእግዚአብሔር ልጅ ነው።

በመጽሐፍ ቅዱስ፡-

የአዳም ልጅ (በምስሉ)

የአብርሐም ዘር (የአዲሱ ትውልድ የተሰፋው ዘር)

የዳዊት ሥርና ዘር (የዳዊት ፈጣሪ)

የዮሴፍ ልጅ (እንደመሰላቸው)

ከሴት የተወለደ (ለሄዋን የተሰጠ የተሰፋ ቃል) እየተባለ መጠቀሱን እናያለን። ሁሉም ግን ትርጉም አላቸው እንጂ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስን የተፈጥሮ ባሕርይ የሚያመለክቱ አይደሉም።

ሉቃስ የክርስቶስን የትውልድ ሀረግ ሲዘረዝር ፡- «ለአይሁድ እንደመሰላቸው» ክርስቶስ የዮሴፍ ልጅ ነው ይላሉ አለ እንጂ በእውነት ክርስቶስ ከዮሴፍ ዘር በሥጋ የተወለደ ነው ብሎ አላስተግረም። ሉቃስ 3:23-38።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከድንገል የተወለደበት ምክንያት ያለ ወንድ ዘር በመለኮታዊ አሠራር ሰው መሆኑን ለማስመልከት ነው። ሴት ያለ ወንድ ዘር መውለድ ስለማትችል በመለኮታዊ ጥበብና አሠራር ቃል ሥጋ ሆነ፤ ጸጋንና እውነትንም ተዋልቶ በእኛ አደረ ተብሎ የተጻፈው እውነት ነው።

በ1ኛ መቶ ክፍለ ዘመን የነበሩት ኢቢዮናይትስ በሚል ስም የሚታወቁት ክርስቲያኖች የሐዋርያትን ትመህርት በመቃወም የጸሀፍትና የፈሪሳውያንን ሐሳብ ደግፈው ክርስቶስ የዮሴፍ ልጅ ነው እያሉ ቤተ ክርስቲያንን አውከው እንደነበር የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ይናገራል። በአሁን ዘመን ያሉት የክርስቲያን እንቅስቃሴ መሪዎች ወይም ልዩ ልዩ የሥላሴ እምነት ያላቸው ሴንጠቆስጣውያን የእግዚአብሔር መንፈስ ገለጠልን በማለት ክርስቶስ ከኃጢአተኛ ዘር የተወለደ ሰው በመሆኑ ስቅለቱ ከኃጢአት ሊያድነን አይችልም ይላሉ። ከእነርሱም ኬኔዝ ሄገን፣ ኬኔስ ኮፕላንድ፣ ፍራዴሪክ ፕራይስና ቤኒ ሂን የተባሉት በሚሊየን የሚቆጠር ሕዝብ የሚመሩ ሴንጠቆስጣውያን ክርስቶስ ከኃጢአተኛ ዘር በመወለዱ ምክንያት የሰይጣን ተፈጥሮ ስላለው የመስቀል ስቃይ ሳይሆን በገጋነም ውስጥ ከሰይጣን የደረሰበት የሶስት ቀንና የሶስት ሌሊት ስቃይ በኋላ ዳግመኛ ተወልዶ ያስገኘልን ደህንነት ደህንነታችን ነው ይላሉ። ዘጉ 2:18-9 እግዚአብሔርም መሴን፡- «አባብን ሰርተህ በዓላማ ላይ ስቀል፤ የተነደፈውም ሁሉ ሲያያት በሕይወት ይኖራል አለው። መሴም የናሱን እባብ ሰርቶ በዓላማ ላይ ስቀል፤ እባብም የነደፈችው ሰው ሁሉ የናሱን እባብ ባዩ ጊዜ ዳኑ» እንዲሁም በዮሐንስ 3:14 ና 15 ፡- «መሴም በምድረ በዳ እባብን እንደሰቀለ እንዲሁ በእርሱ የሚያምን ሁሉ የዘላለም ሕይወት እንዲኖረው እንጂ እንዳይጠፋ የሰው ልጅ ይሰቀል ይገባዋል» የሚሉትን ጥቅሶች በተሳሳተ ትርጉም በመውሰድ ክርስቶስ የሰይጣንን ተፈጥሮ ይዞ ተሰቀለ ስለዚህም ስቅለቱ በግራና በቀኝ ከተሰቀሉት ወንበዶች ልዩነት የለውም ይላሉ። Christianity in Crisis By Hank ተመልከቱ።

መሴ የነሐስን እባብ ሰቀለ እንጂ የሰይጣን ምሳሌ ያለውን ሲነድፏቸው ከነበሩት እባቦች እንዳን ወሰዱ አልሰቀለም። የነሐስ እባብ ተፈጥሮና የእባብ ተፈጥሮ ከፍተኛ ልዩነት እንዳላቸው ሁሉ የክርስቶስ ተፈጥሮና የኃጢአተኛው አዳም ተፈጥሮ እጅግ ከፍተኛ ልዩነት አላቸው። ክርስቶስ ሰማያዊ፣ ጻድቅና የዘላለም ሕይወት የሆነ ተፈጥሮ ሲኖረው አዳም ግን ኃጢአተኛና ከአፈር የተገኘ የሚፈርስም ሰውነት እንዳለው የእግዚአብሔር ቃል ያረጋግጣልናል።

በጴጥቆስ 1:18-24፡- «የመስቀሉ ቃል ለሚጠፋት ምኝነት፤ ለኛ ለምንድን ግን የእግዚአብሔር ኃይል ነውና። የጥበበኞችን

ጥበብ አጠፋለሁ የአስተዋዮችንም ግስተዋል እጥላለሁ ተብሎ ተጽፎአልና። ጥበብ የት አለ? ጸሐፊው የት አለ? የዚች አለም መርግሪስ የት አለ? እግዚአብሔር የዚችን ዓለም ጥበብ ምንነት እንዲሆን አላደረገምን? በእግዚአብሔር ጥበብ ምክንያት ዓለም እግዚአብሔርን በጥበብ ሰላወቀች፤ በሰብከት ምንነት የሚያምኑትን ሊያድን የእግዚአብሔር በጎ ፈቃድ ሆኗልና። መቼም አይሁድ ምልክትን ይለምናሉ የግሪክ ሰዎችም ጥበብን ይሻሉ፤ እኛ ግን የተሰቀለውን ክርስቶስን እንሰብካለን፤ ይህም ለአይሁድ ግሰናኪያ ለአሕዛብም ምንነት ነው፤ ለተጠናቀቀ ግን፤ አይሁድ ቢሆኑ፤ የግሪክ ሰዎችም ቢሆኑ የእግዚአብሔር ኃይልና የእግዚአብሔር ጥበብ የሆነው ክርስቶስ ነው።

በዕብራውያን 7፡24-28 የክርስቶስን ቅዱስነት ሲመሰክር፡- «እርሱ ግን ለዘላለም የሚኖር ስለሆነ የማይለወጥ ከሆነት አለው፤ ስለ እነርሱ ሊያግልድ ዘወትር በሕይወት ይኖራልና፤ ስለዚህ ደግሞ በእርሱ ወደ እግዚአብሔር የሚመጡትን ፈጽሞ ሊያድናቸው ይችላል።»

ቅዱስና ያለ ተንኮል፤ ነውርም የሌለበት ከኃጢአተኞችም የተለየ ከሰማያትም ከፍ ከፍ ያለ፤ እንደዚህ ያለ ሊቀ ካህናት ይገዛል፤ እርሱም እንደነዚያ ሊቃነ ካህናት አስቀድሞ ስለ እራሱ ኃጢአት ለኋላም ስለ ህዝቡ ኃጢአት ዕለት ዕለት መስዋዕትን ሊያቀርብ እያስፈልገውም ራሱን ባቀረበ ጊዜ ይህን አንድ ጊዜ ፈጽሞ አድርጎአልና። ሕጉ ድካም ያላቸውን ሰዎች ሊቀ ካህናት አደርጎ ይሾማልና ከሕግ በኋላ የመጣ የመሐላው ቃል ግን ለዘላለም ፍጹም የሆነውን ልጅ ይሾማል። ተብሎ ተጽፎአል።

በዕብራውያን 9፡14 ስለ አረሰሰልን አዳኝ ደሙ ሲመሰክር፡- «...በዘላለም መንፈስ ራሱን ለእግዚአብሔር ያቀረበ የክርስቶስ ደም እንዴት ይልቅ ሕያውን እግዚአብሔርን ልታመልኩ ከሞተ ሥራ ሕሊናቸውን ያነጻ ይሆን?» በማለት የክርስቶስ ሥቅለት፤ ሞት፤ የደሙ፤ የወጋው መፍሰስ ለደገንነታችን በቂ እንደሆነ ያረጋግጣል። በፈል 3፡20-21 እንደሚያረጋግጥልን በትንሣኤ ዕለት ከቡር ሥጋውን እንድንመስል የተዋረደውን ሥጋችንን ይለውጣል። በጳጊጥ 1፡18-19 ሐዋርያው ኢፕሮስ ሲመሰክር፡- «ከአባቶቻችሁ ከወረሳችሁት ከከንቱ ኑርአችሁ በሚያልፍ ነገር በብር ወይም በወርቅ ሳይሆን፤ ነውርና እድፍ እንደሌለው እንደ በግ ደም በከቡር የክርስቶስ ደም እንደ ተዋጃችሁ ታውቃላችሁ።» በማለት የክርስቶስ ስጋውም ሆነ

ደሙ ፍጹም ሰማያዊ እንጂ ከሰይጣንም ሆነ ከኃጢአተኛው አዳም ተፈጥሮ ጋር አንድነት እንደሌለው ያረጋግጣልናል።

በኤፌ. 1፡4፡- «ዓለም ሳይፈጠር፤ በፊቱ ቅዱሳንና ነውር የሌለን በፍቅር እንሆን ዘንድ በክርስቶስ መረጠን። በበጎ ፈቃዱ እንደ ወደደ፤ በኢየሱስ ሥራ ለእርሱ ልጆች ልንሆን አስቀድሞ ወሰነን። በውድ ልጁም እንዲያው የሰጠን የጸጋው ክብር ይመስገን ዘንድ ይህን አደረገ። በውድ ልጁም፤ እንደ ጸጋው ባለጸግነት መጠን፤ በደሙ የተደረገ ቤዛነታችንን አጥናን እርሱም የበደላችን ሥርየት» በማለት ክርስቶስ ዓለም ሳይፈጠር በፊት ቅዱስ እና ሊቀድስ የሚችል ቃል እንደነበረና ዓላማውን ለመፈጸም ቃል ሥጋና ደም ሲሆን ኃጢአታችንን የሚያጥብ ኃይል እንዳለው ያረጋግጣል።

በኤፌ.5፡30 ክርስቶስ የሥጋችንና የአጥንታችን ተካፋይ ሊሆን የመጣ ሳይሆን በዳግም ልደት አስራር እኛ የሥጋውና የአጥንቱ ተካፋዮች እንደሆንን ያረጋግጣል። በእርጌው አማርኛ መጽሐፍ ቅዱስ ተመልከት።

የሰውን ሥጋና ደም ንጽሕና በወንጌል እንደማይነገርለትም በቃሉ አረጋግጦልናል። የሰው ሥጋና ደም እንደ መርገም ጨርቅ ስለሚቆጠር ጌታ ብቻውን ቅዱስና ብዕዕ እንደሆነ ማመንና ማሳመን ይኖርብናል። ሉቃስ 11፡27-28። ኢፋ.64፡5-8።

ዑለቱ አዳሞች እንዴት እንደተገኙ በማንፃጸር መጽሐፍ ቅዱስ ያቀረባቸውን ማስረጃዎች በከፊል ከዚህ በታች እንመለከታለን፡

1	የምድራዊ አዳም ባህርይ ፈተኛው ሰው አዳም ያለ አባት ያለ እናት በአብ ጥበብና ዕውቀት ተፈጠረ። ዘፍ.27	1	የሰማያዊ አዳም ባህርይ ኋለኛው አዳም ክርስቶስ በመልክ ጺዶቅ ምሳሌ በአብ አሠራር በመንፈስ ቅዱስና ከቃል ውህደት ከድንግል ማርያም እንዲ ወለድ ሆነ። ሉቃስ.1፡35
2	ፈተኛው ሰው አዳም ሰውነቱ ከአፈር ሲሆን ነፍሱና መንፈሱ ግን ከአብ የወጣ መንፈስ ቅዱስ ነው። ዘፍ.27 «ኢየሱስ 32፡8። 33፡4።»	2	ኋለኛው አዳም ክርስቶስ ሥጋው ደሙ (ነፍሱ) እና መንፈሱ(አብ) በመዋ ሐድ ኢየሱስ ክርስቶስ ይባላል። ዮሐ1፡14፤ ሉቃስ 1፡35፤ማቴ.1፡20-23
3.	ፈተኛው ሰው አዳም ሰውነቱ ከምድር አፈር	3	የኋለኛው አዳም ክርስቶስ ሰውነቱ (ሥጋ ውና ደሙ)

4	ሰላሆን ሰማያዊት ነፍስ ስትለየው ሥጋውና ደሙ ወደ ሰማይ አይወጣም። የሚበሰብሰ ነው። ዘፍ.3፡19። ፩ኛ ቆሮ.15፡39-50	4	ሰማያዊ ሰላሆን መበሰበሰን ሳያይ ወደ ሰማይ የሚሄድ ነው። መዝ. (16)፡8-10፤ ፩ ቆሮ.15፡39-50፤ ዮሐ. 1፡14። ሐዋ.ሥራ 2፡31። ዮሐ. 6፡35-69 ። ራእይ 1፡8፤ 17-18።
5	በፊተኛው ሰው አዳም ተፈጥሮ በሥጋውና በነፍሱ የፈቃድ ልዩነትና መሳሳብ አለበት። በሥጋውም ፈቃድ ምክንያት ወድቋል። ዘፍ.3፡17። ዝ.5፡16-21፤ ሮሜ 5፡12	5	ጳለኛው አዳም ክርስቶስ ግን የአብን ፈቃድ ብቻ እንጂ የሥጋ ፈቃድ የለውም። በባሕርይው ቅዱስ ነውና። ዮሐ. 5፡19፤ ቀ.30። ዪኛ ቆሮ 5፡16-21፤ ማቴ.4፡1-10
6	በፊተኛው አዳም ምክንያት ከትውልድ ወደ ትውልድ የሚተላለፍ ኃጢአትና ሞት ወደ ዓለም ገባ። ዘፍ.3። ሮሜ.5።	6	በሁለተኛው አዳም በክርስቶስ ምክንያት ጽድቅና የዘላለም ሕይወት እዓለም ነገሠ። ሮሜ 5። ዘፍ.3፡15፤ ፩ኛ ቆሮ 5፡17-21፤ ሮሜ.3፡23-25፤ ሮሜ 6፡23።
7	የፊተኛው አዳም ሥጋና ደም ለኃጢአት መስዋዕት ሊቀርብ አይችልም። ሮሜ.5።	7	የጳለኛው አዳም የክርስቶስ ሥጋና ደም ግን ለኃጢአት ሥርየት መስዋዕት ለመቅረብ የሚበቃ ፍፁም ነው። ዮሐ.1፡29፤ ዮሐ.6፡33-58፤ ዕብ.9፡13-14። ዕብ.7።
8	የፊተኛው አዳም የክህነት አገልግሎት በመጀመሪያ ስለ ራሱ ኃጢአት መስዋዕትን የሚያቀርብና በኃጢአትነቱ ምክንያት ጊዜያዊና ድካም ያለው አገልግሎት የሚያቀርብ	8	የጳለኛው አዳም ክርስቶስ፤ ቅዱስና ዘላለማዊ ሰላሆን እንደ መልክ ጼዴቅ ሹመት ለዘላለም የማይለወጥ በመሃላ የጸና ክህነት ስላለው በእርሱ ወደ እግዚአብሔር የሚመ

9	ከምድራዊው አዳም የሚወለዱ ዘርች ከእርሱ ተፈጥሮ ውስጥ ያለውን የውርስ ኃጢአትና ባሕርይ ወይም እምሳሌ እየያዙ ይወለዳሉ። ዘፍ.5፡2-3፤ መዝ.(51)፡1-5 ሮሜ.3፡11-18። መዝ (51) 1፤5	9	ከሰማያዊው አዳም ከክርስቶስ በጥንቃቄ ልደት ሥርዓት የክርስቶስን ተፈጥሮና ባሕርይ እየወረሰ እርሱን መሰለው እንዲወለዱ ያያርጋል። ዮሐ.3፡5-6፤ ተ.ተ.3፡4-8፤ ዝ.3፡26-27፤ ሮሜ.8፡1 ቀ.29-30፤ ሕዝ.2፡23-25፤ ራ.ሐ.3፡20-21፤ ቆላስ. 2፡11-14፤ ኤ.ራ.2 በሙሉ።
10	ምድራዊው አዳም እንድንዚህ ሞትን ከሞተ በኋላ ወደ ፍርድ መቅረብ ግዴታ አለበት። ዕብ.9፡27።	10	ሰማያዊው አዳም ክርስቶስ በሞት፤ በሲዎልና በፍርድ ላይ ሥልጣን አለው። እርሱ ራሱ ሃድቅና ቅዱስ ፈራጅ ነውና። ማቴ.25፤ 31-46፤ ራእይ 19፡20-22፤ ፩ኛ ቆሮ.15፡55-58፤ ራእይ 1፡17-18
11	ምድራዊው አዳም በክርስቶስ ምክንያት በጥንቃቄ ልደት ሥርዓት የእግዚአብሔር ልጅ እንዲሆን ሥልጣን ተሰጠው። ዮሐ.1፡12-16፤ ሮሜ.5፤ ሮሜ.8፡1፤ ሮሜ.8፡29-30	11	ሰማያዊው አዳም ክርስቶስ ግን ተወዳዳሪ የሌለው የአብ የባሕርይውና የበኩር ልጁ ነው። የአብ የባሕርይው መንጸዳረት አካሉ እና የበኩር ልጁ ነው። መዝ.2፡7፤ ዕብ.1፡5-6፤ ራእይ 1፡5፤ ሐዋ.ሥራ.13፡33፤ ዮሐ.1፡14-18፤ ዮሐ.3፡16
12	ምድራዊው አዳም በገነት እየተቀመጠ አልፎ አልፎ አብ የሚጎበኘው ፍጥረት ነበር። ዘፍ.2፤ ዘፍ.3።	12	ሰማያዊው አዳም ክርስቶስ ግን በመጀመሪያ በእግዚአብሔር ዘንድ የነበረ ቃል ነበር። ደግሞም በአብ አቅፍ የሚኖር አብ የሚገለጥበት አካሉ ነው። ዮሐ.1፡18፤

- 13 ምድራዊው አዳም ራሱን ከአብ ጋር ሲያመሳስል ወይም እኔና አብ እንድንን ሊል አይችልም፡ ከአፈር የተዘጋጀ ፍጡር ነውና። ዘፍ.2፡7።
- 14 ምድራዊው አዳም ዘርቶ፡ ለምሳሌ እንደነ ዳዊት ስለተፈጠረው ሲመ ሰከሩ፡ በአመጸ ተጸነስሁ፡ እናቱም በጋጢዓት ወለደ ችኝ አፈርና ትል ነኝ ብለው ይመስክራሉ። መዝ.51፡5
- 15 ምድራዊው አዳም በኢየሱስ ክርስቶስ አምሳል ተፈጠረ። ዘፍ.1፡26-27፡ ኤፌ.1፡4-11፡ ቆላስ. 1፡15-17፡ ዕብ.1፡1፡3። ሮሜ 8፡29-30
- 16 ምድራዊው ሰው ከሚጠፋ አፈር የተፈጠረ ስለሆነ ዘሩም ከተፈጠረው አፈር የተወለደ ሥጋ ነው። የሐ.3፡6፤ ዘፍ.2፡7።
- 13 የሐ.3፡13፤ የሐ.1፡1-14። የሐ.14፡6-10፤ ዕብ.1፡1፡6። ሰማያዊው አዳም ክርስቶስ ግን፡ የአብ አካሉ ስለሆነ እኔና አብ እንድንን በማለት ከአብ ጋር ራሱን ለማስተካከል ሥልጣን አለው። የአብ ቃል ሥጋ በመሆን አካሉ ሆኗልና። የሐ.1፡1፡14፤ የሐ.10፡30፤ የሐ.14፡6-10።
- 14 ሰማያዊው አዳም ክርስቶስ ስለ ራሱ የባህሪይ ቅድስና ሲመስከር ግን፡ እኔ የዓለም ብርሃን ነኝ ሥጋዬም የሕይወት እንጀራ ነው። መንገድና እውነት ሕይወትም ነኝ እያለ ስለ ቅድስናው ይመስክራል። የሐ.14፡6። የሐ.8፡46። የሐ.6፡33-38። የሐ.10፡7 ቁ. 30፤ ማቴ.5፡48፤ ጆን.1፡1፡3 የሐ.12፡44-46
- 15 ሰማያዊው አዳም ክርስቶስ ግን የአብ ትክክለኛው መልክና አካሉ ነው። ቆላስ.1፡1፡5። 2፡9፤ የሐ.12፡44-46፤ የሐ.14፡6-10፤ የሐ.10፡30። የሐ.1፡1፡18። ኢሳ 7፡13፤ 14፤ ኢሳ 9፡6፤ ኢሳ 53፡1
- 16 ሰማያዊው አዳም ክርስቶስ ግን ቃል የነበረ በሥጋም የተገለጸ መንፈሳዊና ሰማያዊ ሰው ነው። የሐ.3፡6፤ ጆን.1፡1፡3፤ 15፡30። ጆን.4፡1፡3፤ 17፡18። ዕብ.7፡1፡3። ዕብ.10፡5። ጆን.1፡1፡23-25። የሐ.3፡18

- 17 ምድራዊው አዳም ከሚጠፋ አፈር የተፈጠረ ሥጋ ስለሆነ ሥጋ ለባሽ ሁሉ የሚጠፋ ዘር ይባላል። ስለዚህም ሰው ዳግመኛ ካልተወለደ በቀር ከጥፋት አይድንም። የሐ.3፡1-7። ዘፍ.3፡19፤ ጆን.4፡1፡3፤ 15፡21-22፤ ሮሜ 6፡23፤ ሮሜ 3፡9-12
- 18 ምድራዊው አዳም ዓለም ሳይፈጠር በፊት ክርስቶስን እንዲመስል ታቅዶ ተፈጠረ። ዘፍ.1፡26፡2፡27። ኤፌ.1፡4፡1፤ ሮሜ.8፡29. 30፤ ጆን.1፡1፡3፤ የሐ.1፡1፡12-13፤ የሐ.3፡1፡6፤ ኢሳ 40፡1፡8፤ ጆሐ.1፡23. 25።
- 19 ምድራዊው አዳም እውነተኛ ማግኘት የሚችለው ትምህርት ቤት ገብቶ በመማር ነው። የሐ.7፡14-16። ማቴ.11፡29፤ ማቴ.23፡1፡15።
- 20 የምድራዊው አዳም ጥላዎች ምሳሌዎች፡ ሸክላ፡ ትቢያ፡ ትል፡ ግርና የመሳሰሉት ናቸው። ኢዮብ.4፡9፡10፡9። ኢሳ.64፡8። ኢሳ.40፡6-8። መዝ.22.6። ኢዮብ.25፡6
- 17 ሰማያዊው አዳም ክርስቶስ ቃል ሥጋ በመሆኑ በሥጋው የማይጠፋ ዘር ይባላል። ትንሳኤና ሕይወትም ነው። የሐ.1፡1፡14። የሐ.6፡25-6፡9 ኢሳ.9፡6። ጆን.4፡1፡3፤ 17። ጆሐ.1፡23. 25። ሐዋ.ሥራ. 2፡31፤ ራእይ. 1፡17-18
- 18 ሰማያዊው አዳም ክርስቶስ ግን፡ የእግዚአብሔር የበኩር ልጅ ሆኖ የታቀደ ስለነበር ከጥንት ከዘላለም የእግዚአብሔር ቃል በመሆኑ ከአዳም ምድራዊ አዳም የቀደመ ሰማያዊ አዳም ነው። ሮሜ.8፡29-30። ኤፌ.1፡4. 11። ሚ.5፡2-4። የሐ.1፡1. 18። የሐ.8፡56-59።
- 19 ሰማያዊው አዳም ክርስቶስ ግን፡ ከመጀመሪያው ሳይ ማር ሁሉን የሚያውቅ ነው። የሐ.7፡14-16። ሉቃስ.4፡1፡6። ኢሳ50፡4። ኢሳ 40፡1፡2-17
- 20 የሰማያዊው አዳም የክርስቶስ ጥላዎች ግን፡ ዓለት፡ ውጋ፡ መና ከክብ፡ መቅደስ የመሳሰሉትም ናቸው። የሐ.6፡32-58። የሐ.2፡9። ዘጸ.35። ጆን.4፡1፡5። ዘጸ.17፡6። ዘኁ.24፡17

ትምህርት 11

የግርዘት ምስጢርና በዳግም ልደት ስለሚለበስ የክርስቶስ ሥጋ!

በዘፍ.17:1-14 የተሰጠው የግርዘት ቃል ኪዳን የዘላለም ቃል ኪዳን እንጂ የአጭር ዘመን ስላልነበረ በኢየሱስ ስም ለሚደረገው ጥምቀት ጥላ የመሆኑ ትርጉም በገላ.3:15-28 ተገልጿል።

እግዚአብሔር አብርሃምን አለው፡ “አንተ ደግሞ ቃል ኪዳን ትጠብቃለህ እንተ «ከአንተም በኋላ» «ለዘርህ» (ማለት በክርስቶስ የሚጀመር የአዲስ ኪዳን ትውልድ) በትውልዳችሁ የምትጠብቁት ቃል ኪዳን ይህ ነው፡ ከእናንተ ወንድ ሁሉ ይገረዝ... የቀልፈቱን ሥጋ ያልተገረዘ-ቆላፍ ሰው ሁሉ ያቺ ነፍስ ከወጥሞ ተለይታ ትጥፋ ቃል ኪዳንን አፍርሳለችና» ይላል።

በገላ.3:16 «አብርሃምና ለዘሩም የተሰፋው ቃል ተነገረ ስለብዙዎች እንደሚነገር ለዘርኙም አይልም ስለ አንድ እንደሚነገር ግን ለዘርህም ይላል። እርሱም ክርስቶስ።» በዘፍ. 17 የተሰጠው የግርዘት ቃል ኪዳን በኢየሱስ ስም ጥምቀት ተተክቶ ዘላለማዊነቱን በመያዝ በዳግም ልደት ሥርዓት በኢየሱስ ክርስቶስ ስም በመጠመቅ ዳግም የተወለደ የአዲስ ኪዳን ትውልድ ሁሉ አዲስ ፍጥረትና የማይጠፋ ዘር መሆኑን ያስረዳል።

በገላ. 3:26-29፡ “ በእምነት በኩል ሁላችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጆች ናችሁና፤ ከክርስቶስ ጋር አንድ ትሆኑ ዘንድ (የክርስቶስን ሥጋ ትለብሱ ዘንድ) የተጠመቃችሁ ሁሉ ክርስቶስን ለብሳችኋልና። አይሁዳዊ ወይም የግሪክ ሰው የለም፤ ባሪያ ወይም ጫዋ ሰው የለም። ወንድም ሴትም የለም ሁላችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ አንድ ሰው ናችሁና። እናንተም የክርስቶስ ከሆናችሁ እንኪያስ የአብርሃም ዘር እንደተሰፋውም ቃል ወራሾች ናችሁ” ስለሚል ለአብርሃም በተሰጠው የተሰፋ ቃል ኪዳን መሠረት በእጅ ባልተደረገ መገረዝ በኢየሱስ ስም ጥምቀት እንደተሰፋው ቃሉ አሮጌውን ሰው አዳምን አስወግደን አዲሱን አዳም ክርስቶስን እንደለበሰን ያረጋግጣል። ከዚህ በላይ የተጻፈውን የቃልኪዳን ምስጢር በማስተዋል ስንመለከት ኢየሱስ በዘር የአብርሃም ልጅ መሆኑን ወይም ስለ ምድራዊ አዳምነቱ ሳይሆን ለአብርሃም የተሰጠው ሥጋዊ ግርዘት በመለኮታዊ ግርዘት በጥምቀት ተለውጦ አዲሱን

ኢየሱስን ማን ይሉታል?

አዳም የክርስቶስን ሥጋ በማልበስ አዲስ ዘርን እንደሚፈጥር የሚያመለክት ነው። «በአንተና በዘርህ» ማለት በአብርሃም ምድራዊ ትውልድና (በተሰፋው ዘር) በዳግም ልደት አማካኝነት ክርስቶስን በለበሱት በኢየሱስ ተከታዮች መካከል ያለውን የትውልድ ልዩነት የሚያመለክት ነው።

1ኛው ትውልድ፡ በአብርሃም የሚጠራውን በግርዘት ሥርዓት ወይም በግርዘት ሞግዚትነት አንድ መንጋ ሆኖ ወደ ምድራዊት ከንዓን የገባ ሕዝብን ያመለክታል። በአዳም ምድራዊ ሥነ ልደት የተገኘ ሕዝብ ነው።

2ኛው ትውልድ ደግሞ፡ አብርሃም በተሰፋ ሲጠብቀው የነበረውን መንፈሳዊ ዘር ሁለተኛውን አዳም (ክርስቶስን) በጥምቀት ማለት በዳግም ልደት ሥርዓት ለብሶ አሮጌውን የአዳም ዘር በመንፈሳዊው ግርዘት(በጥምቀት) አስወግዶ ወደሰማያዊት ኢየሩሳሌም የሚጓዝ ቅዱስና ልዩ ሕዝብ ነው።

ከአሮጌው አዳም ተፈጥሮ ሳይላቀቅ ወደ ምድራዊት ከንዓን የገባው ሕዝብ የአብርሃምን ቃል ኪዳን በማክበር እስከ ተሰፋው ቀን ፍጻሜ ድረስ የሸለፈትን ግርዘት ሲያከናውን በተሰፋ ቆይቶአል። እሥራኤላዊነትን ወይም አይሁዳዊነትን በግርዘት ሥርዓት በማጥበቅ እንደ አንድ ሰው ሆነው በተሰፋ የሚጸኑና በጽዮን መቅደስ ዙሪያ እንዲጸኑ ያደረጋቸውን የግርዘት የተሰፋው ቃል ኪዳን ነው። በግርዘት ምክንያት እስከ ዛሬ ድረስ ካልተገረዘት ወገኖች ብቻ ወይም በአምልኮ ወይም በልዩ ልዩ ሥርዓቶች ግንኙነት ማድረግ አይችሉም።

አብርሃም በተሰፋ የጠበቀው የተሰፋ ቃል፡ እግዚአብሔር ከአብርሃም ዘር የሚበልጥ ሰው(ክርስቶስ) ከተገለጠ በኋላ ወደ እርሱ የሚመጡትን ሁሉ በዳግም ልደት ሥርዓት ፈጥሮ በግርዘት ከተገኙት ትውልድ ይልቅ በበለጠ አሠራር ከምድር ርኩሰት የተለየ ቅዱስ ሕዝብ የማስገኘቱ ምስጢር ነው።

በሸለፈት ግሪዘት ሳይሆን ፡ በቆላስይስ.2:11-14 ፡ «የሥጋን ሰውነት (አዳማዊውን ሰው) በመገፈፍ በክርስቶስ መገረዝ በእጅ ባልተደረገ መገረዝ (በአብርሃም ምላጭ ያልሆነ) በእርሱ ሆናችሁ ደግሞ ተገረዛችሁ! በጥምቀትም ከእርሱ ጋር ተቀበራችሁ! በጥምቀት ደግሞ ከሙታን ባስነሣው በእግዚአብሔር አሠራር በማመናችሁ ከእርሱ ጋር ተነሣችሁ። እናንተም በበደላችሁና ሥጋችሁን ባለመገረዝ ሙታን በሆናችሁ ጊዜ ከእርሱ ጋር ሕይወትን ሰጣችሁ! በደላችሁን ሁሉ ይቅር አላችሁ በእኛ ጥይ የነበረውን (የአብርሃምን የግርዘት

ሥርዓት ያሳስወገደውን) የሚቃወመንንም በትዕዛዛት የተጻፈውን የዕዳ ጽሕፈት ደመሰሰው» ይላል።

አብርሃም ራሱና ትውልዱ ያለ ክርስቶስ ፍጹም ሊሆኑ እንደማይችሉ በእምነት ተረድተው ከሩቅ ተሳልመውት ስለነበረ ተስፋውን ሳያገኙ በእመነት ሞቱ። ክርስቶስም እንደ ጽድቅ ስለቆጠረላቸው ራሱ ከትንሣኤው በኋላ ወደ ሲያል ወርዶ በተሰሩ የቆዩት አብርሃምና ዘሩ በመቃብር ጥምቀት እንዲለብሱት አደረገ። ፩ኛቆሮ.15:29። ሰው ሁሉ ዳግመኛ ከማይጠፋ አዳም ከኢየሱስ ክርስቶስ በጥምቀት ካልተወለደ በቀር ወደ መንግሥተሰማያት ሊገባ እንደማይችል የመለኮት አዋጅ ስለሆነ አዳምም ሆነ የአዳምን መርገም የለበሱ ሁሉ የክርስቶስን ቅዱስ ሥጋ በጥምቀት የመልበስ ግዴታ አለባቸው። መታንም ድምጹን የሚሰሙበት ቀን ተወስኖ ስለነበር የአብርሃምን ተስፋ ይዘው ያንቀሳፉ ሁሉ ጌታን ለብሰው ከሲያል ወደ ገነት ሊሻገሩ ችለዋል። ፩ኛኢጥ.3:18-22። ፩ኛኢጥ.4:6። ዮሐ.5:25። ፩ኛቆሮ.15:29። ክርስቶስ የአብርሃም ልጅ ነው የሚለውን ቃል በዘር በምድራዊ ዘር ተፈጥሮ ከአብርሃም የተወለደ አስመስለው በፊደል የሚተረጉሙ ብዙዎች ናቸው፤ ፊደል ግን ይገላል። አብርሃም ከወንድና ከሴት ዘር የተወለደ እንደሆነም አስበው አስተውለው አይናገሩም፤ ጌታ ግን ያለ ሰው ዘር ከድንግል የተወለደ ቅዱስ የእግዚአብሔር ልጅ ስለሆነ ስለ ራሱ ሰማያዊነት ሲያረጋግጥ አባቱ ወይም አባታችን አብርሃም ሳይሆን አባታችሁ አብርሃም ቀኔን ያይ ዘንድ ሃሴት አደረገ አየም ደስም አለው ሲል አይሁድ፤ ገና ሃምሳ ዓመት ያልሆነህ አብርሃምን አይተሃልን? ብለው ጮኹበት። ኢየሱስም፡ እውነት እውነት እላችኋለሁ አብርሃም ሳይወለድ እኔ አለሁ አላቸው። ስለዚህ ሊወግሩት ድንጋይ እነሱ ኢየሱስ ግን ተሰወራቸው። ከመቅደስም ወጥቶ በመካከላቸው አልፎ ሄደ ይላል። ዮሐ.8:56-59። በጥምቀት ስለሚለበሰው ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ዘርና ስለ ፊተኛው አዳም ዘር ልዩነት ሐዋርያው ጴጥሮስ ሲያብራራ፡

“ዳግመኛ የተወለዳችሁት ከሚጠፋ ዘር አይደለም በሐያውና ለዘላለም በሚኖር በእግዚአብሔር ቃል ከማይጠፋ ዘር (ከክርስቶስ ነው እንጂ) ፡ ሥጋ ሁሉ (የአዳም ዘር ሁሉ) እንደ ሣር ከብሩም ሁሉ እንደ ሣር አበባ ነውና ሣሩ ይጠወልጋል አበባውም ይረግፋል የጌታ ቃል ግን ለዘላለም ይኖራል” ይላል። ፩ኛኢጥ.1:23-25። ኢሳ.40.1-11።

ሰው ሁሉ ዳግመኛ ከማይጠፋ ዘር ካልተወለደ በቀር አይድንም እያልን የምናውጀው በዚህ መሠረት ነው። ኢየሱስ ግን ኃጢአት የሌለበት ቅዱስ የእግዚአብሔር ልጅ ስለሆነ ዳግም ልደት የማያስፈልገው ሰው ነው። ቃል ሥጋ ሆነ ይላል እንጂ ቃል ሥጋን ለበሰ የሚል አልተጻፈም። ቃል ሥጋ እንዲሆን ያስፈለገበት ዋናው ምክንያት ለምን እንደሆነ ሐዋርያው ጳውሎስ ሲያብራራ፡

«ልጁ በብዙ ወንድሞች መካከል በኩር ይሆን ዘንድ፤ አስቀድሞ ያወቃቸውን የልጁን መልክ እንዲመስሉ አስቀድሞ ደግሞ መሰናከልና» ይላል። ሮሜ.8:29።

በእግዚአብሔር አእምሮ በቅድሚያ የሚታወቀውና ሥጋ ሊሆን የታቀደው ክርስቶስ ከድንግል የተወለደበት ቀን ከአዳም በኋላ ቢሆንም በቃልነቱ ከአዳም በፊት የነበረ ነው። በሰውነቱም በቀዳሚነት ከማንም በፊት ወደ መንግሥተሰማያት የገባ በመሆኑ የእውነተኛው ዘር ሁሉ በኩር ነው። እውነተኛው ዘር የማይጠፋውን የክርስቶስን ሥጋ የለበሰ ሕዝብ ነው እንጂ የአዳም ወይም የአብርሃም ዘር አይደለምና። እነ ኬኔስ ሄገንና ፕራይስ እንዲሁም ሌሎች በመንፈስ ተገለጠልን ብለው የተሳሳተ እምነት የሚያስረቁ በቆላስ. 1:15-18 ያለውን፡ “ከፍጥረት ሁሉ በፊት በኩር ነው ሁሉ በእርሱና በእርሱ ተፈጥረዋል እርሱም ከሁሉ በፊት ነው። ...እርሱም በሁሉ ፊተኛ ይሆን ዘንድ መጀመሪያ ከሙታን በኩር ነው። የሚለውን ቃል በማጣመም በገንኙም እሳት ሶስት ቀንና ሶስት ሌሊት ከተሰቃየ በኋላ እንደምንም አፈትልኮ ከሲኦል በመነሳቱ ከሙታን በኩር የመሆን እድል ስለገጠመው ለደህንነታችንና ለትንሣኤ ቀዳሚ ሆኖአል ይላሉ። ጥቅሱ የሚያስተምረን ግን እኛ የምንድንበት በኩር ሥጋ ወደ ዓለም ሲገባ ቃል ሥጋ በመሆኑ ከእግዚአብሔር ጋር የተዋሃደና ወደ እግዚአብሔር ዙፋን ለመቅረብ የቻለ የመጀመሪያ ሥጋ መሆኑና የዘላለም ሞት ዕዳ ተጭኖበት የነበረውን የምድራዊ አዳም ዘር ሁሉ ሥጋ በሆነው ቃል የትንሣኤ ድል የተጎናጸፈ መሆኑን ያበሰረናል። በሮሜ 8:29 የተጻፈውን በማስተዋል ስንመለከተው ፡ «ልጁ በብዙ ወንድሞች መካከል በኩር ይሆን ዘንድ፤ አስቀድሞም የወሰናቸውን እነዚህን ደግሞ ጠራቸው፤ የጠራቸውንም እነዚህን ደግሞ አጸደቃቸው፤ ያጸደቃቸውንም እነዚህን ደግሞ አከበራቸው።» በማለት ዓለም ሳይፈጠር በፊት የእግዚአብሔር

እቅድ ወደ ክርስቶስ ዓይነት ሰውነት የሰውን ዘር እንደሚለውጥና መቅደሱም እንደሚያደርገን ተወስኖ ስለነበረ ነው።

በየሐዋ. ሥራ 17:28-31፤ "...እኛ ደግሞ ዘመዶች ነንና ብለው እንደተናገሩ በእርሱ ሕያዋን ነንና እንንቀሳቀሳለን እንኖርማለን። እንግዲህ የእግዚአብሔር ዘመዶች ከሆንን አምላክ በሰው ብልሃትና ሐሳብ የተቀረጸውን ...እንዲመስል እናስብ ዘንድ አይገባንም እንግዲህ እግዚአብሔር ያለማወቅን ወራት አሳልፎ አሁን በየቦታው ንስሐ ይገቡ ዘንድ ሰውን ሁሉ ያዛል። ቀን ቀጥሮአልና በዚያም ቀን በአዘጋጀው ሰው እጅ በዓለሙ ላይ በጽድቅ ሊፈርድ አለው። ስለዚህም እርሱን ከሙታን በማስነሳቱ ሁሉን አረጋግጧል። በማለት ኢየሱስ ክርስቶስ ተስፋዎችን ሁሉ ለማረጋገጥ በኃይልና በድል ለመነሳት እንጂ ሞትም ሆነ ሰይጣን አሸንፎት በመቃብር አልቆየም።

እኛም ዛሬ ሞቱን በሚመስል ሞት ከእርሱ ጋራ በጥምቀት በመቀበር ከተባበርን ትንሣኤውን በሚመስል ትንሣኤ ደግሞ የትንሣኤ በኩር ከሆነ ከክርስቶስ ጋር እንተባበራለን ከእንግዲህስ ወዲያ ለኃጢአት እንዳንገዝ የኃጢአት ሥጋ ይሻር ዘንድ ወይም ይገፈፍ ዘንድ አሮጌው ሰዎችን እንደተሰቀለ እና እንደተቀበረ እናውቃለን። ሮሜ 6:3-8። «እንግዲህ በክርስቶስ ኢየሱስ ላሉት አሁን ኩነኔ የለባችውም፤ በክርስቶስ ኢየሱስ ያለው የሕይወት መንፈስ ሕግ ከኃጢአትና ከሞት ሕግ አርነት አውጥቶናልና» ተብሎ ተጽፎል። ሮሜ 8:14። በመጨረሻም ኢየሱስን ከሙታን ያስነሳው የእርሱ መንፈስ በእኛ ዘንድ ስለሚኖር ክርስቶስ ኢየሱስን ከሙታን ያስነሳው የእርሱ መንፈስ ለሚሞተው ሰውነታችን ደግሞ ሕይወትን ይሰጠዋል። ሮሜ 8:11።

ሐዋርያው ሳውሎስ ስለ ፊተኛው አዳምና ስለ ኋለኛው አዳም (ክርስቶስ) የሥጋ ክብር ልዩነት ሲገልጥ፡

«ሥጋ ሁሉ አንድ አይደለም፤ የሰው ሥጋ ግን (የማርያምም) ሳይቀር አንድ ነው፤ የእንስሳም ሥጋ ሌላ ነው፤ የወፎችም ሥጋ ሌላ ነው። የዓሣም ሥጋ ሌላ ነው። ደግሞ ሰማያዊ አካል አለ፤ ምድራዊም አካል አለ፤ ነገር ግን የሰማያዊው አካል ክብር ልዩ ነው። የምድራዊም አካል ክብር ልዩ ነው። ...ፊተኛው ሰው አዳም ሕያው ነፍስ ሆነ ተብሎ ተጽፏል፤ ኋለኛው አዳም ሕይወትን የሚሰጥ መንፈስ ሆነ ። ፊተኛው ሰው ከመሪት መሪታዊ ነው። ሁለተኛው ሰው (ክርስቶስ) ከሰማይ ነው። መሪታዊው እንደሆነ መሪታዊያን የሆኑት ደግሞ እንዲሁ ናቸው፤ ሰማያዊው እንደሆነ ሰማያዊያን የሆኑት ደግሞ እንዲሁ ናቸው።

የዚያንም የመሪታዊውን መልክ እንደለበሰን የሰማያዊውን መልክ ደግሞ እንለብሳለን። ነገር ግን፤ ወንድሞች ሆይ፤ ይህንን አላለሁ፤ ሥጋና ደም (የምድራዊው አዳም ሥጋና ደም) የእግዚአብሔርን መንግሥት ሊወርሱ አይችሉም፤ የሚበሰብሰውም የማይበሰብሰውን አይወርስም» ይላል።

ከዚህ በላይ እንደተመለከትነው ለሐዋርያው ሳውሎስ የተገለጠለት ትልቅ ምስጢር ከአፈር የተፈጠረው ሥጋ ወደ ሰማይ ስለሚደወጣ ሰው ሁሉ አሮጌውን ሥጋ በመንፈሳዊው ግርዛት በጥምቀት አስገባ፤ የክርስቶስን ሥጋ በመልበስ ወደ መንግሥተ ሰማያት ለመግባት አስፈላጊና ግዴታ እንደሆነ ነው። ሸቆራ.15:39-50። ኤፌ.5:30 በአሮጌው ጸማርኛ መጽሐፍ ቅዱስ ተመልከት።

ሐዋርያው ሳውሎስ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም በእጁ ለተጠመቁት የኤፌሶን ቅዱሳን ሲያስተምር፡

«ዓለም ሳይፈጠር፤ በፊቱ ቅዱሳንና ነውር የሌለን በፍቅር እንሆን ዘንድ በክርስቶስ መረጠን። በኢየሱስ ክርስቶስ ሥራ ለእርሱ ልጆች ልንሆን አስቀድሞ ወሰነን... በክርስቶስ ለማድረግ እንደወደደ እንደ ሃሳቡ የፈቃዱን ምስጢር አስታውቆናልና። በዘመን ፍጻሜ ይደረግ ዘንድ ያለው ሃሳቡም በሰማይና በምድር ያለውን ሁሉ በክርስቶስ ለመጠቀል ነው።» ይላል። ኤፌ.1:4-11።

ሐዋርያው ሳውሎስ ሰፊ ምስጢር የተገለጠለት ሰው ስለነበረ፡ «ዓለም ከመፈጠሩ በፊት በቃልነት የነበረው፤ ክርስቶስ እኛንም ወደ እርሱ ባህርይና መልክ ለመለወጥ በሥጋና በደም በመገለጥ የእግዚአብሔር ልጆች እንድንሆን አስቀድሞ መወሰኑን ያረጋግጥልናል። እግዚአብሔር ሰውን በመልኩ እንደምሳሌው ፈጠረ የሚለውን ለመፈጸም ትክክለኛ ፍጻሜ ያገኘው እግዚአብሔር በሥጋ ከተገለጠ በኋላ አብ የለበሰውን ሥጋ በዳግም ልደት ስንለብስ ብቻ ነው። ገላ.3:27። ሮሜ.8:29-30። ፈልጽ.3:20-21። ዘፍ.1:26-27። ሸቆራ.1:23-25። ዮሐ.3:3-6። አብርሃም ከፋት የተላለመውና በእምነትም የተቀበለው ሃይማኖት የሸለፈትን ገርዛት ሳይሆን የአሮጌውን አዳም መገፈፍና አዲሱን አዳም ክርስቶስን የመልበስን እምነት ነበር። ገላ.3:8-28

«የሥጋን ሰውነት በመገፈፍ»፤ ግለት ሸለፈትን መቀረጥ ግለት አይደለምና «ልናገተም በበደላችሁና ሥጋችሁን

ባለመገረዝ ሙታን በሆናችሁ ጊዜ ከእርሱ ጋር ሕይወትን ሰጣችሁ በእኛ ላይ የነበረውን የሚቃወመንንም በትዕዛዛት የተጻፈውን የዕጻ ጽሕፈት ደመሰሰው» የሚለው ቃል የጌታን በክቡር ሥጋ የመገለጥ ምስጢር እጅግ አብርቶ ያሳየናል። ቆላስይስ.2:11-14። ከዚህም ጥቅስ የምንመለከታቸው አበይት ነገሮች በአዳም ተፈጥሮ ውስጥ ስንገኝ፤ እኛ በወረሰነው ኃጢአት ምክያት 2ኛ ደግሞ ሥጋና ደም የእግዚአብሔርን መንግሥት ስለማይወርሱ የሥጋ ስውነታችንን በስሙ ጥምቀት ባለማስገፈፋችን ጠንቅ ዘላለማዊ ሞት የገነኝም እሳት ዕጻ ታትሞብን እንደነበረ ያረጋግጣልናል። ቃል ሥጋ ሆኖ ባይገለጥ ኖሮ ከታተመብን የውርስ ኃጢአትና ከምድራዊው አዳም ሥጋ ሊያድነን ማን ይችላል ነበር?

ክርስቶስ በምስሉ እንደ ሰው ሆኖ የመገኘት ምስጢር ለብዙዎች ስላልተገለጠ ሥጋውና ደሙ ለብዙ የሃይማኖት ሰዎች በወንድ ዘር ከሚፈጠረው ሥጋና ደም የተለየ ክብርና ኃይል እንዳለው ለይተው አልተገነዘቡም፤ እንደ ሰው ለመሞትና ለመድማት ብቻ ሰው የሆነ የሚመስላቸውም ብዙዎች ናቸው። የሥጋውና የደሙም ሰማያዊነት የተገለጠለት ሐዋርያው ጳውሎስ ግን፡

«ብዙዎች ለክርስቶስ ማስቀል ጠላቶቹ ሆነው ይመላለሳሉና፤ ብዙ ጊዜ ስለ እነርሱ አልጓችሁ፤ አሁንም እንኳ እያለቀሰኩ እላለሁ። መጨረሻቸው ጥፋት ነው ሆኖቸው አምላካቸው፤ ክብራቸው በነውራቸው ነው፤ ሃሳባቸውም ምድራዊ ነው። እኛ ለገራችን በሰማይ ነውና፤ ከዚያም ደግሞ የሚመጣ መድኃኒትን እርሱንም ጌታን እያሱስ ክርስቶስን እንጠባበቃለን። እርሱም ሁሉንም እንኳ ለራሱ ሊያስገዛ እንደሚችልበት አሠራር ክቡር ሥጋውን እንዲሞሰል የተዋረደውን ሥጋችንን ይለውጣል» ይላል። ራሱ 3:18-21

የእኛ ሥጋ መፍረስ የሚገባውና የማይነሣ መሆኑን እያወቅን የክርስቶስን ሥጋ ክብር ለይቶ አለመገንዘብ አላዋቂነት ነው። ክርስቶስ ግን በምስሉ የሰውን ሥጋ ፎርም (ቅርጽ) መያዙ ብቻ ሳይሆን ቅዱስና የማይረገፍ ለዘላለምም የማይፈርስ፤ የማይለወጥ፤ የማይቀየርም ሥጋ ነው። እኛንም በዳግም ልደት ሕገ ወደ ራሱ የሰውነት ባሕርይ ሊለውጠን በሥጋ መምጣቱን ማመን አለብን። ፍጡራኑንም በእጅ ወዳልተሠራ ወደ ራሱ ሥጋ ለመለወጥ ስለመጣ በድንኳን በሚመሰለው ምድራዊ ሥጋችን በግርዛት አላቆ የሞት ዕጻ የሌለበት በእጅ ያልተሠራ

የዘላለም ቤት የሚሆን በእግዚአብሔር የተሠራ ሕንጻ (የክርስቶስን ሥጋ) አልብሰናል። «በዚህም የሠራን እግዚአብሔር ነው እርሱም የመንፈሱን መያዣ ሰጠን» ስለዚህ እኛ በስሙ ከተጠመቅንበት ጊዜ ጀምሮ ማንንም በእርጌው ሥጋ እንደሚሆን አናውቅም፤ ማንም በክርስቶስ ቢሆን አዲስ ፍጥረት ነው። አፈራዊው ሥጋ አልፏልና ተብሎ ተጽፎአል። ጭቆ.5:1-2 ቆ.16:17።

ጌታ እየሱስ ሲናገር «ከሥጋ የተወለደ ሥጋ ነው ከመንፈስም የተወለደ መንፈስ ነው» ስለሚል ከአዳማዊ ሥጋ ወደ መንፈሳዊ ሥጋ በጥምቀት በመንፈስ ቅዱስ አሠራር እንድንለወጥ አስተምሮናል። ዮሐ.3:5-6።

ለአዲስ ልደት በሚሆን መታጠብና (በጥምቀት) በመንፈስ ቅዱስ በመታደስ መንፈስ ቅዱስን በመቀበል መዳን እንደሚገኝ ተደንግጓልና። ክርስቶስን በአዲስ ኪዳን ግርዛት ያልለበሰ የምድራዊ አዳም ዘር ሁሉ አለመዳኑን ማረጋገጥ ይኖርበታል። ቲቶ.3:5-8።

ክርስቶስን በጥምቀት ለብሰን አዲስ ጥፍረት ሆንናል ስንል በትንሳኤ የምንሰብሰውን የክርስቶስን ሥጋ አሁን በእምነት ለብሰንዋል ማለታችን ነው እንጂ የአፈሩ ሥጋችን ወደ ማይሞት ሥጋነት ተለውጦ በሞት ከእኛ ሳይለይ ሳይበሰብሰም ይኖራል ማለት አይደለም። አሁን የለበሰነው ሥጋ በሞት የሚለየንና ትንሣኤም እንደሌለው «ሥጋና ደም የእግዚአብሔርን መንግሥት አይወርስም ይህም የሚበሰብሰው የማይበሰብሰውን አይወርስም» ተብሎ የተጻፈው ቃል አረጋግጦልናል። ፩ቆ.15:50።

እንዳንድ የ20ኛው መቶ ክፈለ ዘመን ተፈላሳፊዎችና የሃይማኖት መሪዎች ክርስቶስ ከምድራዊ አዳም ሥጋን ለብሰ የተሰቀለውና የሞተው የተቀበረውም ሀመማችንን፤ ችግራችንን፤ ድህነታችንና የዘላለም ሞት ዕጻችንን አጥፍቶ ተለውጦ ዳግመኛ በማይታመምና በማይሞት ሥጋ የተነሳውን ክርስቶስን እንደ ግል መድኃኒታችን እርግን በእምነት ብቻ ስንቀበለው ዳግመኛ ስለምንወለድ አንታመም፤ አንሞትም፤ አንደኸይም የእርሱ ዳግም ልደት እኛም ዳግም ልደት ሆናልናል። ለሥጋችን ታሟል ሞቷልምና ስለዚህ እኛ በዚህ ሥጋችን እንዳለን ለዘላለም እንኖራለን፤ ይላሉ። ይሁን እንጂ የዚህ እምነት ተከታዮች ከበሽታ፤ ከእርጅና፤ ከሞትም፤ ከድኸነት፤ ሲያመልጡ አላየናቸውም። የዚህ እምነት ተከታዮች ልዩ ልዩ መናፍብት ጀርላቸውን ስለከፈቱ ዝንብ በእጃችን ሲቀመጥ

ወዲያው ሞቶ እስካየን ድረስ ብዙ ጊዜም ቢፈጅ በጸም እንታገላለን፤ ወደ መንፈስነት እንለወጣለን ወይም መንፈስ እንሆናለን እያሉ ምንም ለውጥ ሳያዩ የሞቱ ብዙ ናቸው።

የእግዚአብሔር ቃል፡ «ለሰዎችም አንድ ጊዜ መሞትና ከእርሱ በኋላም ፍርድ እንደተመደበባቸው ይረጋግጣል»። ዕብ.9፡27። ሸኛቆሮ.15፡50። ፊልጵ.1፡21። በእምነት ትንሣኤና ሕይወት የሆነውን የክርስቶስን ሥጋ መልበሳችንን በማመን ከዚህ የምድራዊ ድንኳን ስንለይ ለብሰን እንጂ ራቁታችን አንገኝም። ድንኳን የሚሆነው ምድራዊ ቤታችን ሲፈርስ በእጅ ያልተሠራ የክርስቶስን ሥጋ እንለብሳለን። ታላቁ ተስፋችን ይህ ነው።

«ጌታ ግን መንፈስ ነው የጌታም መንፈስ ባለበት በዚያ አርነት አለ። እኛም ሁላችን በመጋረጃ በማይከደን ፊት የጌታን ክብር እንደ መስተዋት እያብለጩለቁን መንፈስ ከሚሆን ጌታ እንደሚደረግ ያን መልክ እንመስል ዛንድ ከክብር ወደ ክብር እንለወጣለን» አሜን። ፪ቆሮ.3፡17-18። በእግዚአብሔር ቃል መሠረት በሐዋርያትና በነቢያት መሠረት ላይ ጸንተን እንድንቆምና በክርስቶስ ትምህርት ሥር ሰደን ብንጸና የሚያውከን ነገር አይኖርም። ታምነህ ተሰማራ በአንዳችም አትጪነቅ ክርስቶስ ብርሃናችን ነው።

ትምህርት 12

የሙሴ ድንኳን ምስጢር የክርስቶስ ሥጋ ምሳሌ ነው።

ሙሴ የሠራት ድንኳን በሰማያዊው ምስጢራዊ ድንኳን ምሳሌ እንደተሠራች መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። ድንኳኒቷም በሦስት ክፍል የተከፈለች ናት፤ ክፍሎቿም ፡

1ኛ. መገናኛ

2ኛ. መቅደስና

3ኛ. ቅድስተ ቅዱሳን ናቸው።

በመገናኛው ክፍሎች ውስጥ መቅደስና ቅድስተ ቅዱሳን አሉ። መቅደሱና ቅድስተ ቅዱሳኑ በውስጥ ለውስጥ ከሚከፍላቸው መጋረጃ በቀር በውጭ ሲታይ አንድ ክፍል ብቻ ያለው ድንኳን ይመስላል። ውስጥ ገብቶ ካልተመለከተ በስተቀር በመጋረጃ መከፈላቸውን የሚያውቅ የለም። የሁለቱ የአንድነት ምሳሌ የአብንና የወልድን ወይም የመንፈስንና የሥጋን ውሕደትና አንድነት ያመለክታል። የድንኳኒቷ ፕላን ከሰማይ ወደ ሙሴ መምጣቱ በሰማያዊው ምሳሌ እንዲሠራ መፈለጉን ያመለክታል። የመቅደሱና የቅድስተ ቅዱሳን ከውጭ እንደ አንድ ድንኳ መታየት የአብንና የወልድን አንድነት በውህደት በክርስቶስ ሥጋ አካል መገለጡን ያመለክታል። የመገናኛው ምስጢር ደግሞ በሕዝብ ሲመሰል የድንኳኒቱ ምስጢር አንድነት ደግሞ ሕዝቡን ከአብ ጋር በመካከለኛነት በሚያቀራርበው በክርስቶስ ሰውነት ይመሰላል። በመቅደሱ በኩል ካልሆነ ወደ ቅድስተ ቅዱሳን በሌላ መንገድ መግባት ያለመቻሉ ምስጢር በመጋረጃው በክርስቶስ በኩል ካልሆነ በቀር በሌላ መንገድ ወደ አብ መድረስ እንደማይቻል ይረጋግጣል።

በዮሐ 14፡6-7። “እኔ መንገድና እውነት ሕይወትም ነኝ። በእኔ በቀር ወደ አብ የሚመጣ የለም። እኔንስ ብታውቁኝ አባቴንም ደግሞ ባወቃችሁ ነበር። ከአሁንም ጀምራችሁ ታውቁታላችሁ አይታችሁትማል።” ተብሎ የተጻፈው ማስረጃችን ነው። ፊልጵስም፤ ጌታ ሆይ፤ አብን አሳየንና ይበቃናል አለው። ኢየሱስም አለው፡ አንተ ፊልጵስ፤ ይህን ያህል ዘመን ከእናንተ

ጋር ስጥር አታውቀኝምን? እኔን ያየ አብን አይቶአል እንደትሰ እንተ፡ አብን አሳየን ትላለህ? እኔ በአብ እንዳለሁ አብም በእኔ እንዳለ አታምንምን? በማለት የአብንና የወልድን የውህደት እንድንት አስረግጦ አስረድቷል። በዚህም አብና ወልድ በሰማይና በምድር በተለያዩ ቦታ አለመሆናቸውንና የእንድንታቸው ገመድ የማይበጠስ መሆኑን ያስረዳል። መዝ 2፡13

የመገናኛው ድንኳን ምስጢር በሕዝብ ሲመሰል የመቅደሱም ምስጢር ደግሞ ሕዝብን ከአብ ጋር የሚያቀራረብ በክርስቶስ ስሙንት ይመሰላል። መቅደሱን ሳንረግጥ ወደ ቅድስተ ቅዱሳን መግባት አለመቻሉ በክርስቶስ በኩል ካልሆነ በቀር በሌላ መንገድ ወደ አብ መድረስ እንደማይቻል ያሳያል። ዮሐ.14፡6-10፤ ዮሐ.2፡19-22፤ ሕዝቅ.47፡1-12።

በመገናኛው ውስጥ መሰዊያውና የመታጠቢያው ሳህን አሉ። እነዚህም ቅዱስ የሆነው ጌታ አማኑኤል ሆኖ በሕዝብ መካከል መኖሪያና ለእኛ ሲል በሥጋው በኩል በመሰዋዕቱ ከአብ ጋር ማገናኘቱን ያረጋግጣል። በመገናኛ ውስጥ የተከለከሉት መቅደስና ቅድስተ ቅዱሳን በእንድ አካል ተመሰላ ስለምትታይ አማኑኤልም በእንድ አካል በሁለት ባሕሪ ለሕዝብ የመገለጡን ምስጢር ያስረዳል።

በአዲስ ኪዳን ዘመን ደግሞ እግዚአብሔር በክርስቶስ ውስጥ ሆኖ ዓለሙን ከራሱ ጋር ያስታርቅ ነበር። በደላቸውንም አይቆጥርባቸውም ነበር ተብሎ በተጻፈው መሠረት በብሉይ ኪዳን ዘመን ደግሞ በቅድስተ ቅዱሳንና በመቅደሱ ውስጥ ተገልጦ እንዳገኛቸው ሁሉ በአዲስ ኪዳን ደግሞ በወልድ ውስጥ ተገልጦ እንደአዳንን የሚያስተምር ነው።

ቃሉ፡ ጽላቱና ታቦቱ በእንድ እንዳሉ ሁሉ እንዲሁም ቃልና አብ እንድ ስለሆኑ በእውነት አማኑኤል ኢየሱስ ነው፤ ኢየሱስም አብ ነው።

በድንኳኒቷ አከባቢ የነበሩት የበግና የፍየል የክርማዎችም ደም ኃጢአትን ሊያስወግድ ሰላልቻሉ ከመቅደስ ወደ መገናኛ ሊፈስ የሚገባው የክርስቶስ ደም ከበግ ደም የሚበልጥ ሕያውም ስለሆነ ኃጢአታችንን ሊያጠፋ ይችላል።

በዮሐ.2፡19-22፡ «ይህን ቤተ መቅደስ አፍርሱት በሦስት ቀንም እነሳቸዋለሁ አላቸው» ስለዚህ አይሁድ ፡ «ይህ ቤተ መቅደስ ከ46 ዓመት ጀምሮ ይሠራ ነበር እንተሰ በሦስት ቀን ታነሰቀለህን? አሉት። እርሱ ግን ስለ ሰውነቱ ቤተመቅደስ ይል ነበር፤ በማለቱ መቅደሱቱ የክርስቶስ ሥጋ ምሳሌ መሆኑን ያረጋግጣል።

በኢሳ.40፡3-11 ፡ «የእግዚአብሔር ክብር ይገለጣል ሥጋ ለባሽም ሁሉ በእንድነት ያየዋል» ተብሎ ስለተጻፈ አይሁዶች የመቅደሱንና የቅድስተ ቅዱሳንን እንድነት በዓይናቸው እንዳይት እንዲሁ የመለኮትን በሙሉ በክርስቶስ ልናይ ችለናል። አብ በግዛ ሥጋው ተገለጠ ብለንም እንድናምን ያስተምረናል። መጽሐፍ፡ «እነሆ የእግዚአብሔር ድንኳን በሰዎች መካከል ነው ከእነርሱም ጋር ያድራል አምላካቸውም ይሆናል» ስለሚል፡ አምላካችን እግዚአብሔር በምሳሌ ሲገለጥ ቆይቶ በዘመኑ ፍጻሜ በሥጋ ውስጥ ተገለጠ። ዘሌ.26፡11። ራእይ. 21፡3።

የመለኮት ስምና የመለኮት ቃል የታተመበት ጽላትም በእግዚአብሔር ጣት ተጠርቦ በእግዚአብሔር ጣት የተጻፈበት በመሆኑ ልዩ ክብር ነበረው። እስካሁንም ቢሆን ብዙዎች ኦሪታውያን ያከብሩታል። ጽላቱም ሆነ ታቦቱ የቃል እግዚአብሔር በሥጋ (በአካል) መገለጡን ያመለክታል። የታቦቱና የጽላቱም በእንድ አካል በቅድስተ ቅዱሳን ውስጥ መሆኑ ደግሞ የአብንና የወልድን ውሕደት የሚያመለክት ስለሆነ እግዚአብሔር በኢሳ.7፡13-14፡ እንደተነበየው አማኑኤል ሆኖ መገለጡ እውነት ነው። በድንኳኒቱና በድንኳኑ ውስጥ ያሉት ምስጢራት እንዲሁ በአጭር ትርጉም የሚያበቁ አይደሉም። እያንዳንዳቸው ቢተነተኑ ብዙ ረቂቅ ምስጢር አላቸው። ሁሉም ግን ስለ ኢየሱስና ስለ አብ እንድነት ከመግለጻቸውም በላይ በመንግሥተሰማያትም ስለሚሆነው የመቅደስ አገልግሎት የሚያመለክቱ ናቸው።

በኦሪት ዘመን የነበረው ጽላት በአዲስ ኪዳን ዘመን ከድንጋይነት ወደ ሥጋ እንደሚቀየር ሕዝቅኤል ሲተነብድ፡

“ጥሩ ውኃንም እረጭባችኋለሁ እናንተም ትጠራላችሁ ከርኩስታችሁም ሁሉ ከጣዖቶቻችሁም ሁሉ አጠራችኋለሁ አዲስም ልብ እሰጣችኋለሁ አዲስም መንፈስ በውስጣችሁ አኖራለሁ፤ የድንጋይንም ልብ ከሥጋችሁ አወጣለሁ፤ የሥጋንም ልብ እሰጣችኋለሁ ይላል ። ሕዝ.36፡25-27፤

ሐዋርያው ጳውሎስ ለቆሮንቶስ ሰዎች የሕዝቅኤልን ትንቢት ሲተረጎም፡

በዓፈው መልእክቱ፡ «እናንተም በሕያው እግዚአብሔር መንፈስ እንጂ ባቀለም አይደለም። ሥጋ በሆነ በልብ ጽላት እንጂ በድንጋይ ጽላት ያለተጻፈ የክርስቶስ መልእክት እንደሆናችሁ የተገለጠ ነው። በክርስቶስ በኩል

ወደ እግዚአብሔር እንዲህ ያለ እምነት አለን ብቃታችን በእግዚአብሔር ነው እንጂ በገዛ እኛችን እንደሚሆን እንዳች እንኳ ልናስብ ራሳችን የበቃን አይደለንም፤ እርሱ ደግሞ በመንፈስ እንጂ በፊደል ለማይሆን ለአዲስ ኪዳን አገልጋዮች እንሆን ዘንድ አበቃን ፈደል ይገድላልና መንፈስ ግን ሕይወትን ይሰጣል። የሙሴ መጻሕፍት በተነበቡ ጊዜ ሁሉ ያ መጋረጃ በልባቸው ይኖራል። ወደ ጌታ ዘመር ባሉ ጊዜ ሁሉ መጋረጃው ይወሰዳል። ጌታ ግን መንፈስ ነው የጌታም መንፈስ ባለበት በዚያ አርነት አለ እኛም ሁላችን በመጋረጃው በማይከደን ፊት የጌታን ክብር እንደ መስተዋት እያበለጠጠን መንፈስ ከሚሆን ጌታ እንደሚደረግ ያን መልክ እንመስል ዘንድ ከክብር ወደ ክብር እንለወጣለን። ይላል። ዩናቸር.33-18፤

በእግዚአብሔር እጅ ተቀርጾ ቃሉንና ስሙን አስፍርበት የላከልን የድንጋይ ጽላት ቃል ሥጋ ሆነ ጸጋንና እውነትንም ተዋልቶ በእኛ አደረ የሚለውን የምሥራች እስኪፈጸም ድረስ ጥላ ነበር። የድንጋይ አገልግሎት የሞት አገልግሎት ስለነበር እግዚአብሔር በገዛ ጣቱ ሥጋን አዘጋጅቶ በሥጋው ከተገለጠልን በኋላ የምሕረትና የጸጋ አገልግሎት ገለጠ። «የድንጋይን ልብ ከሥጋችሁ አወጣለሁ» ማለቱ በአረት ትዕዛዝ ሽክም ላይኖርብን በጸጋው መንፈስ ቅዱስ በጌታ ፍቅር እንደሚመራን ያመለክታል።

ክርስቶስ ኢየሱስ በሥጋ የተገለጠ ሕያው ድንጋይ ስለሆነ በአብ ስም እርሱም ኢየሱስ ክርስቶስ (ያሸዋ) በሆነው ታላቅ ስም ተገልጧል። በአባቱም ስም ግርማ እኛን እንዲጠብቅ ይችላል ዘንድ ከጥንት የተወሰነ እንደሆነ ሚክ.5፡2-4 የተጻፈ ነው። «እንቺ ቤተሰብም እፍራታ ሆይ እንቺ በይዕዳ አዕላፋት መካከል ትሆኗ ዘንድ ታናሽ ነሽ ከአንቺ ግን አወጣጡ ከቀድሞ ጀምሮ ከዘላለም የሆነ... ይወጣልኛል ስለዚህ ወላጂቱ እስከምትወልድበት ጊዜ ድረስ አሳለፎ ይሰጣቸዋል የቀሩትም ወንድሞች ወደ አሥራኤል ልጆች ይመለሳሉ። እርሱም ይቆማል በእግዚአብሔርም ጋይል በአምላኩ በእግዚአብሔር ስም ግርማ መንጋውን ይጠብቃል» በማለት፤ የአብ ስም በክርስቶስ ላይ መታተሙንና በእርሱ በኩል መገለጡን ያስረዳል። ሕያው ድንጋይ ተብሎአልና በመጽሐፍ እነሆ የተመረጠና የከበረ የማዕዘን ራስ ድንጋይ በጽዮን አኖራለሁ በእርሱም የሚያምን እያፍርም ተብሎ ተጽፎአልና

እንግዲህ ክብር ለእናንተ ለምታምኑ ነው ለማያምኑ ግን አናጠዎች የጣሉት ድንጋይ እርሱ የማዕዘን ራስ የዕንቅፋትም ድንጋይ የማስናከያም ዓለት ሆነ የማያምኑ ስለሆኑ በቃሉ ይሰናከሉበታልና ለዚህ ደግሞ የተመደቡ ናችሁ። ተብሎ ስለተጻፈ ለሙሴ ከተሰጠው የጽላት ድንጋይ የበለጠ ሕያው የማዕዘን እራስ ድንጋይ መሆኑን ያረጋግጣል። ሄኛጴጥ.2፡6-8። ኢሳ.28፡16።

በሙሴ ዘመን የተሰጠ ድንጋይ በሙሴ እጅ ተሰብሮ ነበር በአዲስ ኪዳን ዘመን ያለውም እውነተኛ ድንጋይ ተሰቅሎ በመቁሰል በሥጋው መቆረስ በአይዕድ ሕዝብ በመናቁና በመጣሉ እንዲሁም በመስቀል ሞቱና ሞትን ድል ነስቶ በመነሳቱ አከበረን።

ጽላቱ የእግዚአብሔርን ስም እንደተሸከመ እንዲሁም ኢየሱስ የመለኮትን ስምና ሙላቱን ተሸክሞ ወደ እኛ ስለመጣ እግዚአብሔር በሥጋው ጽላት ተገለጠ እንላለን። የዘላለም ስሙንም አወጀ። እስራኤላውያን በዚያች ታቦት ዙሪያ በመሆን ብዙ ድል ብዙ ፊውስ እንዳገኙና ወደ ከንዓንም ለመግባት እንደቻሉ ሁሉ ዳግም የተወለደው የአዲስ ኪዳን ሕዝብም በኢየሱስ ክርስቶስ ስም በማመን በደሙና በሥጋው አማካኝነት ሙሉ የአብ ልጅነት መብት በማግኘቱ በደሙ ታጥቦን ሥጋውን ለብሰን ሙሉ የአብ የልጅነት መብት በማግኘት ወደ ሰማያዊት ኢየሩሳሌም በድል የመግባት እድል አለን።

አባ አባት ብለን የመንጮኸበትን የልጅነትን መንፈስ ተቀብለናል እንጂ እንደገና ለፍርሐት የባርነትን መንፈስ አልተቀበልንምና። ልጆች ከሆን ወራሾች ደግሞ ነን። ተብሎ ተጽፎአልና። ሮሜ 8፡15-16

ስለዚህ እኛ ዳግም ልደት ያገኘን የእግዚአብሔር ሕዝብ ሁላችን የአብ መቅደስ ለመሆን ክርስቶስን በመልበሳችን ምክንያት የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያ ነን። «የእግዚአብሔር ቤተመቅደስ እንደሆናችሁ የእግዚአብሔርም መንፈስ እንዲኖርባችሁ አታውቁምን? ማንም የእግዚአብሔርን ቤተመቅደስ ቢያፈርስ እግዚአብሔር እርሱን ያፈርስዋል። የእግዚአብሔር ቤተመቅደስ ቅዱስ ነውና ያውም እናንተ ናችሁ» ይላል። ሄኛቸ.3፡16-17። ገላ.3፡26-28። ፊልጵ.3፡20-21።

**ክርስቶስ በሰውና በእምላክ መካከል
የቆመ አማላጅ ነው።**

«እግዚአብሔርም አየ ፍርድም ስለሌለ ተከፋ። ሰውም እንደሌለ አየ፤ ወደ እርሱም የሚማልድ ድንደሌለ ተረዳ ተደነቀም፤ ስለዚህ የገዛ ክንዳ መድኃኒት አመጣለት ፤ ጽድቁም አገዛው ጽድቅንም እንደ ጥሩ ለበሰ በራሱ ላይ የማዳንን ራስ ቁር አደረገ፤ የበቀልንም ልብስ ለበሰ። በትንሣትም መጎናጸፊያ ተጎናጸፈ» ተብሎ ተጽድቋል። ሊሳ.59:16-17።

የእግዚአብሔር ክንድ ማለት የእግዚአብሔር ኃይል ማለት ነው። ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ኃይልና ጥበብ እንደሆነ ክርስቲያን ሁሉ ያውቃል። ፩ኛቆሮ.1:24። ቆላሲ. 2: 23

በአዳምና በሔዋን መተላለፍ ምክንያት ኃጢአት በምድር ስለበዛ የኃጢአት ደሞዝ ሞት የሆነውን ከባድ የሞት ዕዳ የሚያስወግድ ብርቱ ኃይል ያስፈልገን ነበር። የኃጢአትም ኃይል ሰዎችን ከእግዚአብሔር እንዲርቁ ስላደረጋቸው በሰውና በእግዚአብሔር መካከል ትልቅ መጋረጃ ተጋረደ። እግዚአብሔርንና ሰውን የሚያገናኝ መንገድ አልተገኘም ነበር። በሰውና በእግዚአብሔር መካከል ቆሞ ሊያስታርቅ ወይም ሊማልድ የሚችል ሰው ወይም መላእክት አልተገኘ ነበር። የመላእክትና የሰው አመጽ እየበዛ በመሄዱ የእግዚአብሔር ቁጣ በመላእክትና በሰዎች ላይ እጅግ እየነደደ ሄደና የወደቁት መላእክትም በሰማይ እንዳይኖሩ ከለከለ። ሰዎችም በገነት እንዳይኖሩ አደረገ። ከመላእክት ወገኖች ከአመጽ ነጻ የነበሩትን የቀሩትንም መላእክት ለአማላጅነት ሊቀበላቸው አልፈቀደምና የሚማልድ አልነበረም ሲል ተናገሯል።

የሰውም ጽድቅ እንደ መርገም ጨርቅ የሚቆጠር በመሆኑ ለአማላጅነት የሚበቃ አይደለምና «የገዛ ክንዳ (የገዛ ቃሉ) መድኃኒት አመጣለት ጽድቁም አገዛው» ተብሎ በተጻፈው መሠረት የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ሰው መሆን መሞትና መነሳት አስፈላጊ ሆነ በእርሱም ሞት ከእግዚአብሔር ጋር ታረቅን። ሮሜ.5:7።

በአራት ዘመን በሙሴ እጅ በተሠራች ታቦትና ጽላት እግዚአብሔር በደመና አምድ እየወረደ ሲሆንና ሲፈውስ

የነበረው በታቦቱና በጽላቱ ላይ እርም ባለመጥፋትና በሰማያዊ አሠራር በመሠራቱ ነበር። በአዲስ ኪዳን ዘመን ደግሞ ሕዝቡን ለመጎብኘት በሚያስችል ፍፁም ቅዱስና ተሰማኝነት ባለው እውነተኛና ትክክለኛ በኢየሱስ ሥጋ ሊቀርቡን ችሏል። ኢሳይያስ ስለ እውነተኛው አማላጅ ሲናገር ፡

«የሰማኝውን ነገር ማን እምናለል ? የእግዚአብሔርን ክንድ ለማን ተገልጦልክል በፊቱ እንደ ቡቃያ ከደረቅም መረት እንደ ሥር አድጓል መልክና ውበት የለውም ባየነውም ጊዜ እንወደው ዘንድ ደም ግባት የለውም የተናቀ ከሰውም የተጠላ የሕማም ሰው ደዌንም የሚያውቅ ነው። «በእውነት ደዌያችንን ተቀበለ ሕመማችንንም ተሸክሞአል እኛ ግን እንደተመታ በእግዚአብሔርም እንደተቀሰፈ እንደተቸገረም ቆጠርነው። እርሱ ግን ስለመተላለፋችን ቆሰለ፤ ስለበደላችንም ደቀቀ የደህንነታችንም ተግሳጽ በእርሱ ላይ ነበረ፤ በእርሱም ቆሰል እኛ ተፈወስን» ይላል። ሊሳ.53:16

ተአምራታዊ በሆነ በእግዚአብሔር አሠራር ከድንግል በመወለድ የተገለጠው መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እውነተኛው አማላጅ ነው በደረቅ መረት ተዘርቶ የሚበቅል ቡቃያ የለም። ጌታ ኢየሱስ ግን የሚሳነው የለምና ያለ ሰው ዘር በአስገራሚ ተአምራት ከድንግል ተወለደ ይህንም ድንቅ ተአምራት የሰው ልጆች ማመን እንደሚያቅታቸው ኢሳይያስ በመንፈስ ስለተረዳ “ምስክርነታችንን ማን አመነ የእግዚአብሔርን ክንድ ለማን ተገለጠ...” «ሕጻን ተወልዶልናልና ወንድ ልጅም ተሰጥቶናልና አለቅነትም በጫንቃው ላይ ይሆናል ስሙም ድንቅ መካር፤ ኃያል አምላክ፤ የዘላለም አባት፤ የሠላም አለቃ ተብሎ ይጠራል» ይላል። ሊሳ.9:6።

ነቢዩ ኢሳይያስ እንደተነበየው ሕጻኑ ወልድም አብም ኃያል አምላክም በመሆኑ ምክንያት ከገዛ ራሱ ጋር ሊያስታርቅን ሙሉ ሥልጣን አለው። መጽሐፍ ቅዱስ፡ «እግዚአብሔር በክርስቶስ ሆኖ ዓለሙን ከራሱ ጋር ያስታርቅ ነበርና፤ በደላቸውንም አይቆጥርባቸውም ነበር» ተብሎ ተጽድቋልና ፩ኛቆሮ 5:19

«እነሆ የመረጥኩት ብላቴናዬ ነፍሴ ደስ የተሰኘችው ወዳጄ መንፈሴን በእርሱ ላይ አኖራለሁ ፍርድንም ለአሕዛብ ያወራል አሕዛብም በሰሙ ተስፋ ያደርጋሉ»

ተብሎ ስለተጻፈ በእርሱ በኩል ወደ አብ የሚመጡትን ፈጽሞ ሊያድናቸው ይችላል። አሳ. 42: 14።

በአሳ 12:2-3: «እነሆ! እምላክ መድኃኒቱ ነው፤ ጌታ እግዚአብሔር ኃይሌና ዝማራዬ ነውና፤ መድኃኒቴም ሆኖአልና በእርሱ ታምኜ አልፈራም ትላለል። ውኃውንም ከመድኃኒት ምጮች በደስታ ትቀዳላችሁ» ተብሎ ስለተጻፈ እግዚአብሔር በዝ ሥጋውና ደሙ ተገልጦ የዘላለም መዳን ሆኗልናል።

«አባት ልጁን ይወዳል ሁሉንም በእጁ ሰጥቶታል። በልጁ የሚያምን የዘላለም ሕይወት አለው በልጁ የማያምን ግን የእግዚአብሔር ቁጣ በእርሱ ላይ ይኖራል እንጂ ሕይወትን አያይም» ስለዚህ በእርሱ ወደ እግዚአብሔር የሚመጡትን ፈጽሞ ሊያድናቸው ይችላል። ዮሐ.3:35-36። ዕብ.7:25።

ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ ቅዱስና ያለ ተንኮል ነውርም የሌለበት ሰው በመሆኑ ሊቀ ካህናትን ነው በየጊዜው ለዝ ሕግ ሕግታቸው መስዋዕት አንደሚሰውት ሕግታቸው ሊቀ ካህናት ስላይደለ ለራሱም ሕግታቸው መስዋዕትን ማቅረብ ስለሌለበት በቅዱስ ደሙ በኩል ከመኮትነቱ ጋር ሊያስታርቅን ሥልጣን አለው። ዕብ. 7:26-28 እነዚያ የአዳም ልጆች ያለ መሃላ ካህናት ይሆኑ ነበር። ጌታ ኢየሱስ ግን ከመሃላ ጋር ካህን ስለሆነ ዘላለማዊ ካህነት አለው።

ስለዚህ ኢየሱስ ክርስቶስ በአማላጅነቱ የእግዚአብሔር ልጅ ነው። በፈጣሪነቱ ደግሞ ኃያል እምላክ የዘላለም አባት በመሆኑ ደሙም ሆነ ሥጋው የእግዚአብሔር ኃይል ነው። በደሙ በኩል እግዚአብሔርን ስንነካው ከኃጢአት ሁሉ እንድናለን፤ በሥጋው በኩል እግዚአብሔርን ስንነካ ፈውስን እናገኛለን።

ሕያው ሰው ሥጋው ሲዳሰስ እስከ ነፍሱ ድረስ እንደሚሰማው እኛም በክርስቶስ በኩል የእግዚአብሔርን ስሜት ልንቀሰቅሰው እንችላለን ።

ኢየሱስ ያለው አብ አለው። ኢየሱስ የሌለው ግን አብ እንኳ የለውም ተብሎ ተጽፎአልና። ጆናዮሐ.2:23። ስለዚህም ክርስቶስ ሲናገር፡ «ሕያው አብ እንደላከኝ እኔም ከአብ የተነሣ ሕያው እንደምሆን እንዲሁ የሚበላኝ ደግሞ ከእኔ የተነሣ ሕያው

ይሆናል» በማለት ሥጋውና ደሙ ከእግዚአብሔር መንፈስ ጋር አንድነት ያለው መሆኑን አረጋግጧል። ዮሐ.6:57።

ሐዋርያው ዮሐንስ ስለ ኢየሱስ ሕያው አማላጅነት ሲመሰክር፡ «ብል ሕይወት ቃል ከመጀመሪያው የነበረውንና የሰማነውን በዓይኖቻችንም ያየነውን የተመለከትነውንም እጆቻችንም የዳሰሱትን እናወራለን፤ ሕይወትም ተገለጠ አይተንማል፤ እንመስክርማለን። ከአብ ዘንድ የነበረውንም ለእኛም የተገለጠውን የዘላለም ሕይወት እናወራላችኋለን።» «የልጁ የኢየሱስ ክርስቶስ ደም ከኃጢአት ሁሉ ያንጻናል» ጆናዮሐ.1:7 «ልጆች ሆይ ፡ ኃጢአትን እንዳታደርጉ ይህን እጽፍላችሁ። ማንም ኃጢአት ቢያደርግ ከአብ ዘንድ ጠበቃ አለን እርሱም ጻድቅ የሆነ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። እርሱም የኃጢአታችን ማስተሠረያ ነው፤ ለኃጢአታችን ብቻ አይደለም፤ ነገር ግን ለዓለሙ ሁሉ ኃጢአት እንጂ» ይላል። ጆናዮሐ.2:1-2.

በእርግጥ የእግዚአብሔርን ልጅ ዋስ ጠበቃ ያደረገ ሁሉ የዘላለም ሕይወት አለው የእግዚአብሔር ልጅ የሌለው ግን አብ የለውምና ሕይወት የለውም። ጆናዮሐ.5:12-13። መጽሐፍ ቅዱስ፡ «ክርስቶስ ሠላማችን ነውና ሁለቱን ያዋሃደ በአዋጅ የተነገሩትን የትዕዛዛትን ሕግን ሽር በመካከል ያለውን የጥል ግድግዳን በሥጋው ያፈረሰ ይህም ከሁለታቸው አንድን አዲስን ሰው በራሱ ይፈጥር ዘንድ ሠላምንም ያደርግ ዘንድ፤ ጥልንም በመስቀል ገድሎ በእርሱ ሁለታቸውን በአንድ አካል ከእግዚአብሔር ጋር ያስታርቅ ዘንድ ነው።» ይላል። ኤፌ.2:14-16።

በቅዱስ መጽሐፍ በተጻፈው ቃል ኪዳን መሠረት፡ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ሥራ ወደ አብ መግባትን አግኝተናል። ስለዚህም፡ መታረቅን ካገኘንበት ቀንና ሰዓት ጀምሮ የእግዚአብሔር ቤተሰቦች እንጂ እንግዶችና መጻተኞች አይደሉም። ኤፌ.2:17-19።

የጌታችን የኢየሱስ አስታራቂነት በቀላሉ የሚገመት አይደለም። ኃጢአታችን እጅግ ከባድ ስለነበረ ከእምላክ ጋር የሚያዛምድ የባሕርይው ተካፋይ ልጁ ካልሆነ በቀር፤ ከአብ ባሕርይ ውጭ የሆነ አማላጅ ሊፈታው የሚችል ጥል አልነበረም። በፊተኛው ሰው አዳም ምክንያት ኃጢአት ወደ ዓለም ገባ በኃጢአትም ሞት እንደዚሁም፡ ሁሉ ኃጢአትን ስላደረጉ ሞት ለሰው ሁሉ ደረሰ። ነገር ግን ስጦታው (ኢየሱስ) እንደ በደሉ መጠን እንደዚያው አይደለም፤ በአንድ ሰው በደል ብዙዎቹ ሞተዋልና፤ ነገር ግን የእግዚአብሔር ጸጋ

በአንድ ሰው፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋ በሆነው ስጦታ ከዚያ ይልቅ ለብዙዎች በዛ... ፍርድ ከአንድ ሰው ለኮነኔ መጥቷልና፤ ስጦታው ግን በብዙ በደል ለማጽደቅ መጣ። በአንዳም (በአዳም) በደል ሞት በአንዱ በኩል ከነገ። ይልቁንም የጸጋን ብዛትና የጽድቅን ስጦታ ብዛት የሚቀበሉ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል በሕይወት ይነግሣሉ» ይላል። ሮሜ.5:12-17

የሁለተኛውን አዳም የክርስቶስን ስማያዊነትና ቅድስና ለናስተውል፡ በእርሱ በኩል ወደ መለኮት ስንቅርብ ያለ ጥርጥር እንድንጠጋው ያደርገናል። «የንም በክርስቶስ ቢሆን አዲስ ፍጥረት ነው፤ እርጌው ነገር (ኃጢአተኛው አዳም) አልፏል እነሆ ሁሉም አዲስ ሆኗል። ነገር ግን የሆነው ሁሉ በክርስቶስ ከራሱ ጋር ካስታረቀን የማስታረቅም አገልግሎት ከሰጠን ከእግዚአብሔር ነው። እግዚአብሔር በክርስቶስ ሆኖ ዓለሙን ከራሱ ጋር ያስታርቅ ነበርና በደላቸውንም ለይቆጥርባቸውም ነበር» ተብሎ ተጽፎአል። ዪቅር.5:17-19።

እንግዲህ በክርስቶስ ኢየሱስ ባሉት፤ ከውጋና ከመንፈስ በመወለድ የእርሱ ልጆች የሆኑት ኩነኔ የላባቸውም በክርስቶስ ኢየሱስ ያለው የሕይወት መንፈስ ሕግ ከኃጢአትና ከሞት ሕግ ዓርነት እውጥቶኛል፤ ከፈተኛው ሰው በተወረሰው ሥጋ የተነሣ ሰለደከመ ለሕግ ያልተቻለውን እግዚአብሔር የገዛ ልጁን በኃጢአተኛ ሥጋ ምሳሌ በኃጢአትም ምክንያት ልክ አድርጓልና። ሮሜ.8:14።

የእግዚአብሔር በሥጋው መገለጥ ምስጢር የተገለጠለት ሕዝብ ከሞትና ከሲኦል ፍርሃት ነፃ ወጥቶአል። አብ በወልድ ሰውነት በመገለጡ ምክንያት እግዚአብሔር ለማጉሉል ሆኗል።

በሮሜ መጽሐፍ፡ «እግዚአብሔር ከእኛ ጋር (ለማጉሉል) ከሆነ ማን ይቃወመናል? ለገዛ ልጁ ያልራራለት ነገር ግን ስለ ሁላችን ላላልፎ የሰጠው ያው ከእርሱ ጋር ደግሞ ሁሉን ነገር እንዲያው እንዴት ለይሰጠንም? እግዚአብሔር የመረጣቸውን ማን ይከላቸዋል? የሚያጸድቅ እግዚአብሔር ነው የሚከንንስ ማነው? የሞተው ይልቁንም ከሙታን የተነሳው በእግዚአብሔር ቀኝ ያለው ደግሞ ስለ እኛ የሚማልደው ክርስቶስ ኢየሱስ ነው» ይላል። ሮሜ.8:31-34።

ኢየሱስ ክርስቶስ ሕጻን ሆኖም ለልቅነቱ በሜንቃው ላይ ነው። ድንቅ መከር ኃያል እምሳክም ነው። ኢሳ.9:6 ለመንግሥቱም ፍጥሜ የለውም ለደቀም ተእምራዊ ነው። በማገሊያ መነጽር

(በማይክሮስኮፕ) ተመርምሮ የሚደረሰበት ሰው ለይደለም፤ በመንፈሳዊ ቴሌስኮፕ ብቻ ስንመረምረው ማንነቱን መለየት እንችላለን።

በትሕትና በመገለጡ በእሳት ሠረገላ ላይሆን በውርንጫ ላይ ተፈምጦ በመምጣቱ ከዚህ ምድር ጋር የሚያስተያየት ብዙ ናቸው። የጌታ ኢየሱስ መንግሥት ከዚህ ዓለም አልነበረችም። በመለኮትነቱም እርሱ የሰማይና የምድር ንጉሥ ነው። በመላእክቱ የሚገለገል የጌቶች ጌታ የእማልኮትም ሁሉ እምሳክ ነው።

ውስን መስሎ ቢታይም ሁሉን የሚያበረታ የእግዚአብሔር ክንድ ነው። የሚሞት ሰው የሆነውም የሞትንና የሲኦልን በር ለመዝጋትና እኛን በሕይወት ለማንገሥ ነው። የሚያለቅስ የሚማልድ ሊሆን የቻለው የእኛን ዕንባ ለማበስ፤ ደስታንና ሙጽናናትን ለማጎናጸፍ ነው። ኤሱሄ ኤሱሄ ያለውም የእኛንና የአብን የጥል ጉድገዳ በሥጋው አፍርሶ ሠላምን ለመፍጠር ብቻ ነው።

በእርግጥ ለሳይያስ እንደመሰከረው የጌታ ሕመምና ሥቃይ ለቅሶም ረዳት አጥቶ በእግዚአብሔር ተረሰቶ የሚሰቃይ ለድርጉን እንደቆጠርን እሙን ነው። ምስጢሩ ግን የሰዎች ልጆች እንዳበቡትና እንደተረጎሙት ለይደለም። በጌታ ላይ የተፈጸመው ሁሉ ሕያው ትርጉም አለው።

ጌታ ኢየሱስ በመስቀል ላይ ሆኖ የማለደው ምልጃ እንደ ተራ ሰው ስቃይ ልንቆጥረው ለይገባም። ከእምሳክ የራቀ ሰው የሚመኸው ጩኸት ዓይነት አልሞኸምና። በእርሱ ሕግም ሕመማችንንም በእርሱ ጭንቀት ጭንቀታችንን ለስወግዷል። ክርስቶስ በአብ ውስጥ አብም በክርስቶስ ውስጥ በአንድ አካል በውሕደት ሰላሉ በሕይወቱ ሕይወትን አገኘን። ሞትን ቀብሮ የሕይወትን ትንሣኤ አወረሰን። ሮሜ.5:10።

«ጌታ እግዚአብሔር ጆሮን ከፍቷል እኔም ለመጻፍ አልነበርኩም ወደ ጓዳም አልተመለስኩም ጀርባዬን ለገራፊዎች ጉንጩንም ለጠገር ነጩዎች ሰጠሁ ፈቱንም ከውርደትና ከትፋት አልመለሰሁም» ተብሎ የተጻፈውን ምስክርነት ጌታ ኢየሱስ ከሥቃይ ለመሸሸ ወይም እራሱን ከመስቀል ሥቃይ ለማግን እንዳልሞኸ ያስረዳል። ኢሳ.50:5-6።

ተሰትሎ በሚማልድበት ወይም የምልጃ ጩኸት በሚያሰግበት ዕለት በዜጌ ሙታን፤ ሙታብርን ፈንቅለው ተነሱ። በትድስቲቱም ከተማ ታቱ ምድርና ሰማይም ጩላሙ ጸሐይ ብርሃኗን ከላከለች ምድርም ተናፀጠች፤ የእግዚአብሔር ልጅ

መስቀሉን አውቀው ነበር ብንል ውሸት አይሆንም፤ ወገኖቹ ግን አላወቁምና የሕይወትን ራስ ስቅለው ገደሉ፤ ቀለጹበትም የተናቀ የተጠላም አድርገው ቆጠሩት ስለ ነፍሳቸው በተደረገው የምልጃ ጩኸት ተሰናክሎበት የእግዚአብሔር ልጅ ከሆነ መጥቶ አያድነውም? አሉ፡፡ ሌሎችን አዳነ፤ ራሱንም ሊያድን አይችልም? የእስራኤል ንጉሥ ከሆነ፤ አሁን ከመስቀል ይውረድ እኛም እናምንበታለን በእግዚአብሔር ታምኗል፤ የእግዚአብሔር ልጅ ነኝ ብሎአልና፤ ከወደደውስ አሁን ያድነው እያሉ ዘበቱበት። ሌሎችም ማንን ይጠራል? ኤልያስን ነውን? ይሉ ነበር። ብዙ ሰዎች ክርስቶስ በተናገራቸው ቃላት እንደሚሰናከሉና የማያምኑ ስለሆኑ በቃሉ ይሰናከሉበታል፤ ለዚህም ደግሞ የተመደቡ ናቸው ተብሎ የተላፈው ቃል ይፈጸምባቸዋል። ሸኛጺጥ. 24:8። ማቴ 27:40-44። ሉቃ 23:32-38 ቁ. 44-46 ዮሐ 19:17-30። መዝ 68:21። ሕዝ 36:26-27።

ክርስቶስ ኢየሱስ የሕግ ፍጻሜ መሆኑንና ከሞት አገልግሎትና በፊደል በድንጋይ ላይ ከተጻፈው የሕግ አገልግሎት ወደ አዲስ ኪዳን የመንፈስ አገልግሎት አሸጋግርናል። በሕዝቅኤል ስለ አዲስ ኪዳን የምሕረት፤ የፍቅር የሰላም ዘመን ትንቢት ሲናገር፤ «ጥሩ ውጋንም እረጭባችኋለሁ እናንተም፤ ትጠራላችሁ ክርኩስታችሁም ሁሉ ከጣሉታችሁም ሁሉ አጠራችኋለሁ። አዲስም ልብ እስጣችኋለሁ አዲስም መንፈስ በውስጣችሁ አኖራለሁ፤ የድንጋጌንም ልብ (አሪትን) ከሥጋችሁ አወጣለሁ የሥጋንም ልብ (ክርስቶስን) እስጣችኋለሁ። መንፈሴንም በውስጣችሁ አኖራለሁ፤ በትእዛዜም አስሄዳችኋለሁ፤ (በሕግ ስለማይቻል በጸጋ)፤ ፍርድንም ትጠብቃላችሁ ታደርጉትማላችሁ» ይላል። ሕዝ 36:25-27 የዚህን ትንቢት ትርጓሜ ሐዋርያው ጳውሎስ ሲተነትነው፤ «እናንተም በሀያው እግዚአብሔር መንፈስ እንጂ በቀለም አይደለም፤ ሥጋ በሆነ በልብ ጽላት እንጂ በድንጋይ ጽላት ያልተጻፈ፤ በእኛም የተገለገለ የክርስቶስ መልእክት እንደሆናችሁ የተገለጠ ነው።

በክርስቶስም በኩል ወደ እግዚአብሔር እንዲህ ያለ እምነት አለን። ብቃታችን ከእግዚአብሔር ነው እንጂ፤ በግዛ እጃችን እንደሚሆን እንጃችን እንኳ ልናስብ እራሳችን የበቃን አይደለንም። እርሱም ደግሞ በመንፈስ እንጂ በፊደል ለማይሆን ለአዲስ ኪዳን አገልጋዮች እንሆን ዘንድ ለበቃን፤ ፊደል ይገድላል እና መንፈስ ግን ሕይወትን ይሰጣል። ያ

በፊደላት በድንጋጌ ላይ የተቀረጸ የሞት አገልግሎት በክብር ከሆነ፤ የመንፈስ አገልግሎት እንዴት ይልቅ በክብር አይሆንም? የኩነኔ አገልግሎት ክብር ከሆነ፤ ይልቅ የጽድቅ አገልግሎት በክብር አብዝቶ ይበልጣልና... ብሉይ ኪዳን ሲነበብ ያ መጋረጃ ሳይወሰድ እስከ ዛሬ ድረስ ይኖራልና፤ በክርስቶስ ብቻ የተሻረ ነውና። ነገር ግን እስከ ዛሬ ድረስ የመጤ መጻሕፍት ዘተነበቡ ጊዜ ሁሉ ያ መጋረጃ በልባቸው ይኖራል፤ ወደ ጌታ ግን ዘወር ባሉ ጊዜ ሁሉ መጋረጃው ይወሰዳል። ጌታ ግን መንፈስ ነው፤ የጌታም መንፈስ ባለበት በዚያ እርነት አለ። እኛም ሁላችን በመጋረጃ በማይከደን ፊት የጌታን ክብር እንደ መስተዋት እያብልጧለን መንፈስ ከሚሆን ጌታ እንደሚደረግ ያን መልክ እንመስል ዘንድ ከክብር ወደ ክብር እንለወጣለን» ይላል።ጳጳር 3:3-18።

በፅብ 7:18-26 እንዲህ ይላል፡ «ሕጉ ምንም ፍጹም አላደረገምና ስለዚህ የምትደክም የማትጠቅምም ስለሆነች የቀደመች ትእዛዝ ተሸራለች። ወደ እግዚአብሔር የምንቀርብበት የሚሻር ተስፋ ገብቶአል። እነርሱ ያለ መሐላ ካሆናት ሆነዋልና (እማላጅነታቸው አክትሞአል) ክርስቶስ ግን፤ ጌታ፤ አንተ እንደ መልክ ጸዴት ሹመት ለዘላለም ካህን ነህ ብሎ ማለ አይጸጽትም ብሎ ተናገረለት ከመሐላ ጋር ካህን ሆናለችና። ያለ መሐላ ካህን እንዳልሆነ መጠን፤ እንዲሁ ኢየሱስ ለሚሻል ኪዳን ዋስ ሆኖአልና እነርሱ እናዳይኖሩ ሞት ስለከለከላቸው ካሆናት የሆኑት ብዙ ናቸው። እርሱ ግን ለዘላለም የሚኖር ስለሆነ የማይለወጥ ካህን አለው፤ ስለ እነርሱም ሊያማልድ ዘወትር በሕይወት ይኖራልና፤ ስለዚህ ደግሞ በእርሱ ወደ እግዚአብሔር የሚመጡትን ፈጽሞ ሊያድናቸው ይችላል።

«ቅዱስና ያለ ተንኮል ነውርም የሌለበት ከጋጠለተኞችም የተለየ ከሰማያትም ከፍ ከፍ ያለ፤ እንዲህ ያለ ሊቀ ካህን ይገባል።»

«በሰማያት የምትኖር አባታችን ሆይ፤ ስምህ ይቀደስ መንግሥትህ ትምጣ» «ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን የማይወድ ቢኖር የተረገመ ይሁን ጌታችን ሆይ፤ ና» አሜን። ማቴ.6:9. ጳጳር.16:22።

ትምህት 14

ሰውን የሚያድንበት የመለኮት ስም አንድ ነው

እግዚአብሔር ለራሱና ለፍጥረቱ ስም መስጠቱ ዓላማ አለው። በዘፍ 17፡5 «ቀዛሪ ጀምሮ እንግዲህ ስምህ አብራም ተብሎ አይጠራ ነገር ግን ስምህ አብርሃም ይሆናል ለብዙ አስዛብ አላት አድርገሃለሁና» ይላል። እንዲሁም በዘፍ 32፡28 ያዕቆብን እስራኤል ብሎ ጠራው፤ ሳውልንም ላውሎስ አለው። በመጽሐፍ ቅዱስ ያሉት ስሞች በሙሉ ትልቅ ትርጉም አላቸው። አምላካችንም ለራሱ ስም ሲሰጥ ትልቅ ምስጢር ወይም ትርጉም አለው። ለምሳሌ በብሉይ ኪዳን ጊዜ እግዚአብሔር በተለያዩ ጊዜያት ስሙን ለሰው ልጅ ሲገልፅ በእብራይስጥ ኤሎሂም የሚለው ስም በእንግሊዝኛው መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር ነው። በዘፍ 17፡1 በእብራይስጥ ኤልሻዳይ የሚለው ስም በእንግሊዝኛው ሲተረጎም ሁሉንም የሚችል ይለዋል። ጆሆቫ የሚለውም ስም ጌታ ማለት ወይም የሚሆን የሚል ትርጉም ይኖረዋል። አይሁዶች የእግዚአብሔርን ስም በቀጥታ መጥራት ስለሚፋሩ «የሆየህ» ወይም «አደናይ» (ጌታ) የሚለውን ያዘወትሩ ነበር። ወይም ጆሆቫ በሚለው ላይ ተቀጥላ እየጨመሩ ይጠሩት ነበር። በዘፍጥረት መጽሐፍ የምናገኛቸው አራት የእግዚአብሔር ስሞች የእግዚአብሔርን መለኮታዊ ጠባይና ባሕርይ የሚያንጸባርቁና ኃይል ያላቸው ስሞች ናቸው።

- 1ኛ. በዘፍ 1፡ ኤሎሂም (ELOHIM) የሚለው ፈጣሪነቱን የሚያመለክት ስም ነው።
- 2ኛ. ጌታ ወይም ያህዌህ (YHWH OR YH) የሚለው ስም ገዢነቱን፣ ጌትነቱን ያመለክታል።
- 3ኛ. ዘፍ 14፡18 ልዑል እግዚአብሔር ኤል ኤልዮን (EL-LYON) ትርጓሜውም ልዑልነቱን የሚያመለክት ነው።
- 4ኛ. ዘፍ 17፡1 ሁሉን ቻይ ኤልሻዳይ (ELSHADDAI) ይህም የመለኮት ባሕርይ ሁሉን ቻይነቱን ያመለክታል።
- 5ኛ. ኢሳ 12፡ ይህሽዋ መድኃኒታችን (YESHUWA OR YESHUWAH OR JEHOSHUA OR JOSHUA OR JESUS) በእማርኛ ኢየሱስ የሚለው ስም በነቢያት

መጻህፍትና በአዲስ ኪዳን መድኃኒታችን ኢየሱስ አዳኝ መሆኑን የሚያረጋግጥ ስም ነው።ማቴ1፡20-23።

የእግዚአብሔር ስሞች በብሉይ ኪዳን ዘመን፤

በቅድሚያ ስለ ስም ስናነሳ ማወቅ ያለብን ከስሞች ሁሉ በላይ ለመዳን የተሰጠ ስም ግን አንድ ብቻ መሆኑን ነው። “መዳንም በሌላ በማንም የለም እንድንበት ዘንድ የሚገባን ለሰዎች የተሰጠ ስም ከሰማይ በታች ሌላ የለምና” ሐዋ.ሥራ 4፡12።

እግዚአብሔር በሥጋ በተገለጠበት ጊዜ ሁሉ በተለያዩ ሥራዎች የተለያዩ ስሞችን ገልጦአል። ወይም አስተዋውቋለ።

እግዚአብሔር ስሙን ሲገልጥ የባሕርውን የስፋቱን የጥልቀቱንና የኃያልነቱንም መግለጫ ይሆን ዘንድ ነው። ልንገ 8፡27-29 ቁጥር 43፤ ዘጸ 9፡16።

የእግዚአብሔር ስም አራት የተግባር ጠባዮችን ያንጸባርቃል

- 1ኛ. እግዚአብሔር ሕዝቡን መጎብኘቱን
- 2ኛ. ጠባዩን መግለጡን
- 3ኛ. ኃይሉን መግለጡን ዘጸ 23፡21
- 4ኛ. ሥልጣኑን መግለጡን ነው።

ከዚህም ሌላ ደግሞ እግዚአብሔር ለሕዝቡ ስሙን ሲገልጥ፤

- 1ኛ. ስሙ የተፈራ እንዲሆንለት መፈለጉን ያስረግጣል። ዘጸ 20፡3-7
- 2ኛ. ስሙን እንዲንረሳ ያስጠነቅቃል። መዝ 44፡20-21፤ ኤር 23፡25-27

3ኛ. ስምን ለሚያውቁ በረከት እንደሚሰጥ
ያረጋግጣል። መዝ 91:14-16 ሚል 3:16።

በብሉይ ኪዳን ዘመን የሚታወቁት የእምላካችን ስሞች ከዚህ
በታች የተዘረዘሩት ነበሩ።

በእብራይስጥ		ጥቅሶች
በእማርኛ መጽሐፍ ቅዱስ	መጽሐፍ ቅዱስ	
1 እግዚአብሔር	ኤሎሂም	ዘፍ 1:1
2 እግዚአብሔር	ኤል	ዘፍ 14:18
3 እግዚአብሔር	ኤሎህ	ነህ 9:17
4 እግዚአብሔር	ኢላህ /አራማይክ	ዳን 2:18
5 እግዚአብሔር	ያህዌህ	ዘፍ 15:2
6 ጌታ	ያህዌህ	ዘፍ 2:4
7 ጆሆሻ (በአሮጌው አማርኛ መጽሐፍ ቅዱስ)	ያህዌህ	ዘጸ 6:3
8 እግዚአብሔር	ያህ	መዝ 68:4
9 ጌታ	አዶን	ኢያሱ 3:11
10 ያለና የሚኖር	ኤሆሆ አሸር ኤሆሆ	ዘጸ 3:14
11 እኔ ነኝ	ኤሆሆ	ዘጸ 3:14
12 ጌታ	አዶናይ	ዘፍ 15:2
13 ልዑል እግዚአብሔር	ኤልኢልዮን	ዘፍ 14:18
14 ኤሊሮኢ (የሚያየኝ)	ኤልሮኤይ	ዘፍ 16:13
15 ኤልሻዳይ (ሁሉን የሚችል)	ኤልሻዳይ	ዘፍ 17:1
16 የዘላለም እምላክ	ኤል አለም	ዘፍ 21:33

ኤል ማለት ኃይል፣ ጉልበት ሁሉን ቻይ ማለት ነው

ኤላህ አረማይክ፡ በከለዳውያን ቋንቋ ሲሆን በእብራይስጥ
ኤሎህ ይሉታል።

ኤሎሂም፡ ከብርን ወይም ብዛትን የሚያመለክት
ሲሆን እብራውያን ኤሎህ ከሚለው የነጠላ
ስም እምላካቸውን ሲጠሩ ኤሎሂም
ብለው የሚጠሩበት ምክንያት ታላቅነትን
ግርማዊነትን ለማሳየት ነው እንጂ
እግዚአብሔሮችን ለማመልከት አይደለም።

ጣሊያውን ሲጠሩ ደግሞ፡ በደቃቅ ፊደል በመጻፍ ኤሎሂም
ይላሉ እንጂ በትልቅ ፊደል በመጻፍ ኤሎሂም ብለው
አይጠሩም ነበር። መሳፍ 8:33። ጳላሙ 28:13

የሰው ባለሥልጣኖችንም አክብረው ሲጠሩ ኤሎሂም ይላሉ።
መዝ 82 አዶን ማለትም፡ ገዢ፣ አለቃ ወይም ጌታ ማለት
ሲሆን ለሰውም ለመላዕክትም ይጠቀሙበት ነበር።

አዶናይ የሚለውን ግን፡ ለፈጣሪ ብቻ የሚጠቀሙበት ነበር።
ያህዌህ (ጆሆሻ) የሚለው፡ ስም ለማዳን
የሚጠቀሙበት ስም ነው። ያህዌህ ማለት፡ እርሱ
ነው ወይም የሚሆን ማለት ነው። አዶናይ
የሚለውን፡ የፈጣሪ ስም ወደ ያህዌህ በአይሁድ
የተለወጠበት ምክንያት ስሜን በክንቱ እትጥራ
ከሚለው ለማዳን ነው።

አይሁዶች ጆሆሻ የሚለውን ከበስተፊቱ ተቀጥላ ስም
እየጨመሩ እንዲጠሩትና እንዲድኑበትም ይደረግ ነበር። ጆሆሻ
የማዳን ስምን የሚያመለክት ስለነበረና ጆሆሻ ማለትም የሚሆን
ማለት በመሆኑ ትክክለኛ ትርጉም የሚያገኘው በሚያስከትለው
ቅጽል ስም ለማካደነት ነው።

1. ጆሆሻህ ጂሪህ ያሆሻህ ደርኢ ትርጓሜው፡ ጌታ ያያል
ወይም ይሰጣል ማለት ነው። ዘፍ 22:14
2. ጆሆሻህ (ያህዌህ) ራሱ ማለት፡ ጌታ ፈዋሻችን ነው።
ዘጸ 15:26
3. ጆሆሻህ መቅደሽ ማለት ጌታ ቀዳሾችን ማለት ነው። ዘጸ
31:13
4. ጆሆሻህ ኒሲ ማለት፡ ጌታ ድላችን ወይም
አላማችን ማለት ነው። ዘጸ. 17:15
5. ጆሆሻህ ሻሎም፡ ማለት ጌታ ሰላማችን ማለት ነው።
መሳ 6:24።
6. ጆሆሻህ ሳቡዝ፡ ማለት የወራዊት ጌታ ማለት ነው።
በዘክርያስና በሚልክያስ መጻህፍት በብዛት ተጠቅሷል።
7. ጆሆሻህ ኢልዮን፡ ማለት ልዑል እግዚአብሔር ማለት
ነው። መዝ 7:17
8. ጆሆሻህ ራሱ ማለት፡ ጌታ እረኛችን ማለት ነው። መዝ
23:1

9. ጀሆቫህ ሆላዕና ማለት፡ ጌታ ፈጣሪያችን ማለት ነው። መዝ 95:6
10. ጀሆቫህ ጽድቂኑ ማለት፡ ጌታ ጽድቃችን ማለት ነው። ኤር 23:6
11. ጀሆቫህ ቫማህ ማለት፡ ጌታ በዚያ አለ ማለት ነው። ሕዝ 48:35

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ያሉትም ሰዎች የአምላክ ስም ከፍተኛ ክብር ያለው መሆኑን በማወቅ እግዚአብሔር በተገለጠላቸው ጊዜ ሁሉ ስሙን ይጠይቁት እንደነበር እናያለን። (see exegeses Parallel Bible.)

ለምሳሌ በዘፍ 32:29 ያዕቆብ ስምህን ንገረኝ ብሎ ጠየቀው።

በዘጸ 3:13 «ሙሴም እግዚአብሔርን፡ እነሆ፡ እኔ ወደ እስራኤል ልጆች በመጣሁ ጊዜ፡ የአባቶቻችሁ አምላክ ወደ እናንተ ላከኝ ባልሁም ጊዜ፡ ስሙስ ማነው? ባለኝ፡ ጊዜ ምን እላቸዋለሁ? አለው።» በተጨማሪም፡

በምሳሌ 30:4 ብናነብ «...የምድርን ዳርቻ ሁሉ ያጸና ማነው? ይህን ታውቅ እንደሆንህ፡ ስሙ ማን የልጁስ ስም ማነው?» ይላል። ማቴ 1:20-23

በብሉይ ኪዳን እንደምናየው የእግዚአብሔር ስሞች ለሰው ልጅ በሚገለጥበት ጊዜ ሁሉ የእግዚአብሔርን ኃይልና ማንነቱን ቅድስናውንና መልካምነቱን በሁሉም የሚገኝ መሆኑን የሚያንጸባርቁ ነበሩ። ሆኖም በብሉይ ኪዳን ዘመን የተገለጠባቸው ሰዎች ሁሉ ሙሉ በሙሉ የእግዚአብሔርን ባሕርይ ወይም ማንነት አይገልጹም ነበር። ስለዚህም የተገለጡት የማዕረግ ሰዎች በተወሰኑ ጊዜያት ለተወሰነ ዓላማ ይጠቀሙበት እንደነበረና ለዚህም ድልን ለመቀዳጀት ሲፈልጉ፡ «ጀሆቫ ኒሴ» ከደዌያቸው ለመፈወስ ሲፈልጉ «ጀሆቫ ራፋ» ከጠላታቸው ከፈርሶን ለመዳን ሲፈልጉ፡ «እግዚዕ ጀሆቫ» የሚለውን ስም ይጠሩ እንደነበር እንረዳለን።

ከ1 እስከ 11 ተራ ቁጥር ድረስ የተገለጡት የአምላካችን ስሞች አጠቃላይ ትርጓሜ ያለው ስም ኢየሱስ የተባለው በአዲስ ኪዳን ጊዜ የተገለጠው የመለኮት ስም ብቻ ነው። ኢየሱስ ማለት መድኃኒት ወይም አዳኝ ማለት ብቻ ሳይሆን፡ እረኛችን፡ ፈዋሻችን፡ ሰላማችን፡ ቀዳሻችን፡ ድላችን፡ ጽድቃችን መሆኑን ወንጌል ያረጋግጣልናል። ማቴ 1:20-25፤ ዮሐ 1:29፤ ዮሐ 10:1-16።

ኢሳይያስም፤ ለመጣ ለነበረው ታላቁ ስም በትንቢት ብናገር፤ «ባለዚህ ወጌ ስሜን ያውቃል፡ በለዚህም የምናገር እኔ እንደሆንሁ በዚያ ቀን ያውቃለሁ እነሆ፡ እኔ ነኝ» እደለ ስሙን ያስተዋውቅ እንደነበር ያረጋግጣል። ኢሳ 52:6

«ሕዝቤ ስሜን ያውቃል» ተብሎ የተነገረውም ትንቢትና ስሙም ጀሆቫ ጽድቃችን ተብሎ ይጠራል የሚለውም የኢርሚያስ ትንቢት እንዲፈጸም እግዚአብሔር በክርስቶስ ተገለጠ፤ እግዚአብሔር ሆነ። ይህም በዘካርያስ 14:9 የሚጠራውን አንዱን የመለኮት ስም ይዞ መምጣቱን ያመለክታል። «እግዚአብሔር በምድር ታላላቅ ዓይ ይነግሳል በዚያ ቀን እግዚአብሔር አንድ ፡ ስሙም አንድ ይሆናል።» ... እነሆ የጌታ መልአክ በሕልም ታየው እንዲሁም አለ፡ የዳዊት ልጅ ዮሴፍ ሆይ ከእርስዋ የተጸነሰው ከመንፈስ ቅዱስ ነውና አሙኛህን ማርያምን ለመውሰድ አትፍራ። ልጅም ትወልዳለች እርሱም ሕዝቡን ከኃጢአታቸው ያድናቸዋል «ስሙን ኢየሱስ» ትለዋለህ ተብሎ ተጽፎአልና። ማቴ 1:20-21። ይህ ኢየሱስ የተባለው ስም በብሉይ ኪዳን ጊዜ ጀሆቫ ጽድቂኑ እየተባለ ሲታወቅ የነበረ እንደሆነ በኤር 23:5-6 እናያለን። እነሆ፤ ለዳዊት ጻድቅ ቀጥቋጥ የማስነሣበት ዘመን ይመጣል፤ ይላል እግዚአብሔር፤ እርሱም እንደ ንጉሥ ይነግሳል ይከናወንለታልም፤ በምድርም ፍርድንና ጽድቅን ያደርጋል። በዘመኑም ይህዳ ይድናል እሥራኤልም ተዘልሎ ይቀመጣል። የሚጠራበትም ስም፡ እግዚአብሔር ጽድቃችን (ጀሆቫ ጽድቂኑ) ተብሎ ነው» ይላል።

በሰማይም በምድርም ከምድርም በታች ያሉት ሙታን የሚንበረከኩለት ዘላለማዊ የእግዚአብሔር ስም ኢየሱስ የተባለው በአዲስ ኪዳን ዘመን የተገለጠበት የሚያጸድቅ ስሙ ነው። የጌታ የኢየሱስ ክርስቶስን ስም የሚጠራ ሁሉ፤ ከማንኛውም ዓይነት ችግር ይድናል።

ኢየሱስ ማለትም፤ መድኃኒታችን ወይም አዳኛችን ማለት ስለሆነ በአዲስ ኪዳን ደንብ መሠረት ኢየሱስ የሚለው ስም አሉቤም ማለትም የእግዚአብሔር አብ ስም እንደሆነ ተመሠክረ። እኛም የመለኮት ስም ነው ብለን ልንቀበለው የሚገባ ስም ኢየሱስ የተባለውን ነው።

እግዚአብሔር አብ በሥጋ ሲገለጽ፡ የተጠራበት ስሙ ኢየሱስ እንደሆነ ከዚህ በታች ባሉት ማስረጃዎች እንገነዘባለን፡

1. ዮሐ 5:43 «እኔ በአባቴ ስም መጥጥላለሁ» ስለሚል ይህ ቃል የአብ ስም ኢየሱስ እንደሆነ ያረጋግጣል።
 2. ዮሐ 10:25 «እኔ በአባቴ ስም የማደርገው ሥራ ይህ ስለ እኔ ይመስክራል» ይላል።
 3. ዮሐ 17:6 «ከዓለም ለሰጠኸኝ ሰዎች ስምህን ገለጥሁላቸው» ይላል።
 4. ዮሐ 17:12 «ከእነርሱ ጋር በዓለም ሳለሁ የሰጠኸኝን በስምህ እኔ እጠብቃቸው ነበር ይላል»።
 5. ዮሐ 17:26 «እኔንም የወደድህባት ፍቅር በእነርሱ አንድትሆን እኔም በእነርሱ፡ ስምህን አስታወቅኋቸው አስታውቃቸውማለሁ ይላል»።
 6. ማቴ 1:20-23 «የመንፈስ ቅዱስ፡ የወልድ፡ የእማኑኤል፡ ወይም የእግዚአብሔር አብ ስም ኢየሱስ እንደሆነ ይገልጻል። «...ከእርሰዋ የተጸነሰው ከመንፈስ ቅዱስ ነውና እርሱን ማርያምን ለመውሰድ አትፍራ። ልጅም ትወልዳለች፤ እርሱም ሕቡን ከኃጢአታቸው ያድናቸዋልና ስሙን ኢየሱስ ትለዋለህ። በነቢይ ከጌታ ዘንድ፡ እነሆ፤ ድንግል ትጸንሳለች ልጅም ትወልዳለች፤ ስሙንም እማኑኤል ይሉታል የተባለው ይፈጸም ዘንድ ይህ ሁሉ ሆኖአል፤ ትርጓሜውም፡ እግዚአብሔር ከኛ ጋር የሚል ነው» ይላል።
- በማቴ 1:20-23 የተገለጸው ጥቅስ የሚያረጋግጥልን፡ በማቴ 28:19 አባት ልጅና መንፈስ ቅዱስ ለሚሉት የማዕረግ ሰዎች የመጠርያ ስማቸው ኢየሱስ እንደሆነ ብቻ ነው። በዘካርያስ የተነገረው ትንቢት «እግዚአብሔርም በምድር ሁሉ ላይ ይነግሃል፤ በዚያ ቀን እግዚአብሔር አንድ ስሙም አንድ ይሆናል» የሚል ነው። ስለዚህ እግዚአብሔር በአዲስ ኪን ዘመን አዲስ ቃል ኪዳን ሲገባ ይገነና ይሰራ የነበረው ለማንኛውም በተገለጸበትና ዘላለማዊ በሆነ ኢየሱስ በሚለው ስሙ ነው።

የሚከተሉት ጥቅሶች ትክክለኛ ማስረጃዎች ናቸው፡

1. የእግዚአብሔር መንግሥት የሚሠራው በኢየሱስ ስም ብቻ ነው። «ነገር ግን ስለ እግዚአብሔር መንግሥትና ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ስም እየሰበከላቸው ፈልጋለን ባሙኑት ጊዜ ወንዶችም ሴቶችም ተጠመቱ» ሐዋ

- ሥራ 8:12 «በጌታ በኢየሱስ ስም ብቻ ተጠምቀው ነበር እንጂ...» ይላል። ሐዋ.ሥራ 8:16።
2. ሉቃስ 24:47 «በስሙም ንስሐና የኃጢአት ስርዐት ከኢየሩሳሌም ጀምሮ በአሕዛብ ሁሉ ይሰበካል» ተብሎ እንዲሁ ተጽፎአል።
 3. ሐዋ.ሥራ 4:12 «መዳንም በሌላ በማንም የለም እንድንበት ዘንድ የሚገባን ለሰዎች የተሰጠ ስም ከሰማይ በታች ሌላ የለምና»
 4. ቆላ. 3:17 «እግዚአብሔር አብን በእርሱ እያመሰገናችሁ በቃል ቢሆን ወይም በሥራ የምታደርጉትን ሁሉ በጌታ በኢየሱስ ስም አድርጉት» ይላል።
 5. ሐዋ.ሥራ 2:38 «ኢጥርስም፡ ንስሃ ግቡ፡ ኃጢአታችሁም ይሰረይ ዘንድ እያንዳንዳችሁ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ተጠመቁ፤ የመንፈስ ቅዱስንም ስጦታ ትቀበላላችሁ» ይላል። ሐዋ.ሥራ 10:43-48፤ 19:16፤ 26:6፤ 11:1፤ ቲቶ 3:5
 6. ኢየሱስ የሚለው ስም በብሉይ ኪዳን ጊዜ እግዚአብሔር ሲገለጥባቸው ከነበሩት የማዕረግ ሰዎች ሁሉ በላይ ሊሆን የቻለው ኃይላትንና ሥልጣናትን ሁሉ ስላስገዛና የማዕረግ ሰዎችን ትርጉምና ተግባር ስለተጎናጸፈ ነው። ፊል 2:9-11 «በዚህ ምክንያት ደግሞ እግዚአብሔር ያለ ልክ ከፍ ከፍ አደረገው ከስምም ሁሉ በላይ ያለውን ስም ሰጠው፤ ይህም በሰማይና በምድር ከምድርም በታች ያሉት ሁሉ በኢየሱስ ስም ይንበረከኩ ዘንድ መላስም ሁሉ ለእግዚአብሔር አብ ክብር ኢየሱስ ክርስቶስ ጌታ እንደሆነ ይመሰክር ዘንድ ነው» ኤፌ 1:19-23 «ክርስቶስንም ከመታን ሊያስነሳው ከአለትነትና ከስልጣንም ከኃይልም ከጌትነትም ሁሉ በላይና በዚህ ዓለም ብቻ ሳይሆን ነገር ግን ሊመጣ ባለው ዓለም ደግሞ ከሚጠራው ስም ሁሉ በላይ በሰማያዊ ስፍራ በቀኙ ሲያስቀምጠው በክርስቶስ ባደረገው ሥራ የብርታቱ ጉልበት ይታያል፤ ሁሉንም ከእግሩ በታች አስገዛለት ከሁሉ በላይም ራስ እንዲሆን ለቤተ ክርስቲያን ሰጠው። እርሰዋም አካሉና ሁሉን በሁሉ የሚሞላ የእርሱ ሙላቱ ናት»።

7. ዮሐ1፡12 «ለተቀበሉት ሁሉ ግን፡ በሰሙ ለሚያምኑት ለእነርሱ የእግዚአብሔር ልጆች ይሆኑ ዘንድ ሥልጣንን ሰጣቸው»፤ ተብሎ በተጻፈው መሠረት ኢየሱስ የተባለው ስም የልጅነት መብት ይሠጠናል።

በአዲስ ኪዳን ውስጥ የተጠቀሱት የማዕረግ ስሞች በተለይ፡ አባት፣ ልጅ፣ መንፈስ ቅዱስ፣ ክርስቶስ መሢህ፣ አማካኝ፣ አልፋና ሎጌጋ፣ የእግዚአብሔር ቃልና ሌሎችም ጭምር ለጋጠላት ሥርዓት ወይም ለሥጋ ፈውስ ወይም ከአጋንንት እስራት ነጻ ለመውጣት እንድንጠቀምባቸው ሥልጣን የተሰጣቸው አይደሉም።

አብ ማለት፡ አባት ማለት ብቻ ነው።
ወልድ ማለት፡ ልጅ ማለት ብቻ ነው።
መንፈስ ቅዱስ ማለት፡ ረቂቅ የማይጨበጥ ቅዱስ እስትንፋስ ማለት ብቻ ነው እንጂ መጠሪያ ስም ማለት አይደለም።

8. ሚክ 5፡2-4 «አንቺም ቤተልሔም ኤፍራታ ሆይ፤ እንቺ በይሁዳ እስላፋት መካከል ትሆን ዘንድ ታናሽ ነሽ፤ ከአንቺ ግን አወጣጡ ከቀደም ጀምሮ ከዘላለም የሆነ፤ በእስራኤልም ላይ ገዥ የሚሆን ይወጣልኛል። ...እርሱም ይቆማል፤ በእግዚአብሔርም ኃይል በአምላኩ በእግዚአብሔር ስም ግርግ መንጋውን ይጠብቃል»፤ የሚለውን አዋጅ አስተውለውታልን?

ከዚህ ቀጥለው የተጠቀሱት ጥቅሶችም መለኮት እንድ አዳኝ ስም ብቻ እንዳለው ይገልጻሉ።

ማቴ 6፡9 እንግዲህ እናንተስ እንዲህ ጽልዩ፡ «በሰማያት የምትኖር አባታችን ሆይ ስምህ ይቀደስ» በነጠላ ቁጥር ስምህ እንላለን እንጂ ስሞቻችሁ ማለት አንችልም፤ አባታችን ሆይ፤ እንላለን እንጂ አባቶቻችን ሆይ፤ አንልም። ኢሳ 9፡6፤ ኤፌ 4፡4-6፤ ሚላ 2፡10።

ዮሐ 16፡23-24 «በዚያን ቀንም ከእኔ አንዳች አትለምኑም። እውነት እውነት እላችኋለሁ፡ አብ በሰሜ የምትለምኑትን ሁሉ ይሰጣችኋል። እስኪሆን በሰሜ ምንም አልለመናችሁም፤ ደስታችሁም ፍጹም እንዲሆን ለምኑ ትቀበሉማላችሁ።»

ሐዋ. ሥራ 10፡43 «በእርሱ የሚያምን ሁሉ በሰሙ የጋጠላትን ስርዐት እንዲቀበል ነቢያት ሁሉ ይመሰክሩለታል።»

ወልድ ክርስቶስ ኢየሱስ በተባለው በአባቱ ስም መጣ፤

- ሀ. በኤር 23፡5-6 በትንቢት ያመለክታል።
- ለ. በዮሐ 5፡43 «እኔ በአባቱ ስም መጥቼአለሁ» ይላል።
- ሐ. በዮሐ 10፡25 «እኔ በአባቱ ስም የማደርገው ሥራ ይህ ስለ እኔ ይመሰክራል» ይላል።
- መ. በዮሐ 17፡26 «ስምህን አስታውቅኋቸው» በዮሐ 17፡6 «ስምህን ገለጥላቸው» በዮሐ 17፡12 «በስምህ ጠብቃቸው»
- ሠ. ሐዋ. ሥራ 9፡5 ጳውሎስ፡ «ጌታ ሆይ ማን ነህ? ብሎ ሲጠይቅ፡ እኔ ኢየሱስ ነኝ ብሎ መልሶለታል።»
- ረ. ሐዋ. ሥራ 9፡17 «የታየህ ኢየሱስ ነው መንፈስ ቅዱስ ይዋላብህ ዘንድ ላክኝ» ይላል።
- ሰ. ሐዋ. ሥራ 7፡59 «እስጢፋኖስ ጌታ ኢየሱስ ሆይ ነፍሴን ተቀበል ብሎ ሲጣራ ጌታን አየ።»
- ሸ. ራእይ 22፡16 «እኔ ኢየሱስ በአብያተ ክርስቲያናት ዘንድ ይህን እንዲመሰክሩላችሁ መልክኬን ላክሁ» ይላል።

ከዚህ በላይ የተጠቀሱት ማስረጃዎች ኢየሱስ የአብ ስም መሆኑን በሚገባ የሚያረጋግጡ ናቸው።

በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ልዩ ልዩ በረከቶች ይገኛሉ

- ሀ. ሐዋ. ሥራ 3፡6 «በናዝሬቱ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ተነሳና ተመላለስ አለው» ተነስቶም ተመላለሱ።
- ለ. ሐዋ. ሥራ 3፡16 «በስሙም በማመን ይህ የምታዩትንና የምታውቁትን የእርሱ ስም አጸናው በእርሱም በኩል የሆነው እምነት በሁላችሁ ፈት ይህንን ፍጹም ጤና ሰጠው» ይላል።
- ሉቃስ 10፡17 «አጋንንት ስንኳ በስምህ ተገዝተውልናል አሉት»
- ማር 16፡17 «በሰሜ አጋንንትን ያወጣሉ»

- ሐ. ሚሊ 3:16 "እግዚአብሔርን ለሚፈሩት ሰሙንም ለሚያስቡ የመታሰቢያ መጽሐፍ ተጻፈ"
- መ. የኢየሱስ ስም ከሌላ ነው ምሳሌ 18:10 "የእግዚአብሔር ስም የጸና ግንብ ነው ጻድቅ ወደ እርሱ ርጦ ከፍ ከፍ ይላል"
- ሠ. በኢየሱስ ስም ጸሎት ይመለሳል ዮሐ 14:14 «ማናቸውንም ነገር በስሜ ብትለምኑ እኔ አደርገዋለሁ» ይላል።
- ረ. የውኃ ጥምቀት በኢየሱስ ስም ይከናወናል ሐዋ. ሥራ 2:38 «ኃጢአታችሁ ይሰረይ ዘንድ እያንጻገጻችሁ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ተጠመቁ» ይላልና።
- ሰ. መንፈስ ቅዱስ የሚገኘው በኢየሱስ ስም ነው። ዮሐ 14:26። ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን የማይወድ ቢኖር የተረገመ ይሁን ማራናታ ይላል። ጳጳር 16:22